

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΤΕΥΧΟΣ 3311

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 08 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2026

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ

στην καθημερινή ηλεκτρονική ενημέρωση του ΤΕΕ (Newsletter) ΤΕΕ:

Σελ 1 και 17, 18

Σε διαβούλευση το νομοσχέδιο του ΥΠΕΘΟΟ για την προστασία των οφειλετών και την εποπτεία των servicers

- Φορολογία crypto με 10%, παρεμβάσεις σε κεφαλαιαγορά και τράπεζες, αλλαγές στις επιστροφές φόρου στο αγροτικό πετρέλαιο

Σελ 1 και 4

Υποδομών: Πού θα διοχετευθούν τα 1,46 δις ευρώ για τις μεταφορές μέσω του Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου

Σελ 1 και 6, 7

Σε δύο φάσεις η στήριξη 95 εκατ. ευρώ στην ελληνική βιομηχανία - Επιδότηση στο πετρέλαιο θέρμανσης από τις 15 Οκτωβρίου - Κατατέθηκε η τροπολογία στη Βουλή

Σελ 1 και 8

Τι ανακοίνωσε ο υφ. Υποδομών και Μεταφορών για την επανεκκίνηση του μετροπόντικα της Γ4 στην Κυψέλη

Σελ 3

97,8 εκατ. ευρώ για τη στήριξη περιφερειών και δήμων που επλήγησαν από φυσικές καταστροφές

- Από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2026-2030

Σελ 5

Ξεκινά η σταδιακή ανανέωση στη Γραμμή 1 του Μετρό (ΗΣΑΠ)

- Σε κυκλοφορία ο πρώτος πλήρως ανακατασκευασμένος συρμός

Σελ 9

Έτοιμη η τελική πρόταση της Περιφέρειας Αττικής για τη διαχείριση απορριμμάτων στο Λεκανοπέδιο

- Πρόγραμμα 352 έργων και παρεμβάσεων με ορίζοντα το 2028 παρουσιάσε ο Ν. Χαρδαλιάς

Σελ 10

«Στην Ελλάδα τα ρέματα και τα ποτάμια τα θεωρούμε χαμένο χώρο που πρέπει να καταλάβουμε»

- Ό,τι συνέβη στον Κηφισό με τη ρύπανση συμβαίνει σε όλη την Ελλάδα τονίζει ο καθηγητής ΕΜΠ, Κ. Λουπασάκης

Σελ 11

Υπερτουρισμός και στεγαστικά τα βασικά προβλήματα της πρωτεύουσας σύμφωνα με το δήμαρχο Αθηναίων

Σελ 12

Ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ για τη στέγαση και το κυκλοφοριακό στην Αθήνα

Σελ 13

Πολυτελή ακίνητα στην Αττική: Τα πλεονεκτήματα που διατηρούν ισχυρό το διεθνές ενδιαφέρον

- Η νέα παράμετρος της φορολόγησής με 15% εκτός ΕΕ και ΕΟΧ

Σελ 14

ΕΑΓΜΕ: Ο πρώτος ενιαίος ψηφιακός γεωλογικός χάρτης της Ελλάδας

- 325 χάρτες, 67 χρόνια γνώσης, 131.910 km²

Σελ 15, 16

Το αποτύπωμα της πυρκαγιάς στην Πεντέλη το 2024

- Έρευνα του ΕΚΠΑ για τις επιπτώσεις της στη βιοποικιλότητα αλλά και την ανάκαμψη των οικοσυστημάτων

Σελ 19

ΔΝΤ: Κινητήρας για την ευημερία των χωρών η ΤΝ

- Η ενεργειακή κρίση και τα δημόσια χρέη απειλούν την ανάπτυξη

Σελ 20

Ελληνική τεχνολογία στην καρδιά ενός δορυφόρου «τσέπης» για λογαριασμό ενός σχολείου στο Καζακστάν

Σελ 2

Προσεκώς

Σελ 21, 22

Πρωτοσέλιδα θέματα και αποκόμματα τύπου

Και πολλές ακόμη τεχνικές και οικονομικές ειδήσεις.

ΣΕ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΥΠΕΘΟΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΟΦΕΙΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ SERVICERS

Φορολογία crypto με 10%, παρεμβάσεις σε κεφαλαιαγορά και τράπεζες, αλλαγές στις επιστροφές φόρου στο αγροτικό πετρέλαιο

Σε δημόσια διαβούλευση τέθηκε το νέο σχέδιο νόμου του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με βασικό πυρήνα την ενίσχυση της προστασίας των οφειλετών και την αυστηρότερη εποπτεία των servicers.

Το νομοσχέδιο περιλαμβάνει, παράλληλα, σημαντικές ρυθμίσεις για τη φορολόγηση των κρυπτοστοιχείων, την κεφαλαιαγορά και το τραπεζικό σύστημα, το αγροτικό πετρέλαιο, τις ηλεκτρονικές πληρωμές, την αγορά καυσίμων αλλά και τη νέα λογιστική λειτουργία της Γενικής Κυβέρνησης.

Στον πυρήνα του νομοσχεδίου βρίσκονται 16 παρεμβάσεις για

το ιδιωτικό χρέος. Οκτώ για την προστασία των οφειλετών και την ενίσχυση των ρυθμίσεων και οκτώ για τη διαφάνεια, την εποπτεία και τη λογοδοσία των εταιρειών διαχείρισης απαιτήσεων.

Η σημαντικότερη αλλαγή είναι η θέσπιση μιας νέας, αυτοτελούς και τυποποιημένης διαδικασίας διμερούς ρύθμισης, σε αντικατάσταση του Κώδικα Δεοντολογίας. Πλέον τίθενται σαφείς προθεσμίες. Συγκεκριμένα, ο πιστωτής οφείλει να απαντήσει εντός τριών μηνών, ενώ ολόκληρη η διαδικασία πρέπει να ολοκληρώνεται το αργότερο σε έξι μήνες. Αναλυτικά στις σελ 17, 18

ΥΠΟΔΟΜΩΝ: ΠΟΥ ΘΑ ΔΙΟΧΕΤΕΥΘΟΥΝ ΤΑ 1,46 ΔΙΣ ΕΥΡΩ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

Στο πρόγραμμα επενδύσεων 1,46 δις. ευρώ στις μεταφορές, μέσω του Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου, αναφέρθηκε ο γενικός γραμματέας Μεταφορών, Στέλιος Σακαρέσιος, μιλώντας στην ημερίδα «Το Παρόν & το Μέλλον της Αστικής Ηλεκτροκίνησης».

Όπως είπε, στις δημόσιες συγκοινωνίες, ο σχεδιασμός περιλαμβάνει 129 εκατ. ευρώ για 211 επιπλέον ηλεκτρικά λεωφορεία σε

Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Για το Μετρό προβλέπονται 262 εκατ. ευρώ, με αντικείμενο την αναβάθμιση δέκα συρμών της Γραμμής 1 και την προμήθεια δώδεκα νέων συρμών για τις Γραμμές 2 και 3. Στην ιδιωτική μετακίνηση, βασική παρέμβαση είναι το κοινωνικό leasing των 165,3 εκατ. ευρώ, που προβλέπει επιδοτούμενη μίσθωση ηλεκτρικού αυτοκινήτου για 15.000 εύλογο νοικοκυριά. Αναλυτικά στη σελ 4

ΣΕ ΔΥΟ ΦΑΣΕΙΣ Η ΣΤΗΡΙΞΗ 95 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Επιδότηση στο πετρέλαιο θέρμανσης από τις 15 Οκτωβρίου - Κατατέθηκε η τροπολογία στη Βουλή

Σε δύο φάσεις θα υλοποιηθούν τα μέτρα στήριξης της βιομηχανίας έναντι του αυξημένου ενεργειακού κόστους, ύψους έως 95 εκατ. ευρώ που ανήγγειλε την Τρίτη ο πρωθυπουργός κ. Κυριάκος Μητσοτάκης στη γενική συνέλευση του ΣΕΒ.

Σύμφωνα με τις διευκρινίσεις που έδωσαν χθες τα υπουργεία Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας, η παρέμβαση βασίζεται στις δυνατότητες του Clean Industrial Deal State Aid Framework (CISAF), το οποίο επιτρέπει στα κράτη-μέλη να στηρίζουν ενεργοβόρες βιομηχανίες ως προς το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας. Ειδικότερα, προβλέπει ενίσχυση που μπορεί να οδηγήσει σε μείωση έως 50% της τιμής της ηλεκτρι-

κής ενέργειας για έως 50% της επιλέξιμης κατανάλωσης, με την τελική τιμή για την επιδοτούμενη κατανάλωση να μην μπορεί να υποχωρήσει κάτω από τα 50 ευρώ/MWh. Προϋπόθεση για την αξιοποίηση του μέτρου είναι οι δικαιούχοι να κατευθύνουν τουλάχιστον το 50% της ενίσχυσης σε επενδύσεις που μειώνουν τις εκπομπές CO2 και το ενεργειακό κόστος.

Στο μεταξύ, τον δρόμο για την επιδότηση του πετρελαίου θέρμανσης που θα διατεθεί στην αγορά από τις 15 Οκτωβρίου ανοίγει τροπολογία που κατατέθηκε στη Βουλή.

Αναλυτικά στις σελ 6, 7

ΤΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕ Ο ΥΦ. ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΕΚΚΙΝΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΠΟΝΤΙΚΑ ΤΗΣ Γ4 ΣΤΗΝ ΚΥΨΕΛΗ

Τα περί αναβολής της επανέναρξης των εργασιών της Γραμμής 4 στην Κυψέλη για μετά τις εκλογές απέκλεισε χθες ο υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών Νίκος Ταχιός, μιλώντας στον ραδιοφωνικό σταθμό Meganews. Όπως διευκρίνισε, αυτή τη στιγμή δεν μπορεί να δοθεί χρονοδιάγραμμα, επειδή οι μελέτες είναι σε εξέλιξη, «αλλά ο στόχος είναι να ξεκινήσει το συντομότερο δυνατόν, με απόλυτη ασφάλεια για τις κατοίκους και για τις

κατασκευές». Έκανε σαφές ότι το ενδιαφέρον για την επανέκκίνηση είναι κοινό για το Δημόσιο, την Ελληνικό Μετρό και τον ανάδοχο, αλλά ότι «πρωτίστως υπάρχει το θέμα της ασφάλειας των κατοίκων και των περιουσιών τους. Είναι πρώτη προτεραιότητα». Αναλυτικά στη σελ 8

ΒΑΛΤΕ ΣΤΗΝ ΑΤΖΕΝΤΑ ΣΑΣ

SMART CONCRETE TECHNOLOGIES ONLINE SEMINAR

To Institute of Concrete Technology (ICT), μέσω του δικτύου του Students and Young Professionals Network (SYPro), και το RILEM Youth Council διοργανώνουν στις **14 Οκτωβρίου 2026** 12:30 – 13:30 (GMT +1) το κοινό διαδικτυακό σεμινάριο “Smart Concrete Technologies: From Additive Manufacturing to Real-Time Monitoring”, με αντικείμενο τις νέες τεχνολογίες που αλλάζουν τον τρόπο σχεδιασμού, παραγωγής και παρακολούθησης του σκυροδέματος.

Στο σεμινάριο θα παρουσιαστούν εφαρμογές από την έρευνα και την πράξη. Ο Aaron Lucid από τη Vemaventuri θα μιλήσει για την παρακολούθηση της πίεσης και της θερμοκρασίας σε πραγματικό χρόνο, καθώς και για το πώς τα δεδομένα αυτά μπορούν να βελτιστοποιήσουν τις προβλέψεις, να μειώσουν την αβεβαιότητα και να ενισχύσουν την ασφάλεια στο εργοτάξιο. Ο Dr Shashank Gupta από το Princeton University θα παρουσιάσει τις δυνατότητες της προσθετικής κατασκευής (3D printing), της επεξεργασίας υλικών και του αρχιτεκτονικού σχεδιασμού για τη βελτίωση των ιδιοτήτων και των λειτουργιών των τσιμεντοειδών υλικών.

Παρέχονται πιστωτικές μονάδες CPD κατόπιν αιτήματος.

[Η εγγραφή στο webinar είναι διαθέσιμη online](https://web.tee.gr/int-news/diaktyako-seminario-gia-tis-nees-technologies-sto-skyrodema/)

Πηγή:

<https://web.tee.gr/int-news/diaktyako-seminario-gia-tis-nees-technologies-sto-skyrodema/>

BEYOND 2027

Η BEYOND 2027 θα πραγματοποιηθεί **1-3 Απριλίου 2027** στον εκθεσιακό χώρο Metropolitan Expo. Η διεθνής έκθεση BEYOND έχει εξελιχθεί ραγδαία σε μία από τις πιο επιδραστικές πλατφόρμες τεχνολογίας και καινοτομίας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Η τοποθέτησή της ξεπερνά το παραδοσιακό μοντέλο μιας έκθεσης, λειτουργώντας ως περιφερειακό σημείο σύγκλισης για την τεχνολογία, τις επενδύσεις, την ψηφιακή πολιτική και τα οικοσυστήματα καινοτομίας.

Συγκεντρώνει:

- Εταιρείες τεχνολογίας
- Startups & οργανισμούς καινοτομίας
- Ερευνητικά και ακαδημαϊκά ιδρύματα
- Θεσμικούς εκπροσώπους, δημόσιους οργανισμούς & τοπικές αρχές

• Οικοσυστήματα καινοτομίας από την Ελλάδα και το εξωτερικό
Η BEYOND, επομένως, εκπροσωπεί ένα «τρίγωνο γνώσης» με ένα μοντέλο quintuple helix — ένα σημείο συνάντησης της τεχνολογίας, της καινοτομίας και της δημόσιας πολιτικής. Αυτό καθιστά την πλατφόρμα ιδιαίτερα σημαντική για τις διεθνείς επιχειρηματικές κοινότητες που αναζητούν στρατηγική προβολή και ουσιαστική δικτύωση στην ευρύτερη περιοχή.

Περισσότερα <https://www.beyond-expo.gr/el/>

Προσεχώς

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΗΜΕΡΙΔΕΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
9 - 10 Οκτωβρίου 2026	11ο Εθνικό Συνέδριο Μεταλλικών Κατασκευών	Εταιρεία Ερευνών Μεταλλικών Έργων (EEME), Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας / Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας (TEE/TKM)
9 - 11 Οκτωβρίου 2026	Διεθνής Έκθεση και Συνέδριο ENERGIA.TEC	https://www.energia-tec.gr/
13 Οκτωβρίου 2026	BIM Conference 2026	Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (TEE), BOUSSIAS Events

15^ο ΑΡΑΒΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΦΟΡΟΥΜ

Το Αραβο-Ελληνικό Επιμελητήριο διοργανώνει το 15ο Αραβο-Ελληνικό Οικονομικό Φόρουμ στις **25-26 Νοεμβρίου 2026**, στο ξενοδοχείο Divaní Caravel, στην Αθήνα. Η φετινή διοργάνωση εστιάζει στους τομείς της ενέργειας, των κατασκευών και των συναφών κλάδων, με θέμα «Ξεπερνώντας τις Προκλήσεις, Διαμορφώνοντας την Πορεία μας προς το Μέλλον».

Πλαίσιο: Οι τομείς της συμβατικής και της ανανεώσιμης ενέργειας αποτελούν θεμελιώδεις οικονομικούς και στρατηγικούς πυλώνες για την εθνική ασφάλεια και βασικές πηγές εσόδων για τα κράτη, ενώ οι τομείς των κατασκευών και των σύγχρονων υποδομών λειτουργούν ως δείκτες ανάπτυξης και οικονομικής προόδου ενός έθνους. Σε ένα περιβάλλον κλιματικών και περιβαλλοντικών προκλήσεων και μεταβαλλόμενων γεωπολιτικών συνθηκών, προτάσσεται η ανάγκη για διάλογο, διαβούλευση και διερεύνηση των ευκαιριών που προσφέρουν οι πόροι της Ελλάδας και του αραβικού κόσμου σε αυτούς τους δύο τομείς, με στόχο την ενίσχυση συνεργασιών, εταιρικών σχέσεων και επενδύσεων, καθώς και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στην αντιμετώπιση κλιματικών και οικονομικών προκλήσεων.

Τα θέματα αυτά θα εξεταστούν κατά τη διάρκεια του διήμερου, ενώ παράλληλα θα πραγματοποιηθεί η «4η Επιχειρηματική Συνάντηση Ελλάδας-Χωρών του Συμβουλίου Συνεργασίας του Κόλπου (GCC)», ενισχύοντας περαιτέρω τον επιχειρηματικό και επενδυτικό χαρακτήρα του Φόρουμ.

Επιχειρηματικό Κλάδοι που θα καλυφθούν:

Παραδοσιακές και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αποθήκευση και διανομή ενέργειας, τεχνητή νοημοσύνη και οι εφαρμογές της σε ενεργειακά και κατασκευαστικά έργα,

κατασκευές, οι υποδομές και τα κοινά έργα, σύγχρονα κτίρια και οικοσυστήματα, καθώς και οι βιομηχανίες δομικών υλικών και η ανακύκλωση αυτών.

Κοινό-Στόχος: Το Φόρουμ απευθύνεται σε ανώτατους κυβερνητικούς αξιωματούχους και κρατικά στελέχη, Διευθύνοντες Συμβούλους, επιχειρηματίες και επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται στους τομείς της ενέργειας και των κατασκευών, καθώς και σε συναφείς τομείς δραστηριότητας.

Γλώσσες Εργασίας: Αραβικά, Ελληνικά και Αγγλικά, με ταυτόχρονη διερμηνεία.

Εγγραφές early bird μέχρι 15 Οκτωβρίου :

<https://server67.mailstudio.gr/display.php?M=19337723&C=cc902ea3ec663680a759d806c1a43e87&S=37854&L=9958&N=22708>

Περισσότερα: www.arabhellenicchamber.gr

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΕΕ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΕ

Γιώργος Στασινός

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Αργύρης Δεμερτζής

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Χριστίνα Χατζηορδάνογλου

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

Ελένη Τριάντη, Χριστίνα Ντζιόδου

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Θοδωρής Καραουλάνης

press@central.tee.gr

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

97,8 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΩΝ ΠΟΥ ΕΠΛΗΓΗΣΑΝ ΑΠΟ ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ

Από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2026-2030

Πόροι συνολικού ύψους 97.845.000 ευρώ καταμερίστηκαν για τη στήριξη των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α' Βαθμού και Β' Βαθμού, των Συνδέσμων Δήμων και των Νομικών Προσώπων των ΟΤΑ που επλήγησαν από φυσικές καταστροφές, στο πλαίσιο του Ειδικού Προγράμματος Αντιμετώπισης και Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών του ΕΠΑ 2026-2030.

Η χρηματοδότηση, με αποφάσεις, του αναπληρωτή υπουργού Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών Νίκου Παθανάση, κατόπιν εισήγησης της Κυβερνητικής Επιτροπής

Κρατικής Αρωγής, υπό την προεδρία του υφυπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Κωνσταντίνου Κατσαφάδου, αφορά στην υλοποίηση έργων αποκατάστασης ζημιών και ενίσχυσης κρίσιμων υποδομών που έχουν πληγεί από φυσικά φαινόμενα, με στόχο την ταχεία επαναφορά της λειτουργικότητας βασικών δικτύων και υπηρεσιών, καθώς και την ενδυνάμωση της ανθεκτικότητας των τοπικών κοινωνιών απέναντι σε μελλοντικούς κινδύνους. Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως τονίζεται σε κοινή ανακοίνωση των υπουργείων Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών

και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, «με το Ειδικό Πρόγραμμα Αντιμετώπισης και Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών του ΕΠΑ 2026-2030 συγκροτείται ένα συνεκτικό πλαίσιο παρεμβάσεων για την προστασία των περιοχών που πλήττονται ή απειλούνται από φυσικές καταστροφές. Η έμφαση δίνεται τόσο στην έγκαιρη πρόληψη όσο και στην ταχεία αποκατάσταση των ζημιών, με παράλληλη αναβάθμιση της ανθεκτικότητας των υποδομών και των τοπικών κοινωνιών».

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΤΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Σε μία σημαντική συμφωνία προχωρούν ο Δήμος Αθηναίων και η Εθνική Τράπεζα, ώστε να δοθούν λύσεις σε ζητήματα που εκκρεμούσαν επί σειρά ετών. Η συμφωνία αφορά επτά ακίνητα και θα υλοποιηθεί με απαλλοτρίωση ενός ακινήτου, 4 δωρεές, 2 αγοραπωλησίες και παραχώρηση θέσεων στάθμευσης στο πάρκινγκ της πλατείας Κοτζιά.

Ειδικότερα, όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, πρόκειται για:

1. Ακίνητο ενσωματωμένο στην Πλατεία Μητροπόλεως προκειμένου να διαμορφωθεί ως κοινόχρηστος χώρος.
2. Ακίνητο στην οδό Παρασκευοπούλου 154, το οποίο σήμερα φιλοξενεί πάρκο και αθλητικές εγκαταστάσεις.
3. Ακίνητο της πρώην μεταξοβιομηχανίας Α. ΝΑΘΑΝΑΗΛ & ΣΙΑ στην οδό Αχαρνών 373 με χρήση ως χώρου πρασίνου.
4. Ακίνητο στην οδό Αλκιβιάδου 21 με χρήση ως χώρου πρασίνου.
5. Ακίνητο στη θέση «Βούθουλας» στον Ελαιώνα, το οποίο θα αξιοποιηθεί από τον Δήμο στο πλαίσιο του έργου της Διηλούς Ανάπλασης του Βοτανικού, του οποίου η απαλλοτρίωση χρηματοδοτείται από κονδύλια του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
6. Ακίνητο στον Λόφο του Στρέφη με χρήση ως χώρου αθλητικών εγκαταστάσεων.

7. Λωρίδα στην οδό Πανεπιστημίου με χρήση πεζοδρομίου και πρασινιάς.

Η υπογραφή του Μνημονίου Συνεργασίας και Συναντίληψης μεταξύ του Δήμου Αθηναίων και της Εθνικής Τράπεζας παρουσιάστηκε την Τρίτη, 6 Οκτωβρίου, και σηματοδοτεί μία συμφωνία με ουσιαστικό αναπτυξιακό και κοινωνικό αποτύπωμα για την πόλη. Μετά από τουλάχιστον τρεις δεκαετίες εκκρεμοτήτων και δικαστικών διενέξεων, επιλύονται ζητήματα, που αφορούν συνολικά επτά δεσμευμένα ακίνητα. Αυτά τα ακίνητα αποδίδονται στην πόλη και τους κατοίκους της, προκειμένου να αξιοποιηθούν για τη δημιουργία και ενίσχυση χώρων πρασίνου, άθλησης και αναψυχής, συμβάλλοντας ουσιαστικά στη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις γειτονίες της Αθήνας.

Παράλληλα, αυτή η συμφωνία αναμένεται να συμβάλει στην υλοποίηση της Διηλούς Ανάπλασης. Ένα από τα επτά ακίνητα αποτελεί τμήμα του έργου στο Βοτανικό και η διευθέτηση του ιδιοκτησιακού και πολεοδομικού καθεστώτος του επιτρέπει, πλέον, την ταχύτερη προώθηση μίας emblematicής παρέμβασης για το μέλλον της Αθήνας.

«Βάζουμε τέλος σε μακρόχρονες δικαστικές διαμάχες και αποδίδουμε στους κατοίκους της Αθήνας μεγάλα ακίνητα για κοινόχρηστους χώρους, πράσινο, πλατείες και πεζοδρόμια», δήλωσε ο δήμαρχος Αθηναίων, Χάρης Δούκας, κατά την παρουσίαση της συμφωνίας και πρόσθεσε: «Με τη συμφωνία που πετύχαμε, η Εθνική Τράπεζα δωρίζει στον Δήμο Αθηναίων δύο ακίνητα, συνολικής αντικειμενικής αξίας 10,67 εκατομμυρίων ευρώ, ενώ εξασφαλίζουμε μια συνολική λύση με σημαντικό οικονομικό όφελος για τον Δήμο, σε σχέση με τις προηγούμενες αποφάσεις. Είναι μια συμφωνία που προστατεύει τα οικονομικά του δήμου και, πάνω απ' όλα, κερδίζει χώρο για την πόλη και τους ανθρώπους της. Ευχαριστούμε τη Διοίκηση της Εθνικής Τράπεζας για τη συνεργασία και για την έμπρακτη στάση κοινωνικής ευθύνης που επέδειξε».

Από την πλευρά του, ο διευθύνων σύμβουλος της Εθνικής Τράπεζας, Παύλος Μυλωνάς, τόνισε: «Μετά από την εποικοδομητική μας συνεργασία με τον Δήμο Αθηναίων, δίνουμε λύσεις σε ζητήματα που εκκρεμούσαν επί σειρά ετών και αφορούν ακίνητα της Εθνικής Τράπεζας ενδιαφέροντος του Δήμου. Καταλήξαμε σε μια συμφωνία που δημιουργεί πραγματική αξία για την πόλη μας, την Αθήνα, και τους πολίτες της».

ΣΤΕ: ΝΕΟ ΠΡΟΣΤΙΜΟ 20.000 ΕΥΡΩ ΓΙΑ ΤΗ ΜΗ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΗ ΤΩΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΩΝ ΟΡΟΦΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ ΣΤΟΥ ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ

Το Συμβούλιο της Επικρατείας επέβαλε στη Διοίκηση νέο πρόστιμο 20.000 ευρώ για τη μη κατεδάφιση των τελευταίων δύο ορόφων και του δώματος του ξενοδοχείου στου Μακρυγιάννη, εντός του κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου της Αθήνας, που υπερβαίνουν το ανώτατο επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων στην περιοχή.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, το πρόστιμο πρέπει να καταβληθεί στους πολίτες στου Μακρυγιάννη που είχαν προσφύγει στο ΣΤε, και αν δεν καταβληθεί από το υπουργείο (Οικονομικών) τότε μετακυλάται η υποχρέωση καταβολής στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής. Ωστόσο, το ΣΤε αναφέρει ότι τα δύο προηγούμενα πρόστιμα δεν έχουν ακόμη καταβληθεί στους αιτούντες πολίτες (το δεύτερο επιβλήθηκε τον περασμένο Απρίλιο και ήταν 10.000 ευρώ).

Αναλυτικότερα, από το Τριμελές Συμβούλιο Συμμόρφωσης

του ΣΤε με πρόεδρο τον Μιχάλη Πικραμένο και εισηγητή τον σύμβουλο Επικρατείας Χρήστο Παπανικολάου, διαπιστώθηκε ότι έπειτα από 7 πρακτικά του ΣΤε, εξακολουθεί να μην έχει συμμορφωθεί η Διοίκηση στην 2102/2019 απόφαση της Ολομέλειας του δικαστηρίου, με την οποία είχε ακυρωθεί η 24/2019 άδεια δόμησης του Δήμου Αθηναίων, με την οποία είχε επιτραπεί στην εταιρεία «Μ. Κ. Α.Ε.Ε.Α.Π.» η ανέγερση δεκαώροφου ξενοδοχείου με τρία υπόγεια, φυτεμένο δώμα και ασκεπή πισίνα στην περιοχή Μακρυγιάννη του Δήμου Αθηναίων.

Ακόμη, αναφέρει το ΣΤε, ότι, ενώ έχουν επιβληθεί δύο οικονομικές κυρώσεις για πλημμελή συμμόρφωση, ωστόσο, διαπίστωσε το δικαστήριο ότι «παρά την πρόοδο που έχει συντελεστεί κατά το προηγούμενο διάστημα στην προώθηση της διαδικασίας κατεδάφισης, η πλήρης συμμόρφωση δεν

έχει επέλθει, ενώ έχουν παρέλθει περίπου επτά έτη από τη δημοσίευση της 2102/2019 απόφασης της Ολομέλειας και πέντε έτη από την κατάθεση της αίτησης συμμόρφωσης». Παράλληλα, το ΣΤε διαπίστωσε τη μη συμμόρφωση της Διοίκησης προς την απόφαση του δικαστηρίου του 2019 και «συνεκτιμώντας το διακύβευμα της συγκεκριμένης διαδικασίας συμμόρφωσης που συνίσταται στην προστασία των μνημείων του Ιερού Βράχου, του Μουσείου της Ακρόπολης και του περιβάλλοντος χώρου και το γεγονός ότι οι δύο προηγούμενες επιβληθείσες χρηματικές κυρώσεις δεν έχουν ακόμη καταβληθεί στους αιτούντες, το Συμβούλιο έκρινε, περαιτέρω, ότι πρέπει να καταβληθεί στους αιτούντες από τη Διοίκηση, ως κύρωση για τη μη συμμόρφωση προς την 2102/2019 απόφαση της Ολομέλειας του δικαστηρίου, ποσό ύψους 20.000 ευρώ».

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ: ΠΟΥ ΘΑ ΔΙΟΧΕΤΕΥΘΟΥΝ ΤΑ 1,46 ΔΙΣ ΕΥΡΩ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

Τέσσερις νέες δημοτικές γραμμές, 17 ηλεκτρικά λεωφορεία και χρηματοδότηση 11,75 εκατ. ευρώ, συνθέτουν το σχέδιο του ATHENS MOVE για την ενίσχυση των μετακινήσεων στις γειτονιές της Αθήνας. Στη συγκεκριμένη παρέμβαση, αλλά και στο ευρύτερο πρόγραμμα επενδύσεων 1,46 δισ. ευρώ στις μεταφορές μέσω του Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου, αναφέρθηκε ο γενικός γραμματέας Μεταφορών, Στέλιος Σακαρέτσιος.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, μιλώντας χθες, Τετάρτη 7 Οκτωβρίου, στο Σεράφειο, στην ημερίδα «Το Παρόν & το Μέλλον της Αστικής Ηλεκτροκίνησης» που διοργανώθηκε από τον Δήμο Αθηναίων παρουσία του δημάρχου Χάρη Δούκα, ο κ. Σακαρέτσιος παρουσίασε τις χρηματοδοτικές προτεραιότητες της επόμενης περιόδου, συνδέοντας κάθε παρέμβαση με το αποτέλεσμα που πρέπει να έχει στην καθημερινότητα: μικρότερη αναμονή, χαμηλότερο κόστος και καλύτερη πρόσβαση. Το ATHENS MOVE αποτελεί, σύμφωνα με τον ίδιο, ένα συγκεκριμένο παράδειγμα συνεργασίας κυβέρνησης και αυτοδιοίκησης. Η χρηματοδότηση που εξασφαλίστηκε μέσω του Ταμείου καλύπτει, πέρα από τα λεωφορεία, υποδομές φόρτισης, αμαξοστάσια, προσβάσιμες στάσεις και ψηφιακές υπηρεσίες. Ο κ. Σακαρέτσιος συνεχάρη τον Δήμο Αθηναίων και τον δήμαρχο Χάρη Δούκα για την πρωτοβουλία, δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στη συνεργασία με τον ΟΑΣΑ. Στόχος του σχεδιασμού είναι οι νέες δημοτικές γραμμές να συμπληρώνουν το υφιστάμενο δίκτυο και να διευκολύνουν τη σύνδεση των γειτονιών με τα μέσα σταθερής τροχιάς.

«Για τον επιβάτη, η διαδρομή είναι μία, ακόμη κι όταν χρειάζεται να αλλάξει δύο μέσα», σημείωσε. Οι σωστές συνδέσεις και

οι εύκολες μετεπιβιβάσεις, πρόσθεσε, επηρεάζουν καθοριστικά το αν ο πολίτης θα επιλέξει τελικά τη συγκοινωνία.

Η παρέμβαση στην Αθήνα εντάσσεται στο εγκεκριμένο ελληνικό Κοινωνικό Κλιματικό Σχέδιο, το οποίο προβλέπει 4,77 δισ. ευρώ ευρωπαϊκών και εθνικών πόρων έως το 2032. Από αυτά, τα 1,46 δισ. ευρώ κατευθύνονται στις μεταφορές, με προτεραιότητα στη μείωση του κόστους και των εμποδίων μετακίνησης για ευάλωτα νοικοκυριά και πολύ μικρές επιχειρήσεις.

Ο γενικός γραμματέας απέδωσε την έγκριση του σχεδίου στη συστηματική κυβερνητική προετοιμασία, κάνοντας ειδική αναφορά στον αντιπρόεδρο της κυβέρνησης, Κωστή Χατζηδάκη, ο οποίος συντόνισε την προσπάθεια μαζί με τα συναρμόδια υπουργεία.

Στις δημόσιες συγκοινωνίες, ο σχεδιασμός περιλαμβάνει 129 εκατ. ευρώ για 211 επιπλέον ηλεκτρικά λεωφορεία σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Η ενίσχυση αφορά κατά προτεραιότητα περιοχές με μεγαλύτερες μεταφορικές ανάγκες.

Για το Μετρό προβλέπονται 262 εκατ. ευρώ, με αντικείμενο την αναβάθμιση δέκα συρμών της Γραμμής 1 και την προμήθεια δώδεκα νέων συρμών για τις Γραμμές 2 και 3. Το ζητούμενο, όπως υπογράμμισε, είναι η ανανέωση του στόλου να αποδώσει πιο συχνά δρομολόγια και μικρότερη αναμονή. Στην ιδιωτική μετακίνηση, βασική παρέμβαση είναι το κοινωνικό leasing των 165,3 εκατ. ευρώ, που προβλέπει επιδοτούμενη μίσθωση ηλεκτρικού αυτοκινήτου για 15.000 ευάλωτα νοικοκυριά. Παράλληλα, περίπου 68 εκατ. ευρώ προορίζονται για 3.200 ηλεκτρικά ταξί, με αυξημένη επιδότηση για οχήματα προσβάσιμα σε άτομα με αναπηρία.

Τις παρεμβάσεις για την απόκτηση οχημάτων συμπληρώνει χρηματοδότηση 135 εκατ. ευρώ για 4.400 δημόσια προσβάσιμα σημεία φόρτισης, με έμφαση στις περιοχές όπου η σημερινή κάλυψη είναι ανεπαρκής. Στο σχέδιο περιλαμβάνονται επίσης αναβαθμίσεις προσβασιμότητας σταθμών, μεταφορά μαθητών με αναπηρία και υπηρεσίες μεταφοράς κατά παραγγελία.

Ο κ. Σακαρέτσιος συνέδεσε τις νέες επενδύσεις με τον απολογισμό των παρεμβάσεων που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσίασε, στην Αττική κυκλοφορούν 1.076 νέα λεωφορεία, ενώ στη Θεσσαλονίκη ο ηλεκτρικός στόλος του ΟΑΣΘ φτάνει τα 160 οχήματα, με την προσθήκη 50 νέων αρθρωτών ηλεκτρικών λεωφορείων.

Μέσω των τριών κύκλων του «Κινούμαι Ηλεκτρικά» έχουν, παράλληλα, διοχετευθεί περισσότερα από 130 εκατ. ευρώ σε ενισχύσεις προς πολίτες και επιχειρήσεις για αγορά και μίσθωση ηλεκτρικών οχημάτων.

Σε αυτή τη βάση, παρουσίασε το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο ως χρηματοδοτικό εργαλείο που διασφαλίζει τη συνέχεια της προσπάθειας και μετά το Ταμείο Ανάκαμψης. Για την υλοποίηση, έθεσε ως προϋποθέσεις τις ώριμες μελέτες, τους αποτελεσματικούς διαγωνισμούς, τις λειτουργικές υποδομές και τον συντονισμό των φορέων.

«Να μετατρέψουμε τους νέους πόρους σε υπηρεσίες που λειτουργούν αξιόπιστα κάθε μέρα», τόνισε, συνοψίζοντας το κριτήριο με το οποίο θα αξιολογηθεί ο σχεδιασμός: «Μικρότερη αναμονή, χαμηλότερο κόστος, καλύτερη πρόσβαση».

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΧΩΡΙΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΙΧ

Τη δυνατότητα μετάβασης σε μια πόλη λιγότερο εξαρτημένη από το αυτοκίνητο, με περισσότερο δημόσιο χώρο για τους πολίτες και νέες μορφές κινητικότητας, ανέδειξε η συζήτηση στην οποία συμμετείχαν ο Kent Larson, Καθηγητής του MIT και ο Παναγιώτης Τουρνικιώτης, Ομότιμος Καθηγητής του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, στο πλαίσιο του συνεδρίου «Διάλογοι για την Αθήνα: Από τον μύθο στη σύγχρονη πόλη», που διοργανώθηκε από την εφημερίδα «Το Βήμα».

Από την ιδιοκτησία του ΙΧ στις εναλλακτικές μορφές μετακίνησης

Σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση που δημοσιεύει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, την ανάγκη να αλλάξει ο τρόπος με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε την ιδιοκτησία και τη χρήση του αυτοκινήτου υπογράμμισε ο Kent Larson, επισημαίνοντας ότι το μοντέλο της πόλης του μέλλοντος εξαρτάται σε μεγάλο

βαθμό από το πώς ορίζουμε το ίδιο το όχημα.

«Δεν χρειάζεται να είσαι ιδιοκτήτης ενός αυτοκινήτου. Αυτό θεωρώ ότι είναι το μέλλον», ανέφερε χαρακτηριστικά, τονίζοντας παράλληλα ότι οι πόλεις θα πρέπει να προσφέρουν πραγματικές εναλλακτικές για την καθημερινή μετακίνηση, μέσα από κοινόχρηστα μέσα, υπηρεσίες και ένα ισχυρό δίκτυο δημόσιων συγκοινωνιών.

Ιδιαίτερη αναφορά έκανε στην απομάκρυνση των νεότερων γενεών από την έννοια και την ανάγκη της ιδιοκτησίας ΙΧ, τονίζοντας ότι η εξέλιξη αυτή δείχνει πως η κατοχή αυτοκινήτου ως προϋπόθεση για την κινητικότητα μπορεί σταδιακά να ξεπεραστεί. Έθεσε, ωστόσο, την ανάγκη για τη δημιουργία υποδομών που θα καταστήσουν τις εναλλακτικές επιλογές πραγματικά λειτουργικές: καλύτερα πεζοδρόμια, υποδομές ποδηλάτου, δημόσιες συγκοινωνίες και υπηρεσίες κινητικότητας.

Ο καθηγητής του MIT εστίασε επίσης στην ταχεία ανάπτυξη

της τεχνολογίας της αυτόνομης οδήγησης, εκτιμώντας ότι σε ορίζοντα 10 - 15 ετών είναι πιθανό η οδήγηση από άνθρωπο να θεωρείται λιγότερο ασφαλής από την αυτόνομη οδήγηση και, ως εκ τούτου, να περιοριστεί σημαντικά. Στο πλαίσιο αυτό, εκτίμησε ότι η συγκεκριμένη τεχνολογία μπορεί να αποτελέσει αφορμή για να επιστρέψει ο δημόσιος χώρος στους πολίτες, εφόσον συνοδευτεί από τον κατάλληλο σχεδιασμό και τις αναγκαίες πολιτικές.

Ένα νέο μοντέλο κινητικότητας με λιγότερα αυτοκίνητα

Από την πλευρά του, ο Παναγιώτης Τουρνικιώτης, αναφερόμενος στο μέλλον της Αθήνας, επεσήμανε ότι πολλές από τις ιδέες που στο παρελθόν έμοιαζαν με ουτοπία έχουν πλέον καταστεί εφικτές.

Συνέχεια στη σελ 5

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΞΕΚΙΝΑ Η ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΣΤΗ ΓΡΑΜΜΗ 1 ΤΟΥ ΜΕΤΡΟ (ΗΣΑΠ)

Σε κυκλοφορία ο πρώτος πλήρως ανακατασκευασμένος συρμός

Σε κυκλοφορία στη Γραμμή 1 του Μετρό (ΗΣΑΠ) τέθηκε χθες, Τετάρτη 7 Οκτωβρίου, ο πρώτος πλήρως ανακατασκευασμένος συρμός, 22 χρόνια μετά από την τελευταία προσθήκη τροχαίου υλικού, σηματοδοτώντας την έναρξη της σταδιακής ανανέωσης του τροχαίου υλικού της ιστορικής Γραμμής.

Ο συρμός ολοκλήρωσε με επιτυχία το σύνολο των προβλεπόμενων εργοστασιακών, τεχνικών και λειτουργικών δοκιμών, καθώς και τους απαιτούμενους ελέγχους και πιστοποιήσεις, πριν ενταχθεί στην καθημερινή επιβατική λειτουργία.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, πρόκειται για τον πρώτο από τους 14 συρμούς, 8ης παραλαβής, που ανακατασκευάζονται πλήρως, στο πλαίσιο του σχετικού προγράμματος.

Ο δεύτερος συρμός βρίσκεται ήδη στη φάση των στατικών δοκιμών στον Βόλο, όπου υλοποιείται το έργο και αυτή την περίοδο ανακατασκευάζονται ταυτόχρονα τέσσερις συρμοί. Βάσει της σύμβασης, το σύνολο του έργου θα ολοκληρωθεί εντός του 2027.

Ο αναπληρωτής υπουργός Υποδομών και Μεταφορών Γιώργος Κώτσπρας δήλωσε: «Η παράδοση του πρώτου πλήρως ανακατασκευασμένου συρμού της Γραμμής 1 αποτελεί ένα από τα αποτελέσματα του σχεδιασμού μας για τον συνολικό εκσυγχρονισμό του ΗΣΑΠ. Ο σχεδιασμός αυτός περιλαμβάνει την ανανέωση του τροχαίου υλικού, την ανακίνηση και βελτίωση της προσβασιμότητας των σταθμών, την ενίσχυση των υποδομών και της συντήρησης της Γραμμής, αλλά και την ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού. Εντάσσεται δε στην υλοποίηση μιας δέσμης παρεμβάσεων για την αναβάθμιση των αστικών συγκοινωνιών της Αττικής, με στόχο την αύξηση της συχνότητας και της αξιοπιστίας των δρομολογίων και την παροχή καλύτερων υπηρεσιών προς τους επιβάτες. Τα μέσα μαζικής μεταφοράς αλλάζουν. Επενδύοντας στις δημόσιες συγκοινωνίες επενδύουμε στην ποιότητα ζωής και σε μια

καλύτερη καθημερινότητα για όλους μας».

Από την πλευρά του ο διευθύνων σύμβουλος της ΣΤΑ.ΣΥ Αθανάσιος Κοτταράς, επισήμανε: «Με την κυκλοφορία του πρώτου, πλήρως ανακατασκευασμένου συρμού, ξεκινά στην πράξη μια νέα εποχή για τον ΗΣΑΠ. Με σεβασμό στην ιστορία και τη σημασία της Γραμμής 1, επενδύουμε στο μέλλον της. Στόχος μας είναι να προσφέρουμε στους επιβάτες μια Γραμμή Μετρό πιο αξιόπιστη και σύγχρονη, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για περισσότερα δρομολόγια και μικρότερες χρονοαποστάσεις. Θέλω να ευχαριστήσω όλους όσους εργάστηκαν και εργάζονται για την υλοποίηση του απαιτητικού αυτού έργου. Συνεχίζουμε με συνέπεια, ώστε η ιστορική Γραμμή 1 να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των ανθρώπων που τη χρησιμοποιούν καθημερινά».

Νέα τεχνολογία στους συρμούς της Γραμμής 1

Οι συγκεκριμένοι συρμοί κυκλοφορούν στη Γραμμή 1 από τις αρχές της δεκαετίας του '80, έχοντας συμπληρώσει περισσότερες από τέσσερις δεκαετίες λειτουργίας. Η πλήρης ανακατασκευή τους έρχεται να αντιμετωπίσει τις αυξημένες ανάγκες συντήρησης που δημιουργεί η παλαιότητα τους, αλλά και τη δυσκολία εξεύρεσης ανταλλακτικών.

Το αποτέλεσμα είναι ουσιαστικά ένας νέος συρμός πάνω στο υφιστάμενο μεταλλικό αμάξωμα. Από το αρχικό τροχαίο υλικό διατηρείται το μεταλλικό σασί, ενώ τα υπόλοιπα βασικά συστήματα και ο εξοπλισμός αντικαθίστανται.

Οι παλιοί κινητήρες δίνουν τη θέση τους σε σύγχρονους κινητήρες εναλλασσόμενου ρεύματος και νέο σύστημα έλξης, ενώ εγκαθίστανται νέοι ηλεκτρολογικοί και πνευματικοί εξοπλισμοί, σύγχρονα συστήματα πληροφόρησης και αναβαθμισμένες υποδομές ασφαλείας.

Στόχος του προγράμματος είναι οι ανακατασκευασμένοι συρ-

μοί να παραμείνουν σε αξιόπιστη λειτουργία για τουλάχιστον 25 ακόμη χρόνια.

Τι αλλάζει για τους επιβάτες

Όπως αναφέρεται σε κοινή ανακοίνωση του υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και της ΣΤΑΣΥ, η ανακατασκευή δεν περιορίζεται στα τεχνικά συστήματα, αλλά επεκτείνεται και στο εσωτερικό των συρμών, με σημαντικές παρεμβάσεις που θα είναι άμεσα ορατές και αισθητές από το επιβατικό κοινό.

Συγκεκριμένα, οι συρμοί αποκτούν:

- * Σύστημα κλειστό κυκλώματος παρακολούθησης (CCTV).
- * Νέες οθόνες και σύγχρονα συστήματα πληροφόρησης επιβατών.
- * Βελτιώσεις στην προσβασιμότητα, μεταξύ άλλων για την ασφαλή μεταφορά αμαξιδίων.
- * Νέο εσωτερικό, με φωτισμό LED, καθίσματα, δάπεδα, παράθυρα και πλευρικές επενδύσεις.
- * Αναβαθμισμένο σύστημα κλιματισμού, για καλύτερες συνθήκες μετακίνησης.

Στόχος περισσότερα δρομολόγια και μικρότερες χρονοαποστάσεις στη Γραμμή 1

«Η ανακατασκευή των 14 συρμών αναμένεται να συμβάλει στη βελτίωση της αξιοπιστίας και της διαθεσιμότητας του τροχαίου υλικού, αλλά και στη συνολική αναβάθμιση της εμπειρίας μετακίνησης των επιβατών, με περισσότερα δρομολόγια και μικρότερες χρονοαποστάσεις, σε μια γραμμή με ιδιαίτερη ιστορική και κοινωνική σημασία για την Αθήνα.» τονίζεται σε κοινή ανακοίνωση του υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και της ΣΤΑΣΥ.

Το έργο υλοποιεί στον Βόλο η ισπανική εταιρεία CAF, για λογαριασμό της ΣΤΑ.ΣΥ, με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΧΩΡΙΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΙΧ

Συνέχεια από σελ 4

Όπως ανέφερε, η πανδημία απέδειξε ότι αλλαγές που μέχρι τότε φαινόταν αδύνατες μπορούν να πραγματοποιηθούν πολύ γρήγορα, φέρνοντας ως χαρακτηριστικό παράδειγμα τη μετάβαση από τη φυσική στην ψηφιακή τάξη.

Με βάση αυτή την εμπειρία, εκτίμησε ότι στο μέλλον η εργασία θα απαιτεί σε μικρότερο βαθμό καθημερινή μετακίνηση και ότι μεγαλύτερο μέρος της κινητικότητας θα αφορά τον ελεύθερο χρόνο και την αναψυχή. Οι μετακινήσεις, κατά τον ίδιο, θα μπορούσαν να πραγματοποιούνται με μέσα μαζικής μεταφοράς, μέσα μικροκινητικότητας και, ενδεχομένως, ακόμη και με εναέρια μέσα.

Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε στο ζήτημα του χώρου που καταλαμβάνουν τα σταθμευμένα αυτοκίνητα στην Αθήνα, υπο-

γραμμίζοντας ότι η πόλη θα πρέπει να επανεξετάσει τον τρόπο με τον οποίο κατανέμεται ο δημόσιος χώρος. Σύμφωνα με τον ίδιο, η λογική του ενός ή δύο αυτοκινήτων ανά οικογένεια έχει πλέον ξεπεραστεί. Αν και τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα αντιμετωπίζουν σε έναν βαθμό το πρόβλημα της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, παραμένει το ζήτημα του χώρου. Για τον λόγο αυτό, όπως υποστήριξε, θα πρέπει να μειωθεί σημαντικά ο συνολικός στόλος των αυτοκινήτων και, αντίστοιχα, οι ανάγκες στάθμευσης.

«Πρέπει να μειώσουμε τον στόλο των αυτοκινήτων», σημείωσε, εξηγώντας ότι έτσι θα μπορούσε να δημιουργηθεί διαθέσιμος χώρος για πραγματικά κοινόχρηστες λειτουργίες. Παράλληλα, υπογράμμισε ότι «η κινητικότητα πρέπει να γίνει μια καθολική υπηρεσία», περιγράφοντας ένα μοντέλο στο οποίο ο πολίτης θα μπορεί να έχει πρόσβαση, μέσα από μία

ενιαία πλατφόρμα, σε μέσα μαζικής μεταφοράς, ποδήλατα, ταξί, ενδεχομένως ταξί χωρίς οδηγό, αλλά και αυτοκίνητο όταν αυτό πραγματικά χρειάζεται.

Στόχος, όπως εξήγησε, είναι να απελευθερωθεί ο πολίτης από την ανάγκη να είναι ιδιοκτήτης αυτοκινήτου προκειμένου να μπορεί να μετακινείται, με μεγαλύτερη αξιοποίηση των κοινόχρηστων μέσων.

Παράλληλα, υπογράμμισε ότι η αλλαγή δεν μπορεί να προκύψει μόνο μέσα από περιορισμούς, αλλά προϋποθέτει την παροχή πραγματικών και αξιόπιστων εναλλακτικών επιλογών μετακίνησης.

Τη συζήτηση συντόνισε ο πρώην δήμαρχος Αθηναίων Κώστας Μπακογιάννης.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΣΕ ΔΥΟ ΦΑΣΕΙΣ Η ΣΤΗΡΙΞΗ 95 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Επιδότηση στο πετρέλαιο θέρμανσης από τις 15 Οκτωβρίου – Κατατέθηκε η τροπολογία στη Βουλή

Σε δύο φάσεις θα υλοποιηθούν τα μέτρα στήριξης της βιομηχανίας έναντι του αυξημένου ενεργειακού κόστους, ύψους έως 95 εκατ. ευρώ που ανήγγειλε την Τρίτη ο πρωθυπουργός κ. Κυριάκος Μητσοτάκης στη γενική συνέλευση του ΣΕΒ.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, σύμφωνα με τις διευκρινίσεις που έδωσαν χθες τα υπουργεία Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας:

Η παρέμβαση έχει ανώτατο δημοσιονομικό όριο τα 95 εκατ. ευρώ και θα οριστικοποιηθεί μετά την απαραίτητη έγκριση της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG COMP), με την οποία η ελληνική πλευρά βρίσκεται ήδη σε προχωρημένες συζητήσεις.

Η παρέμβαση βασίζεται στις δυνατότητες του Clean Industrial Deal State Aid Framework (CISAF), του ευρωπαϊκού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για την καθαρή βιομηχανία, το οποίο υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Ιούνιο του 2025.

Το CISAF επιτρέπει στα κράτη-μέλη να στηρίζουν ενεργοβόρες βιομηχανίες ως προς το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας. Ειδικότερα, προβλέπει ενίσχυση που μπορεί να οδηγήσει σε μείωση έως 50% της τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας για έως 50% της επιλέξιμης κατανάλωσης, με την τελική τιμή για την επιδοτούμενη κατανάλωση να μην μπορεί να υποχωρήσει κάτω από τα 50 ευρώ/MWh.

Η στήριξη συνδέεται ταυτόχρονα με την ενεργειακή μετάβαση και τη μόνιμη ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας. Προϋπόθεση για την αξιοποίηση του μέτρου είναι οι δικαιούχοι να κατευθύνουν τουλάχιστον το 50% της ενίσχυσης σε επενδύσεις που μειώνουν τις εκπομπές CO2 και το ενεργειακό κόστος, όπως επενδύσεις σε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, συστήματα αποθήκευσης και δράσεις ενεργειακής εξοικονόμησης.

Η λίστα των επιλέξιμων βιομηχανιών ορίζεται στο Παράρτημα 1 των κατευθυντήριων γραμμών CEEAG (Climate, Energy and Environmental Aid Guidelines) και αφορά κλάδους που είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένοι στον διεθνή ανταγωνισμό και αντιμετωπίζουν σημαντικό κίνδυνο μεταφοράς της παραγωγής εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τον Απρίλιο του 2026, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε το Middle East Crisis Temporary State Aid Framework (METSAF), διευρύνοντας τις δυνατότητες στήριξης λόγω των επιπτώσεων της κρίσης στη Μέση Ανατολή.

Το METSAF επιτρέπει την αύξηση της έντασης της ενίσχυσης για το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας από 50% έως 70%, καθώς και, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, τη σώρευση της

ενίσχυσης με την αντιστάθμιση που λαμβάνουν βιομηχανίες για το έμμεσο κόστος των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Με αυτόν τον τρόπο, η Ελλάδα αξιοποιεί συνδυαστικά τα δι-αθέσιμα ευρωπαϊκά εργαλεία, ώστε η στήριξη να φτάσει στις επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν τη μεγαλύτερη ενεργειακή επιβάρυνση.

Το μέτρο θα υλοποιηθεί σε δύο διακριτές φάσεις, ανάλογα με την περίοδο κατανάλωσης και την κατηγορία των δικαιούχων. Συγκεκριμένα:

-Για την περίοδο από τον Ιανουάριο έως και τον Ιούλιο του 2026, μέσω του CISAF θα ενισχυθούν βιομηχανίες του Παραρτήματος 1 των CEEAG οι οποίες δεν λαμβάνουν αντιστάθμιση για το κόστος CO2 και αντιμετωπίζουν σημαντικό κίνδυνο απώλειας ανταγωνιστικότητας.

Η επιδότηση θα καλύπτει έως το 50% της επιλέξιμης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και θα μπορεί να οδηγήσει σε μείωση έως 50% της τιμής, με κατώτατη τελική τιμή τα 50 ευρώ/MWh.

-Για την περίοδο από τον Αύγουστο έως και τον Δεκέμβριο του 2026, κατά την οποία παρατηρείται αύξηση της τιμής κοινότητας της ηλεκτρικής ενέργειας, θα αξιοποιηθούν οι πρόσθετες δυνατότητες του METSAF.

Η στήριξη επεκτείνεται για την περίοδο αυτή και σε επιχειρήσεις που λαμβάνουν ήδη αντιστάθμιση για το κόστος CO2, ενώ η ένταση της ενίσχυσης θα μπορεί να οδηγήσει σε μείωση έως 70%, με κατώτατη τιμή και πάλι τα 50 ευρώ/MWh.

Η επιλέξιμη κατανάλωση για τη δεύτερη περίοδο θα αφορά:

* έως 50% της κατανάλωσης για τις βιομηχανίες που δεν δικαιούνται αντιστάθμιση CO2,

* έως 25% της συνολικής κατανάλωσης για τις επιχειρήσεις που λαμβάνουν αντιστάθμιση, δηλαδή το 50% του 50% της επιλέξιμης κατανάλωσης.

Από το μέτρο εξαιρούνται οι εταιρείες διύλισης, καθώς οι έκτακτες συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί στην αγορά ενέργειας αντισταθμίζουν μέρος του αυξημένου ενεργειακού τους κόστους.

Οι πληρωμές των ενισχύσεων θα ξεκινήσουν από το 2027 και θα αφορούν τις επιλέξιμες κατανάλώσεις του 2026.

Τα υπουργεία τονίζουν ακόμα ότι:

«Η νέα άνοδος στις τιμές της ενέργειας δημιουργεί πρόσθετες πιέσεις στην παραγωγή και η κυβέρνηση απαντά με μια στοχευμένη παρέμβαση που αποσκοπεί στην συγκράτηση των τιμών στην εφοδιαστική αλυσίδα. Στηρίζει τις ελληνικές

βιομηχανίες που είναι εκτεθειμένες στις αυξήσεις της ηλεκτρικής ενέργειας, προστατεύει την ανταγωνιστικότητά τους και υψώνει ανάχωμα ώστε το αυξημένο κόστος να μη μεταφερθεί στις τιμές και τελικά στον καταναλωτή.

Η νέα παρέμβαση έρχεται να προστεθεί στα μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί για τη μείωση του ενεργειακού κόστους της βιομηχανίας, μεταξύ των οποίων η αντιστάθμιση του έμμεσου κόστους CO2, που αυξήθηκε κατά 75 εκατ. ευρώ για 50 επιχειρήσεις, οι χαμηλότερες χρεώσεις για δίκτυα, ΥΚΩ και Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης, καθώς και η μείωση κατά 50% της συνεισφοράς 23.000 επιχειρήσεων στις ΥΚΩ. Συνολικά, οι παρεμβάσεις αυτές προσεγγίζουν το μισό δισ. ευρώ.

Η ελληνική βιομηχανία αποτελεί κρίσιμο πυλώνα της παραγωγικής βάσης της χώρας. Δημιουργεί επενδύσεις, εξαγωγές και θέσεις εργασίας και βρίσκεται στον πυρήνα της προσπάθειας για ένα πιο παραγωγικό και ανταγωνιστικό οικονομικό μοντέλο.

Η κυβέρνηση αξιοποιεί τα περιθώρια που δημιουργεί το νέο ευρωπαϊκό πλαίσιο, με δημοσιονομική υπευθυνότητα και στοχευμένη στήριξη εκεί όπου υπάρχει πραγματική ανάγκη. Ταυτόχρονα, κοιτάζει πέρα από τη σημερινή κρίση, συνδέοντας τη στήριξη με επενδύσεις σε καθαρή ενέργεια, αποθήκευση και ενεργειακή αποδοτικότητα, ώστε η ελληνική βιομηχανία να μειώσει μόνιμα το ενεργειακό της κόστος και να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητά της.

Στόχος είναι να κρατήσουμε ισχυρή την παραγωγική βάση της χώρας και να δημιουργήσουμε περισσότερο χώρο για νέες επενδύσεις, περισσότερες εξαγωγές και καλύτερα αμειβόμενες θέσεις εργασίας. Η στήριξη της βιομηχανίας είναι επένδυση στην ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας».

Επιδότηση στο πετρέλαιο θέρμανσης από τις 15 Οκτωβρίου – Κατατέθηκε η τροπολογία στη Βουλή

Στο μεταξύ, τον δρόμο για την επιδότηση του πετρελαίου θέρμανσης που θα διατεθεί στην αγορά από τις 15 Οκτωβρίου ανοίγει τροπολογία των Υπουργείων Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών, Περιβάλλοντος & Ενέργειας και Ανάπτυξης.

Στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την τροπολογία αναφέρεται ότι στόχος είναι να μετακυλιστεί το όφελος της επιδότησης, στο σύνολό της, στους τελικούς καταναλωτές. Τα διυλιστήρια και οι εταιρείες εμπορίας καυσίμων προβλέπεται να λειτουργούν ως ενδιάμεσοι φορείς μεταφοράς της ενίσχυσης, χωρίς να διατηρούν οικονομικό όφελος από αυτή.

Συνέχεια στη σελ 7

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΣΕ ΔΥΟ ΦΑΣΕΙΣ Η ΣΤΗΡΙΞΗ 95 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Επιδότηση στο πετρέλαιο θέρμανσης από τις 15 Οκτωβρίου – Κατατέθηκε η τροπολογία στη Βουλή

Συνέχεια από σελ 6

Συγκεκριμένα η τροπολογία, η οποία κατατέθηκε χθες Τετάρτη σε νομοσχέδιο του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, επεκτείνει το υφιστάμενο καθεστώς επιδότησης του πετρελαίου κίνησης, ώστε να καλύπτει και το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης-θέρμανσης.

Με βάση τη νέα διάταξη, επιδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό το κόστος του πετρελαίου θέρμανσης που θα διατεθεί στην εσωτερική αγορά, από τις 15 έως και τις 31 Οκτωβρίου 2026.

Το ακριβές ύψος της επιδότησης δεν αναφέρεται στην τροπολογία. Θα καθοριστεί με κοινή υπουργική απόφαση των υπουργών Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών, Περιβάλλοντος & Ενέργειας και Ανάπτυξης, την οποία εξουσιοδοτούνται να εκδώσουν πριν από τις 15 Οκτωβρίου που ξεκινά η περίοδος

διάθεσης του πετρελαίου θέρμανσης στην αγορά.

Η τροπολογία προβλέπει, επίσης, τη δυνατότητα αναπροσαρμογής τόσο της περιόδου εφαρμογής και πέραν της 31ης Οκτωβρίου, όσο και των ποσών της επιδότησης με απόφαση του υπουργού Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών.

Με την ίδια απόφαση θα προσδιοριστούν η διαδικασία χορήγησης της επιδότησης, ο μηχανισμός εκκαθάρισης, καθώς και κάθε ειδικότερος και τεχνικός όρος για την εφαρμογή του μέτρου.

Πώς θα υπολογίζεται

Η επιδότηση θα υπολογίζεται άπαξ επί της καθαρής αξίας των τιμολογίων πώλησης, πριν από τον ΦΠΑ. Τα τιμολόγια θα πρέπει να έχουν εκδοθεί από τα διυλιστήρια, τις εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών κατηγορίας Α που εισάγουν πετρέλαιο θέρμανσης ή τους κατόχους άδειας πωλητή πετρελαίου θέρμανσης που

πραγματοποιούν εισαγωγές.

Το συνολικό ποσό της ενίσχυσης θα υπολογίζεται βάσει των συνολικών λίτρων καυσίμου που θα διατεθούν στην εσωτερική αγορά προς τα πρατήρια, τους πωλητές πετρελαίου θέρμανσης και τους τελικούς καταναλωτές.

Ωστόσο το κόστος για τον κρατικό προϋπολογισμό δεν μπορεί να υπολογιστεί σε αυτή τη φάση καθώς, όπως αναφέρεται στη συνοδευτική Έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, θα εξαρτηθεί από δύο παράγοντες: α) το ύψος της επιδότησης ανά λίτρο η οποία θα καθοριστεί από την Κοινή Υπουργική Απόφαση και β) την συνολική ποσότητα πετρελαίου θέρμανσης που θα διατεθεί στην αγορά κατά το διάστημα εφαρμογής του μέτρου.

Σύμφωνα με την έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, η σχετική δαπάνη θα καλυφθεί από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού.

ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΜΕΣΩ ΕΛΛΑΔΑΣ, ΣΤΟΝ ΚΑΘΕΤΟ ΔΙΑΔΡΟΜΟ ΤΟ 2028

Το πρώτο φορτίο φυσικού αερίου από τα κοιτάσματα της Κύπρου που θα εξαχθεί για υδροποίηση στην Αίγυπτο, θα μεταφερθεί με πλοίο και θα εισαχθεί στο ελληνικό σύστημα προκειμένου να διοχετευθεί στον «Κάθετο Διάδρομο». Το σχέδιο αυτό, που έχει συμβολική αλλά και ουσιαστική σημασία, συζητήθηκε σύμφωνα με πληροφορίες, στις επαφές που είχε σήμερα ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας Σταύρος Παπασταύρου με τους ομολόγους του υπουργούς Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας της Κύπρου Μιχάλη Δαμιανό και Πετρελαίου και Ορυκτού Πλούτου της Αιγύπτου Karim Badawi, στο περιθώριο της συνδιάσκεψης του East Mediterranean Gas Forum (EMGF) που πραγματοποιείται στην Αθήνα.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως σημείωναν αρμόδιες πηγές, το σκεπτικό είναι να συνδεθούν τα κοιτάσματα της Ανατολικής Μεσογείου με τον κάθετο διάδρομο εφοδιασμού της Ευρώπης με φυσικό αέριο, με διαδικασίες, σεβασμό στο διεθνές δίκαιο και τους κανόνες του εμπορίου και χωρίς εκβιασμούς. Πλαίσιο που επιτρέπει σε μεγάλες εταιρείες της Δύσης να συμμετάσχουν στο εγχείρημα. Σε συμβολικό επίπεδο, τονίζεται η διοχέτευση φυσικού αερίου από την Κύπρο μέσω Ελλάδας στην Ευρώπη που αναβαθμίζει την ασφάλεια εφοδιασμού και την ευρωπαϊκή αυτάρκεια σε ενεργειακούς πόρους. Η συζήτηση αφορά το

αέριο από το κοιτάσμα «Κρόνος» στην κυπριακή ΑΟΖ, το οποίο θα συνδεθεί με τις εγκαταστάσεις στο κοιτάσμα Ζορ στην αιγυπτιακή ΑΟΖ με υποθαλάσσιο αγωγό που αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί σε οριζόντια διεύθυνση. Από το Ζορ θα μεταφερθεί στη μονάδα υδροποίησης φυσικού αερίου στη Δαμιέτη της Αιγύπτου προκειμένου να μεταφερθεί με πλοία.

Όπως ανέφερε ο κ. Δαμιανός κατά την τοποθέτηση του στις εργασίες της συνδιάσκεψης, το αέριο από τον Κρόνο θα αρχίσει να ρέει στο πρώτο εξάμηνο του 2028.

Από την πλευρά του ο κ. Παπασταύρου τόνισε πως προχωρούμε σε μια προσέγγιση αμοιβαίου οφέλους καθώς «το EMGF αποδεικνύει ότι η περιοχή παίρνει το μέλλον στα χέρια της με τη βοήθεια των ΗΠΑ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, περιθωριοποιώντας τις προκλήσεις και τις απειλές».

Ο διευθύνων σύμβουλος της Helleniq Energy Ανδρέας Σιάμισις αναφέρθηκε στα πρότζεκτ έρευνας υδρογονανθράκων στα οποία συμμετέχει η εταιρεία στο Ιόνιο (όπου αναμένεται ερευνητική γεώτρηση την άνοιξη του 2027) και νότια της Κρήτης όπου προγραμματίζονται σεισμικές έρευνες τους επόμενους μήνες. Επίσης αναφέρθηκε στον σχεδιασμό για επέκταση του αγωγού εφοδιασμού με πετρελαιοειδή Θεσσαλονίκης - Σκοπίων προς Βορρά. Σημείωσε επίσης την ανάγκη η ΕΕ να οριστικοποιήσει

τη στρατηγική ως προς την πράσινη μετάβαση προκειμένου να προχωρήσουν οι επενδύσεις στην ενέργεια που ωριμάζουν σε βάθος χρόνου.

Ο διευθύνων σύμβουλος του ομίλου Energean Μαθιός Ρήγας ανέφερε ότι η εταιρεία παράγει το 40 % του φυσικού αερίου στο Ισραήλ και έχει ισχυρή παρουσία στην Αίγυπτο όπου σχεδιάζονται νέες επενδύσεις ύψους 150 εκατ. Αναφερόμενος δε στην ερευνητική γεώτρηση στο «μπλοκ 2» στο Ιόνιο από κοινού με τη ExxonMobil και την Helleniq, τόνισε ότι αν είναι επιτυχής, η Ελλάδα θα γίνει αυτάρκης και εξαγωγέας φυσικού αερίου.

Ο ειδικός απεσταλμένος του υπουργείου Ενέργειας των ΗΠΑ Joshua Volz στάθηκε στον ρόλο των κυβερνήσεων που καλούνται να δημιουργήσουν το κατάλληλο πλαίσιο και να εναρμονίσουν τους κανόνες προκειμένου να προχωρήσουν οι επενδύσεις.

Ο διευθυντής ερευνών της Chevron για τη Μ. Ανατολή και τη Β. Αφρική Andrew Deighan, σημείωσε την παρουσία της εταιρείας σε Αίγυπτο, Ισραήλ, Κύπρο, Ελλάδα, Λιβύη, Μάλτα, Συρία και Τουρκία και επεσήμανε την ανάγκη συνεργασίας με τις κυβερνήσεις των χωρών της περιοχής.

ΔΟΕ: ΕΠΙΣΠΕΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΕΣΜΕΥΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ, ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΥΨΟΥΣ 100 ΕΚΑΤ. ΒΑΡΕΛΙΩΝ

Τα μέλη του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας τάχθηκαν υπέρ της επίσπευσης της αποδέσμευσης περίπου 100 εκατομμυρίων βαρελιών πετρελαίου στην αγορά, όπως είχε συμφωνηθεί τον περασμένο Μάρτιο, δίνοντας προτεραιότητα στα αποθέματα

ντίτζελ, σύμφωνα με ανακοίνωση του ΔΟΕ.

Το διοικητικό συμβούλιο του ΔΟΕ θα συνεδριάσει την επόμενη εβδομάδα προκειμένου να επανεξετάσει την κατάσταση, αναφέρει η ανακοίνωση, μεταδίδει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Τα μέλη του ΔΟΕ διατηρούν ακόμη αποθέματα που αντιστοιχούν σε περίπου 1,1 δισεκ. βαρέλια, συμπεριλαμβανομένων περισσότερων από 200 εκατομμυρίων βαρελιών ντίτζελ, επισμαίνεται στην ανακοίνωση.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕ Ο ΥΦ. ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΕΚΚΙΝΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΠΟΝΤΙΚΑ ΤΗΣ Γ4 ΣΤΗΝ ΚΥΨΕΛΗ

Τα περί αναβολής της επανέναρξης των εργασιών της Γραμμής 4 στην Κυψέλη για μετά τις εκλογές απέκλεισε χθες ο υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών Νίκος Ταχιάς, μιλώντας στον ραδιοφωνικό σταθμό Megapnews. «Οχι, δεν έχει καμία βάση αυτό», απάντησε για τη σχετική αναφορά σε χθεσινό δημοσίευμα. Όπως διευκρίνισε, αυτή τη στιγμή δεν μπορεί να δοθεί χρονοδιάγραμμα, επειδή οι μελέτες είναι σε εξέλιξη, «αλλά ο στόχος είναι να ξεκινήσει το συντομότερο δυνατόν, με απόλυτη ασφάλεια για τις κατοίκους και για τις κατασκευές».

Η επανεκκίνηση επείγει και για τεχνικούς λόγους

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών εξήγησε ότι η παρατεταμένη ακινησία του μηχανήματος ενέχει προβλήματα. «Επείγει να ξεκινήσει ο μετροπόντικας και για τεχνικούς λόγους. Τα κοπτικά δεν είναι δυνατόν να μείνουν επ' αόριστον ακίνητα, γιατί θα πετρώσει η κεφαλή και μετά η επανεκκίνηση θα είναι πάρα πολύ δύσκολη», ανέφερε. Έκανε σαφές ότι το ενδιαφέρον για την επανεκκίνηση είναι κοινό για το Δημόσιο, την Ελληνικό Μετρό και τον ανάδοχο, αλλά ότι «πρωτίστως υπάρχει το θέμα της ασφάλειας των κατοίκων και των περιουσιών τους. Είναι πρώτη προτεραιότητα».

Οι αποκαταστάσεις δεν περιμένουν τον μετροπόντικα

Στο ερώτημα αν η αποκατάσταση των κτιρίων θα προηγηθεί ή θα γίνει παράλληλα με την επανεκκίνηση, ο κ. Ταχιάς διέκρινε τρία ζητήματα:

- Τα κτίρια πάνω από την ήδη κατασκευασμένη σήραγγα, όπου δεν παρατηρούνται πλέον καθιζήσεις: Εκεί οι αποκαταστάσεις μπορούν και πρέπει να ξεκινήσουν, ως υποχρέωση της αναδόχου κοινοπραξίας, εφόσον βεβαίως ολοκληρωθούν οι αντίστοιχες μελέτες. Οι εργασίες αυτές δεν επηρεάζονται από τη λειτουργία του μετροπόντικα.
- Τα κτίρια πάνω από το σημείο όπου βρίσκεται σήμερα το μηχανήμα, που παραμένουν στη ζώνη επιρροής του. Γι' αυτά εκπονείται μελέτη τρωτότητας και θα ληφθούν τα δέοντα μέτρα ασφαλείας πριν από την επανεκκίνηση, ώστε να μην παρουσιαστούν περαιτέρω προβλήματα.
- Τη συνέχιση της διάνοιξης χωρίς να δημιουργηθεί πρόβλημα στα κτίρια που ακολουθούν στη χάραξη της Γραμμής 4.

Τα πραγματικά στοιχεία για τα κτίρια

Ο υφυπουργός έδωσε την ακριβή εικόνα των καταγραφών. Αυτοψίες έγιναν σε 35 κτίρια, όσα βρίσκονταν στη ζώνη που ελέγχθηκε. Σε 14 από αυτά κρίθηκε αναγκαίο να γίνει πραγματογνωμοσύνη από το ΤΕΕ. «Δεν έχουν 35 κτίρια πρόβλημα. Οι υπόλοιποι αριθμοί που ακούγονται έχουν

στοιχεία αυθαιρεσίας», σημείωσε.

Για την ασφάλεια των ενοίκων υπενθύμισε ότι οι μηχανικοί βεβαιώνουν πως δεν υπάρχει λόγος εκκένωσης κανενός κτιρίου. Πρόσθεσε ότι τα περισσότερα κτίρια βρίσκονται πάνω από κατασκευασμένη σήραγγα, άρα πάνω από σταθεροποιημένο έδαφος. «Οι ανησυχίες των κατοίκων είναι απολύτως κατανοητές. Κανείς δεν θέλει να έχει σπίτι με ρωγμές», είπε.

Ως γενεσιουργό αιτία των καθιζήσεων ο κ. Ταχιάς ανέφερε την πτώση της πίεσης με την οποία ο μετροπόντικας ισοστάθμιζε την εδαφική πίεση. Το αν αυτή οφείλεται σε αντικειμενικές συνθήκες ή σε σφάλμα δεν έχει ακόμη κριθεί και αποτελεί συμβατικό ζήτημα ανάμεσα στην Ελληνικό Μετρό, που είναι δημόσια επιχείρηση, και την ανάδοχο κοινοπραξία. «Είναι κάτι το οποίο υποθέτω ότι στο μέλλον θα αποτελέσει και ένα αντικείμενο που θα χρειαστεί εκατέρωθεν συζήτηση, ίσως να αποτελέσει αντικείμενο διαφοράς».

«Είμαστε από την πλευρά των κατοίκων»

Για τις αποκαταστάσεις, ο υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών ξεκαθάρισε ότι η ευθύνη ανήκει στην ανάδοχο κοινοπραξία. «Εμείς, και το υπουργείο και η Ελληνικό Μετρό, είμαστε από την πλευρά των κατοίκων. Δεν θα επιτρέψουμε καμία έκπτωση στις υποχρεώσεις της, όπως αυτές απορρέουν από τη σύμβαση. Η ανάδοχος κοινοπραξία θα πληρώσει ό,τι χρειαστεί να πληρώσει. Μου είναι απολύτως αδιάφορο αν θα είναι δέκα χιλιάδες ευρώ ή δέκα εκατομμύρια ευρώ», δήλωσε χαρακτηριστικά.

Αίτηση κατοίκων για προσωρινή διαταγή επίδειξης εγγράφων από τον φορέα και τον ανάδοχο του Μετρό – Σήμερα η απόφαση

Στο μεταξύ, όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, συζητήθηκε στο Πρωτοδικείο η αίτηση κατοίκων της Κυψέλης για την έκδοση προσωρινής διαταγής που να υποχρεώνει την Ελληνικό Μετρό και την κοινοπραξία ανάδοχο του έργου σε επίδειξη εγγράφων με τεχνικά δεδομένα για την υπόθεση των κτιρίων που έχουν υποστεί ζημιές στην περιοχή.

Σύμφωνα με τους αιτούντες, που έχουν προσφύγει με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, τονίζεται ότι είναι απολύτως απαραίτητα τα στοιχεία με τα τεχνικά δεδομένα ώστε να οργανωθεί ταχεία αποκατάσταση των ζημιών στα κτίρια που έχουν πληγεί.

Πρόσθετη παρέμβαση στη διαδικασία, έκανε υπέρ των κατοίκων ο Δήμος Αθηναίων.

Κατά τη συζήτηση εξετάστηκε στο δικαστήριο ο καθηγητής στο ΕΜΠ Δημήτρης Καλιαμπάκος, πραγματογνώμονας που έχει διορίσει ο Δήμος Αθηναίων.

Ο καθηγητής τόνισε ότι η αποκατάσταση των ζημιών είναι

κατεπείγουσα διαδικασία. «Οι καθιζήσεις που έχουν συμβεί δεν ακυρώνονται και οι επιπτώσεις τους δεν αναστέλλονται παρά μόνο όταν γίνουν έργα αποκατάστασης» σημείωσε ενώ επισήμανε:

«Δεν θα μείνω μόνο στο θέμα της αβεβαιότητας: κάθε άνθρωπος που πάει σπίτι του με βαριά καρδιά είναι ένα κόστος. Αλλά το πρόβλημα δεν είναι ψυχολογικό. Είναι πραγματικό. Κανείς δεν μπορεί να διαβεβαιώσει τους ανθρώπους που μένουν σε αυτά τα σπίτια, ότι τα σπίτια είναι ασφαλή».

Ο μάρτυρας ρωτήθηκε από Έδρας ποια είναι η απάντηση της Μετρό στην ανάγκης λήψης μέτρων.

«Δεν έχουν δώσει καμία απάντηση. Για να κριθεί ποιες εργασίες θα πρέπει να γίνουν, πρέπει να δούμε τα έγγραφα» απάντησε ο καθηγητής.

Από την πλευρά των εναγόμενων, κατέθεσε ο υποδιοικητής της γραμμής 4 του μετρό, υποδιευθυντής δομικών έργων Κωνσταντίνος Κίτσος. Κατά τον μάρτυρα, «οι καθιζήσεις είναι μηδέν καθώς έχουν σταθεροποιηθεί».

Όπως ανέφερε, τα έγγραφα που έχει παραδώσει το ΤΕΕ, δεν είναι τελικές εκθέσεις, αλλά ενδιάμεσες πραγματογνωμοσύνες. «Δεν έχουν οριστικοποιηθεί οι μελέτες» είπε το στέλεχος της Ελληνικό Μετρό.

Οι νόμιμοι εκπρόσωποι των κατοίκων τόνισαν ότι «η εταιρεία αρνείται συστηματικά να δώσει τα τεχνικά στοιχεία» ενώ διερωτήθηκαν «Αν η μελέτη έχει φτιαχτεί με τους κανόνες της επιστήμης γιατί αρνούνται να δώσουν τα τεχνικά δεδομένα;».

Όπως είπαν «από τις αρχές Μαρτίου μέχρι σήμερα Οκτώβριο, δεν έχει γίνει καμία αποκατάσταση των ζημιών ... Κάθε μέρα που περνά είμαστε τυχεροί που δεν γίνεται σεισμός ή πλημμύρα».

Κατά τους ενάγοντες κατοίκους οι καθιζήσεις σε κτίρια συνεχίζονται ενώ μεγαλώνουν ρωγμές που έχουν εμφανιστεί. «Η κατάσταση ήταν επείγουσα από την αρχή, κάθε μέρα που περνά γίνεται υπερεπείγουσα» υπογράμμισαν.

Οι νόμιμοι εκπρόσωποι της πλευράς των εναγόμενων εταιρειών δεν αποδέχθηκαν τις αιτιάσεις των κατοίκων. Όπως σημείωσαν «Οι πραγματογνώμονες είναι σε άμεση επικοινωνία με τον Δήμο. Ο Δήμος μιλά σαν να μην έχει πάρει ούτε ένα χαρτί από εμάς, ενώ έχουμε στείλει τόσα έγγραφα».

Τόνισαν επίσης ότι από την πλευρά τους υπάρχει δέσμευση ότι πρώτα θα τελειώσει η πραγματογνωμοσύνη, θα γίνει αξιολόγηση, θα παρουσιαστεί στον Δήμο και στους κατοίκους και μετά θα επανεκκινήσουν τα έργα. «Δεν υπάρχει περίπτωση να ξεκινήσει αυτή τη στιγμή το έργο και έχουμε δεσμευτεί ενυπόγραφα».

Το δικαστήριο αναμένεται να εκδώσει την απόφασή του επί της προσωρινής διαταγής σήμερα Πέμπτη.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΤΟΙΜΗ Η ΤΕΛΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΛΕΚΑΝΟΠΕΔΙΟ

Πρόγραμμα 352 έργων και παρεμβάσεων με ορίζοντα το 2028 παρουσίασε ο Ν. Χαρδαλιάς

Την ολοκλήρωση της τελικής πρότασης της Περιφέρειας Αττικής για τη διαχείριση των απορριμμάτων στο Λεκανοπέδιο, προσήγγισε ο Περιφερειάρχης Αττικής Νίκος Χαρδαλιάς, παρουσιάζοντας παράλληλα ένα πρόγραμμα 352 έργων και παρεμβάσεων με ορίζοντα δρομολόγησης το 2028, στο πλαίσιο του συνεδρίου «Διάλογοι για την Αθήνα: Από τον μύθο στη σύγχρονη πόλη», που διοργάνωσε «Το Βήμα».

«Υλοποιούμε ένα πρόγραμμα 300+1 έργων, 50+1 παρεμβάσεων, δηλαδή 352 έργων και παρεμβάσεων, με ορίζοντα δρομολόγησης το 2028», ανέφερε αρχικά ο κ. Χαρδαλιάς και έθεσε συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα: «Τον Δεκέμβριο του 2028 και τα 352 αυτά μικρά και μεγάλα έργα, σε κάθε γωνιά του Λεκανοπεδίου, θα έχουν πάρει οριστικά και αμετάκλητα τον δικό τους δρόμο: είτε θα εκτελούνται είτε θα έχουν ολοκληρωθεί είτε θα είναι σε τελική φάση εργοταξίου». Όπως τόνισε, πρόκειται για «έργα που δίνουν απαντήσεις σε σημερινές ανάγκες και διαμορφώνουν την Αθήνα των επόμενων γενιών».

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, ιδιαίτερη έμφαση έδωσε ο Περιφερειάρχης στην ασφάλεια και την ανθεκτικότητα της πρωτεύουσας, χαρακτηρίζοντας την αντιπλημμυρική προστασία ως πρώτη και απόλυτη προτεραιότητα. «Έχουμε υλοποιήσει το 68% των έργων για τα οποία έχουμε δεσμευτεί, βρισκόμαστε συνεχώς στο πεδίο», τόνισε.

Στο ίδιο πλαίσιο αναφέρθηκε και στο μεγάλο ζήτημα της διαχείρισης των απορριμμάτων, δηλώνοντας: «Είμαστε έτοιμοι να παρουσιάσουμε την τελική μας πρόταση για τη διαχείριση απορριμμάτων για το Λεκανοπέδιο».

Ο Περιφερειάρχης Αττικής έθεσε παράλληλα το ζήτημα της μητροπολιτικής διοίκησης της Αθήνας, υποστηρίζοντας ότι η αντιμετώπιση των προβλημάτων του Λεκανοπεδίου απαιτεί ενιαίο σχεδιασμό και σαφή κατανομή της ευθύνης. «Η Αθήνα δεν είναι νησί για να έχει εσωτερικά δίκτυα και υποδομές. Η Αθήνα εξαρτάται στα πάντα από τον τρόπο που λειτουργούμε στις όμορες περιοχές και στο σύνολο του Λεκανοπεδίου», ανέφερε, προσθέτοντας ότι, «απαιτείται ένα σύγχρονο μοντέλο μητροπολιτικής διοίκησης».

Μάλιστα παρέπεμψε στα παραδείγματα άλλων πόλεων όπως το Λονδίνο, το Παρίσι και το Λος Άντζελες: «Αυτά τα παραδείγματα πρέπει να ακολουθήσουμε. Χρειάζεται μητροπολιτικός σχεδιασμός: ένας να σχεδιάζει, να υλοποιεί, να απολογείται για τα προβλήματα. Δεν μπορεί πολλοί να αποφασίζουν για πολύ λίγα. Χανόμαστε σε διαδικασίες και σε πινγκ πονγκ αρμοδιοτήτων και αυτό μετριάζει τη δυνατότητα να φέρουμε αποτέλεσμα» τόνισε προσθέτοντας ότι «χρειάζεται να είναι ξεκάθαρο ποιος φέρει την ευθύνη και πώς προχωρά η λύση». Σύμφωνα με τον κ. Χαρδαλιά, η Περιφέρεια μπορεί να συνδράμει με δυνάμεις και πόρους, αλλά και να έχει κεντρικό

ρόλο στον σχεδιασμό, σε συνεργασία με το κεντρικό κράτος και τους 66 δήμους της Αττικής. «Στο τέλος των όμορφων αυτοδιοικητικών διαδρομών και ταξιδιών θα κριθούμε από το αν έχουμε καταφέρει να κάνουμε καλύτερη την καθημερινότητα των πολιτών», σημείωσε.

Στο πλαίσιο αυτό αναφέρθηκε στα έργα που υλοποιεί και σχεδιάζει η Περιφέρεια, μεταξύ άλλων στον Φαληρικό Όρμο, στο νέο Μητροπολιτικό Πάρκο «ΑΕΝΑΟΝ», στη «νέα εποχή» του Ολυμπιακού ακινήτου του Tae Kwon Do, καθώς και σε αναπλάσεις και λειτουργικές αναβαθμίσεις στο παραλιακό μέτωπο και τους μεγάλους χώρους πρασίνου.

Ο Περιφερειάρχης έθεσε ως βασικό ερώτημα για την Αθήνα το «πώς θα τιμήσουμε όσα κληρονομήσαμε, δίνοντας παράλληλα λύσεις για όσα αντιμετωπίζουμε σήμερα», απαντώντας ότι η πρωτεύουσα έχει ενισχύσει τη θέση της και έχει προσελκύει επενδύσεις, τουρισμό και ανθρώπινο κεφάλαιο, ωστόσο το ζητούμενο είναι τα οφέλη αυτής της πορείας να διαχέονται σε ολόκληρη την πόλη.

«Η πρόοδος πρέπει να φτάσει σε καθεμία από τις όμορφες γειτονίες της. Σε αυτή την προσπάθεια η Περιφέρεια έχει κεντρικό ρόλο», είπε χαρακτηριστικά ο κ. Χαρδαλιάς, καταλήγοντας ότι «η Αθήνα του μέλλοντος δεν σχεδιάζεται μόνο για όσους την επισκέπτονται. Σχεδιάζεται για όσους ζουν εδώ».

ΝΕΕΣ ΛΥΣΕΙΣ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΤΗΝ Κ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ «URBAN SANDBOX»

Τη δημιουργία και δοκιμή ενός περιφερειακού μηχανισμού που θα διευκολύνει την εφαρμογή καινοτόμων λύσεων κυκλικότητας σε πραγματικές συνθήκες έχει στόχο η πιλοτική δράση «Urban Sandbox for circular solutions: Testing a design-enabled fast-track model for policy instrument improvement» που σχεδιάζει και θα υλοποιήσει στην Κεντρική Μακεδονία το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Κεντρικής Μακεδονίας σε συνεργασία με το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, η υλοποίηση της πιλοτικής δράσης βρέθηκε στο επίκεντρο της 5ης συνάντησης της Περιφερειακής Ομάδας Υποστήριξης του έργου DeCo (Design Collaboration for Sustainable Business), που συνδιοργάνωσαν στη Θεσσαλονίκη το ΔΙΠΑΕ και το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Κεντρικής Μακεδονίας, με την υποστήριξη της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, ως Συνεργαζόμενης Αρχής Χάραξης Πολιτικής. Στη συνάντηση, που φιλοξένησε στις εγκαταστάσεις της η Περιφέρεια, συμμετείχαν εκπρόσωποι φορέων από τη δημόσια διοίκηση, την ακαδημαϊκή και την ερευνητική κοινότητα και από τον εμπορικό, βιομηχανικό και επιχειρηματικό κόσμο.

Το έργο DeCo (Design Collaboration for Sustainable Business) συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Interreg

Europe 2021 – 2027 προκειμένου να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση για τη μείωση των εκπομπών στο περιβάλλον και στην υποστήριξη της πρότασης της Επιτροπής για την καθιέρωση των βιώσιμων προϊόντων ως κανόνα στην Ε.Ε., την ενίσχυση των κυκλικών επιχειρηματικών μοντέλων και την ενδυνάμωση των καταναλωτών για την πράσινη μετάβαση.

Λύσεις κυκλικότητας σε πραγματικό περιβάλλον

Η πιλοτική δράση που πρόκειται να υλοποιηθεί στην Κεντρική Μακεδονία βασίζεται στην ήδη εγκεκριμένη καλή πρακτική «Urban Sandbox Valencia», που αναδείχτηκε και παρουσιάστηκε κατά τη διάρκεια της 4ης διαπεριφερειακής συνάντησης του έργου DeCo. Πρόκειται για πρωτοβουλία του Δήμου της Βαλένθιας στην Ισπανία, όπου η υπηρεσία «Urban Sandbox» λειτουργεί ως ένα οργανωμένο πλαίσιο που συνδέει φορείς καινοτομίας με διαθέσιμους χώρους και υποδομές, επιτρέποντας τη δοκιμή νέων λύσεων κυκλικής διαχείρισης φυσικών πόρων με απλοποιημένες διοικητικές διαδικασίες.

Το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Κεντρικής Μακεδονίας και το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος (ΔΙΠΑΕ), μελετώντας και αντλώντας έμπνευση από την πρωτοβουλία «Urban Sandbox Valencia», καλούνται να υιοθετήσουν και να προ-

σαρμόσουν αυτή την προσέγγιση στις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά της Κεντρικής Μακεδονίας. Μέσω της υπηρεσίας αυτής, θα δίνεται η δυνατότητα σε μικρομεσαίες, νεοφυείς και κοινωνικές επιχειρήσεις, ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς φορείς, σχεδιαστές, συμπράξεις και δημόσιους φορείς να υποβάλλουν τις δικές τους προτάσεις για την πιλοτική δοκιμή λύσεων κυκλικότητας σε πραγματικό περιβάλλον. Να δοκιμάσουν, δηλαδή, καινοτόμες λύσεις κυκλικότητας σε πραγματικές συνθήκες, πριν αυτές εφαρμοστούν ευρύτερα, με στόχο τη συνεχή αξιολόγηση και τη βελτίωσή τους πριν από την ευρύτερη εφαρμογή τους στην περιοχή.

Σημειώνεται ότι η 5η συνάντηση της Περιφερειακής Ομάδας Υποστήριξης του έργου DeCo εντάχθηκε στο πλαίσιο του Interreg Cooperation Day 2026, με αφορμή την 15η επέτειο του θεσμού και τη φεινή θεματική «Stronger Together». Η δράση εγκρίθηκε ως επίσημη εκδήλωση του Interreg Cooperation Day, αναδεικνύοντας τη σημασία της διαπεριφερειακής συνεργασίας, της ανταλλαγής γνώσης και της συνεργασίας μεταξύ περιφερειακών αρχών, ακαδημαϊκών φορέων, επιχειρήσεων και λοιπών εμπλεκόμενων φορέων.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

«ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΑ ΡΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΟΤΑΜΙΑ ΤΑ ΘΕΩΡΟΥΜΕ ΧΑΜΕΝΟ ΧΩΡΟ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΟΥΜΕ»

Ό,τι συνέβη στον Κηφισό με τη ρύπανση συμβαίνει σε όλη την Ελλάδα τονίζει ο καθηγητής ΕΜΠ, Κ. Λουπασάκης

Στο μεγάλο πρόβλημα με το κλείσιμο των ρεμάτων από ανθρώπινες δραστηριότητες τα οποία γίνονται επικίνδυνα όταν έρχονται ισχυρές βροχοπτώσεις αναφέρεται ο καθηγητής του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, Κωνσταντίνος Λουπασάκης σε πρόσφατη συνέντευξή του στο ΑΠΕ-ΜΠΕ.

«Επικίνδυνα τα καθιστούμε εμείς τα ρέματα και τα ποτάμια όταν επιχειρούμε να παρέμβουμε σε αυτά χωρίς να σεβόμαστε τις βασικές αρχές λειτουργίας τους», τονίζει ο καθηγητής και προσθέτει: «Στην Ελλάδα τα θεωρούμε “χαμένο χώρο”, τον οποίο πρέπει να καταλάβουμε και να “αξιοποιήσουμε”». Αναφερόμενος στο πρόσφατο περιστατικό με βυτιοφόρο που άδειαζε βιομηχανικά απόβλητα στον Κηφισό ο Κ. Λουπασάκης σημειώνει ότι του έκανε εντύπωση που μας εξέπληξε αυτό το γεγονός. «Δουλεύοντας στο ύπαιθρο, λέει, έχω πολλές φορές βρεθεί μπροστά σε βυτιοφόρα χωρίς πινακίδες που αδειάζουν τα λύματά τους σε αρδευτικά κανάλια και ποτάμια, ή τρέχουν μανιασμένα σε χωματόδρομους με τις βάνες ανοικτές, διαχέοντας το φορτίο τους».

Ολόκληρη η συνέντευξη Κ. Κωνσταντίνου Λουπασάκη Καθηγητή Τεχνική Γεωλογίας και Γεωτεχνικής Μηχανικής του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου στο ΑΠΕ -ΜΠΕ και τον Γ. Ψύλλια έχει ως εξής

Ερ. Πόσα είναι τα ρέματα στο Λεκανοπέδιο Αττικής και ποια από αυτά θεωρούνται επικίνδυνα ενόψει της χειμερινής περιόδου;

Τα ρέματα και τα ποτάμια είναι φυσικοί αποδέκτες που, στον μηχανισμό λειτουργίας τους, διαθέτουν ζώνες πλημμύρας, τμήματα στα οποία οι διαβρώσεις αυξάνουν το πλάτος της κοίτης προκαλώντας αστοχίες στα πρανή, τμήματα στα οποία οι διαβρώσεις αυξάνουν το βάθος της κοίτης κ.ά. Επικίνδυνα τα καθιστούμε εμείς όταν επιχειρούμε να παρέμβουμε σε αυτά χωρίς να σεβόμαστε τις βασικές αρχές λειτουργίας τους.

Στην Αττική, αλλά και σε όλα τα αστικά κέντρα της χώρας, υπάρχουν κλάδοι του υδρογραφικού δικτύου που τους έχουμε καταστήσει επικίνδυνους εγκιβωτίζοντάς τους σε ανεπαρκείς διατομές, διασχίζοντάς τους με στενές ή χαμηλές γέφυρες, αλλάζοντας τη ροή τους χωρίς να λαμβάνουμε υπόψη ότι η περιβάλλουσα μορφολογία θα οδηγήσει το νερό εκεί όπου όδευε πάντα και όχι εκεί όπου θέλουμε να το οδηγήσουμε.

Στο λεκανοπέδιο έχουμε πολλά παραδείγματα τέτοιων παρεμβάσεων. Το ρέμα της Πικροδάφνης, για παράδειγμα, έχει πληθώρα θέσεων όπου καλείται να διέλθει μέσα από διατομές και κάτω από γέφυρες που δεν επαρκούν ούτε για μέσες πλημμυρικές παροχές. Τα ρέματα που κατέρχονται από τον ορεινό όγκο του Υμηττού — και που τον περασμένο χειμώνα κόστισαν τη ζωή σε μια συμπολίτισσά μας — καλούνται να υπερπηδήσουν αναχώματα και μπαζώματα που έχουν εγκατασταθεί εντός της κοίτης τους.

Αν κινηθούμε στην περιοχή της Μάνδρας, θα δούμε ένα

υδρογραφικό δίκτυο με αλληπάλληλα bypass, το οποίο δεν μοιάζει σε τίποτα με τους κλάδους που είχε δημιουργήσει η φύση. Προφανώς όλα αυτά μπορούν να εγείρουν συνθήκες επικινδυνότητας με πολλούς και διάφορους τρόπους, ανάλογα με την ένταση των βροχοπτώσεων και την κατάσταση στην οποία βρίσκονται οι διατομές των ρεμάτων και των ποταμών, είτε λόγω φυσικών διεργασιών είτε λόγω ανθρωπογενών παρεμβάσεων.

Ερ. Σε ορισμένα από αυτά έχει κλείσει ή στενέψει η κοίτη τους ή έχουν αδυνατήσει τα πρανή τους; Τα κονδύλια που διαθέτει η πολιτεία - κράτος και δήμοι είναι επαρκή κατά τη γνώμη σας;

Προφανώς. Τα προβλήματα, όπως σας ανέφερα, είναι πολλά. Η λύση τους όμως δεν έχει να κάνει μόνο με την ύπαρξη κονδυλίων. Είναι γενικότερο το ζήτημα.

Χρειάζεται έγκαιρος προγραμματισμός και σωστά μελετημένος σχεδιασμός των όποιων έργων. Συνήθως είμαστε θεατές “πυροσβεστικών” παρεμβάσεων, οι οποίες λύνουν ένα πρόβλημα και δημιουργούν δεκάδες άλλα. Επίσης, σε πολλές περιπτώσεις προτείνονται παρεμβάσεις που δεν αντιμετωπίζουν το γενεσιουργό αίτιο του προβλήματος, αλλά αντιθέτως το παραβλέπουν και το αποκρύπτουν.

Για παράδειγμα, στις πρόσφατες διαβρώσεις που έπληξαν τα πρανή και οικίες στο ρέμα της Πικροδάφνης, δεν φροντίσαμε να απομακρύνουμε τα τοιχεία και τα μπαζώματα που στένευαν την κοίτη και εξέτρεψαν το νερό προκαλώντας τα φαινόμενα. Αντιθέτως, κατασκευάστηκαν νέα τοιχεία, τα οποία πολύ φοβάμαι ότι στο μέλλον θα τα δούμε να προκαλούν αντίστοιχες αστοχίες σε παρακείμενες θέσεις.

Ένα άλλο πολύ σοβαρό πρόβλημα είναι ο κατακερματισμός των αρμοδιοτήτων. Το γεγονός αυτό αποτελεί τροχοπέδη στη λήψη άμεσων δράσεων για την αντιμετώπιση προβλημάτων εν τη γενέσει τους, οδηγώντας τελικά στη γιγάντωσή τους. Για παράδειγμα, δήμοι από τους οποίους διέρχονται τα ρέματα και τα ποτάμια, σε πολλές περιπτώσεις δεν έχουν τη δικαιοδοσία να παρέμβουν.

Τέλος, σοβαρό μερίδιο ευθύνης θεωρώ ότι έχουμε εμείς, οι πολίτες. Οι αυθαιρέσεις δόμησης, η κατάληψη της κοίτης με μπαζώματα, η απόρριψη σκουπιδιών και μπάζων εντός των ποταμών και των ρεμάτων, και πολλά άλλα, γίνονται κατά κανόνα από εμάς. Μάλιστα, σε πολλές από τις περιπτώσεις απαιτούμε από την Πολιτεία να νομιμοποιήσει και να προστατεύσει τις αυθαιρέσεις μας. Δυστυχώς, οι παθογένειες είναι πολλές. Γι’ αυτό δεν βλέπουμε λύση του προβλήματος.

Ερ. Η τακτική σε όλες τις σοβαρές χώρες είναι να ανοίγουν τα ρέματα και όχι να τα στενεύουν; Γιατί στην Ελλάδα παρატηρείται το αντίθετο;

Στην Ελλάδα τα ρέματα και τα ποτάμια τα θεωρούμε “χαμένο χώρο”, τον οποίο πρέπει να καταλάβουμε και να “αξιοποιήσουμε”. Το γεγονός αυτό έχει ως αποτέλεσμα το αστικό περιβάλλον να περιβάλλει ασφυκτικά τους αποδέκτες, μην

αφήνοντας χώρο για την εφαρμογή λύσεων σαν αυτή που αναφέρετε. Για παράδειγμα, δεν μπορούμε πλέον να ανοίξουμε τη Μικαλακοπούλου και να αποκαλύψουμε τον Ιλισό που ρέει από κάτω της.

Πέραν αυτού, η αλήθεια είναι ότι και πολλοί από τους μελετητές που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας δεν είναι κοινωνικοί των λύσεων που αναφέρετε — ίσως υποκύπτοντας και στις προταγές των αρχών που τους αναθέτουν τις μελέτες.

Ερ. Ο Κηφισός είναι το μεγαλύτερο ποτάμι της Αττικής το οποίο λειτουργεί δυστυχώς και ως αποχετευτικός αγωγός για ορισμένους ασυνειδητους συμπολίτες μας όπως είδαμε τις τελευταίες μέρες; Τι πρέπει να γίνει στον Κηφισό;

Η αλήθεια είναι ότι το γεγονός αυτό μου έκανε εντύπωση που μας εξέπληξε. Δουλεύοντας στο ύπαιθρο, έχω πολλές φορές βρεθεί μπροστά σε βυτιοφόρα χωρίς πινακίδες που αδειάζουν τα λύματά τους σε αρδευτικά κανάλια και ποτάμια, ή τρέχουν μανιασμένα σε χωματόδρομους με τις βάνες ανοικτές, διαχέοντας το φορτίο τους. Προφανώς έχουμε να αντιμετωπίσουμε ασυνειδητους — για να μην πω εγκληματικούς — χαρακτήρες που αποβλέπουν μόνο στο οικονομικό όφελος.

Σε ό,τι αφορά τον Κηφισό, το συγκεκριμένο συμβάν έχει πολλές προεκτάσεις. Πρώτον, θεωρώ ότι δεν πρόκειται για ένα μεμονωμένο περιστατικό, αλλά συνέβαινε και συμβαίνει κατ’ εξακολούθηση. Θεωρώ ότι λύματα καταλήγουν στην κοίτη του Κηφισού — και όχι μόνο — από πολλές πηγές, νόμιμες και παράνομες. Έχω παραδείγματα από υπερχείλισεις αγωγών αποχέτευσης δημόσιων οργανισμών, οι οποίοι είναι εδώ και χρόνια κατασκευασμένοι έτσι ώστε να διοχετεύουν τα πλεονάζοντα λύματα εντός επιφανειακών αποδεκτών, και δεν αναφέρομαι στον Κηφισό.

Τώρα, τα λύματα που διοχετεύονται στον Κηφισό θεωρώ ότι προκαλούν μεγαλύτερη ζημιά στο θαλάσσιο περιβάλλον παρά στη χέρσο. Ο κάτω ρους του Κηφισού είναι σχεδόν εξολοκλήρου εγκιβωτισμένος εντός σκυροδετημένων διατομών. Επομένως, διαρροές προς τους υδροφόρους μπορούν να λάβουν χώρα μόνο στις θέσεις όπου οι ανωτέρω διατομές έχουν αστοχήσει. Επομένως, η πλειονότητα των ρύπων καταλήγει στη θάλασσα. Δεν είναι όμως τις ειδικότητάς μου να αναλύσω τις όποιες επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον.

Η μόνη λύση που βλέπω είναι η λήψη δειγμάτων και η πραγματοποίηση αναλύσεων προκειμένου να εντοπιστούν οι συστηματικές πηγές ρύπανσης. Οι τυχαίες ή περιστασιακές απορρίψεις είναι δύσκολο να εντοπιστούν — εκτός αν στηθούν συστήματα συνεχούς καταγραφής, με κέντρα ελέγχου και άμεσες παρεμβάσεις.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΥΠΕΡΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΟ ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Το ζήτημα του υπερτουρισμού που αντιμετωπίζει πλέον η Αθήνα, καθώς και το στεγαστικό, έθεσε ως τα πιο σημαντικά για την πόλη, ο δήμαρχος Αθηναίων Χάρης Δούκας, στο συνέδριο «Διάλογοι για την Αθήνα: Από τον μύθο στη σύγχρονη πόλη» που διοργανώνει η εφημερίδα «Το Βήμα», υπό την αιγίδα του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και του Δήμου Αθηναίων, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Αρχικά αναφέρθηκε στο γεγονός ότι «χάνονται» οι πολίτες από τις πόλεις τους και κυριαρχούν πια οι τουρίστες. Το έθεσε ως βασικότατο ζήτημα, λέγοντας συγκεκριμένα:

«Στη Βαρκελώνη ή στη Φλωρεντία δεν υπάρχει στο κέντρο κάτοικος, είναι μόνο επισκέπτες, είναι απολύτως αποστειωμένο το κέντρο και οι δήμαρχοι δίνουν μεγάλο αγώνα, αλλά πια είναι αργά, γιατί είναι υπερκορεσμένες οι περιοχές και παίρνουν ακραία μέτρα και το πράγμα δεν μπορεί να αναστραφεί. Εμείς από την πρώτη στιγμή ήρθαμε μπροστά σε μία ιστορία έκρηξης τουριστικής. Όταν αναλάβαμε είχε κοντά στο 1,5 με 2 εκατομμύρια τουρίστες και αισίως θα φτάσουμε φέτος τα 10 εκατομμύρια τουρίστες στο κέντρο της Αθήνας, με μέσο όρο διαμονής τις 3,5 ημέρες.

Από την πρώτη στιγμή είπαμε να μη γίνουμε Βαρκελώνη, φτιάξαμε μελέτη, βρήκαμε τις ήδη οριακά κορεσμένες περιοχές και στείλαμε τα δεδομένα στην κυβέρνηση και ορθώς σταμάτησε σε τρία βασικά διαμερίσματα τα Airbnb. Δεύτερον, δίνουμε μία μεγάλη μάχη για την Πλάκα, για να μη γίνει Mall και εδώ υπάρχουν και λόμπι, τα οποία μας επιτίθενται, γιατί θέλουμε να διασφαλίσουμε ότι δεν θα χτίζονται εκεί νέα ξενοδοχεία, για να εξασφαλίσουμε ότι δεν θα γίνονται όλα εστιατόρια και μπαρ, αλλά θα υπάρχουν και κάτοικοι.

Και τρίτον, δίνουμε μεγάλη μάχη και με τα λόμπι των κατασκευαστών. Η Ακρόπολη είναι δημοκρατικό μνημείο, γιατί ένα βασικό στοιχείο της είναι ότι μπορείς να τη βλέπεις σχεδόν από παντού. Δεν είναι δυνατόν λοιπόν να φτιάχνει κάποιος ένα κτίριο τόσο ψηλό, ώστε να μην μπορείς να δεις την Ακρόπολη. Αποφασίσαμε να βάλουμε ένα όριο στο τοιμμένο και στο ύψος των κτιρίων, γιατί η ψυχική υγεία επηρεάζεται πολύ όταν δεν μπορείς ποτέ να δεις τον ήλιο και αν είναι πάρα πολύ πιεσμένα τα στενάκια όπως στην Κυψέλη και δεν υπάρχει χώρος για πράσινο. Είναι μία μάχη διαρκής να διασφαλίσουμε χώρους πρα-

σίνου».

Αμέσως μετά, ο κ. Δούκας ανέφερε κάποια οικονομικά δεδομένα: «Καθίσαμε και βρήκαμε τι αφήνει ο κάθε επισκέπτης στον δήμο της Αθήνας. Αφήνει λοιπόν 0,4 ευρώ. Όχι την ημέρα, αλλά συνολικά στον δήμο. Το τέλος διαμονής, που η κυβέρνηση το μετέτρεψε σε τέλος ανθεκτικότητας, που φτάνει και πάνω από 10 ευρώ την ημέρα στα πεντάστερα τις περιόδους αιχμής, στον Δήμο Αθηναίων πάνε μηδέν ευρώ. Δηλαδή το ανταποδοτικό τέλος που δίνει ο τουρίστας για να μπορούμε εμείς να κρατάμε την Αθήνα με πεζοδρόμια, με καθαριότητα, με φώτα, δεν γυρνάει στην Αθήνα. Πουθενά δεν συμβαίνει αυτό. Αν το 60% του τέλους γυρνούσε πίσω στον δήμο, σημαίνει ότι θα είχαμε επιπλέον 30 εκατομμύρια για να κάνουμε μια σειρά από έργα».

Και στη συνέχεια εστίασε και στο στεγαστικό λέγοντας: «Στην Αθήνα κάναμε μια μελέτη μαζί με το Χάρβαρντ. Έχουμε 40.000 κατοικίες, που είναι χωρίς χρήση. Οι 20.000 από αυτές εδώ και δύο χρόνια δεν έχουν ηλεκτροδότηση, άρα είναι τελείως ακρηστευμένες. Φανταστείτε 20.000 κατοικίες να έβγαιναν στην αγορά για κοινωνική κατοικία. Υπάρχουν πρωτοβουλίες πάρα πολλές και έχουν παρουσιαστεί πώς μπορούν να ανοίξουν αυτά τα σπίτια. Και λέω εγώ, μήπως δεν ανοίγουν αυτά τα σπίτια για να κρατούνται οι τιμές πολύ υψηλές; Γιατί για να κρατάς υψηλές τις τιμές σημαίνει ότι δεν βάσεις κτιριακό απόθεμα στην αγορά.

Το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας έφτιαξε μηδέν κοινωνικές κατοικίες στην Αθήνα, όταν σε όλες τις άλλες πρωτεύουσες έφτιαξε πάρα πολλές. Άρα είναι μία πολιτική επιλογή της κυβέρνησης να μην φτιάχνει κοινωνική κατοικία και να μην ανοίγει σπίτια. Για να μπορεί να βγαίνει και να λέει ότι χρειαζόμαστε περισσότερο ύψος στα κτίρια, ότι δεν έχουμε χώρο, παρότι υπάρχουν κτίρια τα οποία δεν τα χρησιμοποιούμε και άρα χρειάζεται να σγκώσουμε ακόμα περισσότερο τους ουρανοξύστες».

Σε ερώτηση για το στεγαστικό ζήτημα στην Ισπανία, ο δήμαρχος απάντησε: «Στην Ισπανία πήγε ο πρωθυπουργός και είπε ότι θα βάλει όριο στα συμφέροντα για να παγώσουν τα ενοίκια και η κερδοσκοπία και για να μη διώχνουν μια 87χρονη, που μετά από 70 χρόνια της έκαναν έξωση και βγήκε με το αναπηρικό καροτσάκι κι έγινε σύμβολο και για να μπορέσει να ελέγξει στην πραγματικότητα το

υπερκέρδος. Και δεν ψηφίστηκε το νομοσχέδιο από τη Δεξιά και την Ακροδεξιά. Αυτή είναι η αλήθεια στην Ισπανία. Άρα Δεξιά και Ακροδεξιά συνασπίστηκαν για να μην μπορέσει να μπει ένα φρένο στην υπερκερδοσκοπία». Και πρόσθεσε: «Πιστεύω βαθιά πως το πρόβλημα της κοινωνικής στέγης είναι ένα πρόβλημα που θα επηρεάσει πάρα πολύ όλες τις εκλογές το αμέσως επόμενο διάστημα».

Ρωτήθηκε τέλος για τα πεζοδρόμια της πόλης και για την καθαριότητα: «Για τα πεζοδρόμια είναι πάρα πολύ μεγάλο το πρόβλημα σε όλη την Αθήνα. Δεν έχω μαγικό ραβδί ούτε εκατοντάδες εκατομμύρια, αλλά παλεύουμε και τα φτιάχνουμε σε διάφορες περιοχές με μικρούς ή μεγάλους δρόμους, κάνουμε και πεζοδρομήσεις, αλλά είναι δύσκολη περίπτωση, χρειάζονται πολλά χρήματα.

Η καθαριότητα είναι μάχη διαρκής, κάθε υπερχειλισμένος κάδος μάς δημιουργεί άγχος και πίεση. Στο κέντρο της πόλης πάμε 7 και 8 φορές την ημέρα, όταν στη Νέα Υόρκη και στο Παρίσι πάνε μία φορά την ημέρα, γιατί εδώ τα ξενοδοχεία, οι επαγγελματίες, τα εστιατόρια δεν έχουν υπογείους κάδους και υποδομές και τα βγάζουν έξω, οπότε ανά τρεις ώρες έχει πάρα πολύ μεγάλη πίεση. Αυτό λοιπόν πρέπει να αλλάξει, είναι μια συνολική κουλτούρα και νομίζω εμείς βάζουμε υπογείους κάδους, φτιάξαμε σταθμό μεταφόρτωσης, αφήνουμε έργα υποδομής για τα επόμενα χρόνια. Και βέβαια, άλλο να καθαρίζεις μια πόλη 700.000 κατοίκων και άλλο να καθαρίζεις μια πόλη 10 εκατομμυρίων συν 700.000 κατοίκων».

Από τη μεριά του ο συγγραφέας Χρήστος Χωμενίδης, κάτοικος Κυψέλης σε όλη τη ζωή του, ανέφερε μεταξύ άλλων πως αγαπάει αυτό το είδος της πόλης, ωστόσο μίλησε γι' αυτά που τον ανησυχούν, όπως το ότι φεύγουν οι κάτοικοι από την πόλη, το ότι χάνονται τα μαγαζάκια από τις γειτονιές, αλλά και το ότι δεν υπάρχει χώρος μέσα στην πόλη. Είπε συγκεκριμένα πάνω σε αυτό:

«Θεωρώ σημαντικό το πλάτος των πεζοδρομίων. Αναρωτιέμαι όταν πάω στη Νέα Υόρκη ή στο Παρίσι, γιατί περνάω τόσο ωραία. Η απάντηση είναι γιατί έχω χώρο να περπατώ».

Στο τέλος, ο Χρήστος Χωμενίδης ρώτησε τον Χάρη Δούκα αν θα ξαναβάλει υποψηφιότητα και ο δήμαρχος Αθηναίων το άφησε ανοικτό, απαντώντας: «Παλεύω σαν τρελός, γιατί όχι».

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΕΓΑΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Αλγεινή χαρακτηρίσε ο Νίκος Ανδρουλάκης, στο συνέδριο «Διάλογοι Αθήνας. Από τον μύθο στη σύγχρονη Πόλη», την πρόταση του πρωθυπουργού να δοθούν κίνητρα για την περαιτέρω οικοδόμηση δυο ορόφων στα κτίρια της πόλης ώστε να αντιμετωπιστεί η στεγαστική κρίση.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο κ. Ανδρουλάκης άσκησε οξεία κριτική στη φαινή ιδέα, όπως είπε, που διατύπωσε στο ίδιο βήμα την Τρίτη ο Κυριάκος Μητσοτάκης.

«Η φαινή ιδέα του πρωθυπουργού ήταν να απαντήσει στο στεγαστικό αδιέξοδο χιλιάδων Ελλήνων μετατρέποντάς το σε μπίζνα για τους εργολάβους, για αυτό και οι μόνοι που πανηγύρισαν, είναι οι εργολάβοι. Το πρόβλημα με την πρόταση του πρωθυπουργού θα γίνει ακόμα χειρότερο, γιατί η Αθήνα είναι επιβαρυνμένη σε επίπεδο κατασκευής στον κεντρικό αστικό ιστό» τόνισε. Εξήγησε πως «η λύση του πρωθυπουργού είναι να αποκτήσουμε παντού αστικές χαράδρες, που θα δυσκολεύουν τη ζωή μας, θα κάνουν αβίωτο το κέντρο των Αθηνών με περισσότερο μπετόν». Σημείωσε πως αντ' αυτού η κυβέρνηση όφειλε να επιταχύνει τα σχέδια πόλης, «ώστε αντί να έχουμε κάθετη, να έχουμε οριζόντια ανάπτυξη της πόλης, δηλαδή να έχουμε φθηνότερη γη άρα και φθηνότερο κόστος αγοράς ή ενοικίου».

Ο κ. Ανδρουλάκης μίλησε ακόμη για φαυλότητα του πρωθυπουργού εξηγώντας ότι ήδη το ΣΤΕ το έχει απορρίψει όταν ήδη σε ανάλογη περίπτωση που έδιναν μόνους σε τε-

τραγωνικά ως κίνητρα κατασκευής κατοικιών πιο φιλικών προς το περιβάλλον, το ΣΤΕ είχε «όχι». «Ποιοι θα αγοράσουν τα σπίτια των τελευταίων ορόφων; Αυτοί που δεν μπορούν ούτε να νοικιάσουν; Θα έχουν φτηνό ενοίκιο τα υψηλά ρετιρέ; Απίθανα πράγματα και μου προκαλεί εντύπωση που δεν έχουν αντιδράσει η επιστημονική κοινότητα, το ΤΕΕ και άλλοι φορείς σε αυτή την απαράδεκτη και προσβλητική για τη νοημοσύνη του ελληνικού λαού, πρόταση του πρωθυπουργού χθες από το βήμα του συνεδρίου σας», υπογράμμισε.

Ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής επισήμανε την αποτυχία του επιτελικού κράτους καθώς «όλα αποφασίζονται σε έναν κλειστό πυρήνα εξουσίας, έχει αποδυναμωθεί και η αυτοδιοίκηση όλων των βαθμών, έχει αποδυναμωθεί όμως και η πολιτική λειτουργία της ίδιας της κυβέρνησης. Το μοντέλο αυτό απέτυχε παταγωδώς, διότι ήταν ένα συγκεντρωτικό μοντέλο που ήθελε να ελέγξει τα πάντα και τελικά τι έχει καταφέρει; Να ελέγχει τη ροή του χρήματος αλλά μόλις υπάρχει ένα ζήτημα που εκθέτει το συγκεντρωτικό σύστημα εξουσίας, «δεν ξέρουμε», «δεν γνωρίζουμε τίποτα», «κάποιοι άλλοι φταίνε», οι «παθογένειες».

Αντιπαράθεσε το πολιτικό σχέδιο του ΠΑΣΟΚ για την αποκέντρωση εξουσιών κι αρμοδιοτήτων που έχει κάνει από χρόνια, ενώ επέκρινε την κυβέρνηση πως δεν πιστεύει στα μοντέλα αποκέντρωσης, γιατί θέλει την εξουσία παντού

δική της. «Θέλουν να ελέγχουν τις ανεξάρτητες αρχές, να ελέγχουν τους περιφερειάρχες, θέλουν οι δήμαρχοι να είναι εκλεγμένοι με έναν εκλογικό νόμο που δεν είναι καν το 50%, πλήρως δημοκρατικά απονομιμοποιημένοι. Άρα εδώ είναι μια κεντρική επιλογή. Δική μας κεντρική μας επιλογή είναι η ποιοτική δημοκρατία μέσω της αποκέντρωσης, με θεσμούς, δικαιοσύνη, ανεξάρτητες αρχές, διάκριση των εξουσιών», συμπλήρωσε ο Νίκος Ανδρουλάκης.

Αντέτεινε την κατατεθείσα τροπολογία της ΚΟ για τη στεγαστική κρίση που απέρριψε ξανά η κυβέρνηση κι επανέλαβε την πρόταση για κατάργηση της Golden Visa όταν έρχεται η ώρα της ανανέωσής της πάνω στην πενταετία, εφόσον το σπίτι πρέπει να είναι είτε σε ιδιοκατοίκηση είτε σε μακροχρόνια μίσθωση.

Ερωτηθείς για το κυκλοφοριακό πρόβλημα του Λεκανοπέδιου, ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής υπογράμμισε πως η μόνη λύση είναι πολλά Μέσα Μαζικής Μεταφοράς και πολλοί ανισόπεδοι κόμβοι, σε κρίσιμα σημεία που υπάρχει τεράστια κυκλοφοριακή πίεση, για να υπάρχει αποφόρτιση ενώ παρατήρησε πως υπάρχει και θέμα κουλτούρας για να μάθουν τα παιδιά μας από πολύ νωρίς ότι αυτή η επιλογή είναι επιλογή καλύτερης ζωής, σεβασμού του περιβάλλοντος», όπως ανέφερε.

ΑΑΔΕ: ΣΤΙΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΑ ΜΕ ΔΗΛΩΜΕΝΕΣ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΚΑΕΚ

Στην προκαταβολή και στην πρώτη πληρωμή του Δεκεμβρίου συμπεριλαμβάνονται τα αγροτεμάχια για τα οποία δηλώνεται ένας από τους προβλεπόμενους λόγους μη ταυτοποίησης του Κωδικού Αριθμού Εθνικού Κτηματολογίου (ΚΑΕΚ), μετά τη διενέργεια και των υπόλοιπων απαιτούμενων ελέγχων, όπως διευκρινίζει η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, σε κείμενο απαντήσεων σε 70 ερωτήματα για την Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΕΑΕ) 2026 που δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, οι διευκρινίσεις καλύπτουν, μεταξύ άλλων, την τεκμηρίωση της κατοχής αγροτεμαχίων, τις διορθώσεις στοιχείων, τη δήλωση ζωικού κεφαλαίου και τις υποχρεώσεις των φορέων που αναλαμβάνουν την υποβολή των αιτήσεων.

Για τις περιπτώσεις μη ταυτοποίησης ΚΑΕΚ, όπως αγορές ακινήτων, κληρονομίες, δωρεές, εκκρεμίες ενστάσεις στο Κτηματολόγιο ή μη ολοκληρωμένοι ανασασμοί, ο παραγωγός πρέπει να προσκομίζει τα έγγραφα που τεκμηριώνουν τον αντίστοιχο λόγο εξαίρεσης. Εναλλακτικά, απαιτείται κατ'

ελάχιστον υπεύθυνη δήλωση μέσω gov.gr ή με θεωρηση γνησίου υπογραφής, στην οποία προσδιορίζεται η περίπτωση και δηλώνεται ότι τα σχετικά δικαιολογητικά τηρούνται στο αρχείο του και είναι διαθέσιμα για έλεγχο.

Επίσης, η ΑΑΔΕ επισημαίνει ότι θα ελέγξει την ακρίβεια των δηλωμένων λόγων μη ταυτοποίησης, ενώ τα δικαιολογητικά θα προσδιοριστούν σε επεξεργασμένη απόφασή της. Εάν δεν υπάρχει αποδεκτός λόγος εξαίρεσης, δεν μπορεί να καταχωριστεί ΚΑΕΚ που δεν επιβεβαιώνεται από το Κτηματολόγιο.

Για αποκλίσεις στο Ε9 που αφορούν ιδιότητα αγροτεμάχια, ο παραγωγός πρέπει να ενημερώνεται προκειμένου να προχωρήσει σε διορθώσεις και ο φορέας υποβολής να απέχει από την οριστικοποίηση μέχρι να αρθεί η απόκλιση.

Για τα μισθωμένα δεν υπάρχει η ίδια απαίτηση. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, η Περιφερειακή Ενότητα στην οποία ψηφιοποιείται το αγροτεμάχιο πρέπει να συμφωνεί με εκείνη που έχει δηλωθεί στο Ε9.

Ειδική επισήμανση γίνεται για τα αγροτεμάχια που προκύπτουν από την κατανομή δημόσιων επιλέξιμων βοσκοτόπων.

Μετά την ενεργοποίηση της σχετικής δυνατότητας από την ΑΑΔΕ, ο παραγωγός ή ο φορέας υποβολής οφείλει να εισέλθει εκ νέου στην αίτηση και να συμπληρώσει ή να επικαιροποιήσει τα αιτήματα για παρεμβάσεις και οικολογικά οχήματα σε επίπεδο αγροτεμαχίου.

Ως προς τις διορθώσεις, η Αρχή διαχωρίζει τα προφανή σφάλματα από τις ουσιαστικές ελλείψεις. Λανθασμένο ψηφίο στον αριθμό ενός δικαιολογητικού ή αντιστροφή ψηφίων στον ΑΦΜ ιδιοκτήτη μπορεί να θεωρηθεί προφανές σφάλμα, όταν το σωστό στοιχείο προκύπτει σαφώς από τα ήδη αναρτημένα έγγραφα και δεν υπάρχει ένδειξη απάτης ή σκοπιμότητας.

Αντίθετα, η μη ανάρτηση απαιτούμενου δικαιολογητικού, η έκδοσή του μετά την προβλεπόμενη ημερομηνία ή η μη κάλυψη των αναγκαίων προϋποθέσεων δεν αντιμετωπίζονται ως απλά λάθη καταχωρίσεως.

Συνέχεια στη σελ 13

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΠΟΛΥΤΕΛΗ ΑΚΙΝΗΤΑ ΣΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ: ΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΙΑΤΗΡΟΥΝ ΙΣΧΥΡΟ ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ

Η νέα παράμετρος της φορολόγησης με 15% εκτός ΕΕ και ΕΟΧ

Μια από τις σταθερότερες ανοδικές πορείες στην Ευρώπη έχει καταγράψει την τελευταία πενταετία η αγορά πολυτελών ακινήτων στην Αττική. Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, σύμφωνα με την Κορίνα Σαΐα, διευθύνουσα σύμβουλο της Premier Realty από το 2021 η σωρευτική αύξηση των τιμών πλησιάζει το 50%, ενώ η Αθήνα εξακολουθεί να προσελκύει διεθνείς αγοραστές χάρη σε έναν συνδυασμό χαρακτηριστικών: παραμένει σχετικά προσπτή, διαθέτει ισχυρή γεωγραφική θέση και προσφέρει υψηλό επίπεδο ασφάλειας.

Ειδικότερα όπως εκτιμάται από την Premier Realty (<https://www.premier-realty.gr>), παρά την άνοδο των τιμών, η ελληνική πρωτεύουσα και συνολικά η Αττική διατηρούν σημαντικό πλεονέκτημα έναντι άλλων ευρωπαϊκών αγορών. Το κόστος αγοράς εξακολουθεί να είναι χαμηλότερο σε σχέση με πόλεις όπως η Λισαβόνα, το Λονδίνο, το Παρίσι, το Βερολίνο και η Μαδρίτη. Η εικόνα αυτή εξηγεί γιατί το ενδιαφέρον από το εξωτερικό παραμένει έντονο, ακόμη και σε μια περίοδο κατά την οποία οι υποψήφιοι επενδυτές εξετάζουν προσεκτικότερα το συνολικό κόστος μιας συναλλαγής.

Τα μεγέθη είναι ενδεικτικά. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, οι ξένες επενδύσεις σε ακίνητα ανήλθαν το 2025 σε 2,05 δισ. ευρώ. Από αυτά, περίπου 1,2 δισ. ευρώ προήλθαν από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην πρώτη θέση βρέθηκε η Τουρκία με 214,4 εκατ. ευρώ και ακολούθησε η Ελβετία με 210,8 εκατ. ευρώ. Έπονται το Χονγκ Κονγκ με 115,5 εκατ. ευρώ, το Ισραήλ με 88,2 εκατ. ευρώ και οι Ηνωμένες Πολιτείες με 88 εκατ. ευρώ. Ακολουθούν τα

Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Κίνα. Μέσα σε αυτό το περιβάλλον, επισημαίνεται στο ενημερωτικό σημείωμα, οι πρόσφατες εξαγγελίες για τη φορολογία των μεταβιβάσεων προσθέτουν μια νέα παράμετρο. Προβλέπεται αύξηση του φόρου μεταβίβασης από το 3% στο 15% για φυσικά πρόσωπα που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών, εκτός ΕΕ και ΕΟΧ. Με τον δημοτικό φόρο, η συνολική επιβάρυνση υπολογίζεται ότι θα διαμορφωθεί από το σημερινό 3,09% στο 15,45%. Για ένα ακίνητο αξίας 800.000 ευρώ, ο βασικός φόρος μεταβίβασης θα αυξανόταν, με βάση τα ανακοινωθέντα, από περίπου 24.000 σε 120.000 ευρώ. Οι πολίτες των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν επηρεάζονται, ενώ το μέτρο αφορά φυσικά πρόσωπα και όχι εταιρικά σχήματα. Παράλληλα, ενδέχεται να προβλεφθούν εξαιρέσεις για ομογενείς και μακροχρόνια διαμένοντες. Ωστόσο, το σχετικό νομοσχέδιο δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί και, επομένως, δεν έχουν οριστικοποιηθεί ούτε τα κριτήρια των εξαιρέσεων, ούτε οι μεταβατικές διατάξεις.

Ανοικτή παραμένει και η ημερομηνία εφαρμογής. Στις ανακοινώσεις έχουν αναφερθεί τόσο η 1η Ιανουαρίου όσο και η 1η Ιουλίου 2027. Η δεύτερη ημερομηνία θα παρείχε περισσότερο χρόνο σε αγοραστές που βρίσκονται ήδη σε διαδικασία διαπραγμάτευσης, νομικού ελέγχου ή αγοράς ακινήτου υπό ανέγερση. Το κρίσιμο σημείο, πάντως, είναι η ολοκλήρωση της μεταβίβασης: μια κράτηση ή ένα προσύμφωνο δεν εξασφαλίζει από μόνο του ότι η συναλλαγή θα υπαχθεί στο σημερινό καθεστώς. Η μεγαλύτερη επίδραση εκτιμάται ότι θα εμφανι-

στεί στις αγορές ακινήτων αξίας 250.000 έως 800.000 ευρώ από πρόσωπα εκτός ΕΕ, καθώς σε αυτή την κατηγορία το πρόσθετο κόστος μπορεί να μεταβάλει αισθητά την προσδοκώμενη απόδοση της επένδυσης. Είναι επίσης πιθανό μέρος της ζήτησης να αναζητήσει εταιρικά ή άλλα νομικά σχήματα, εφόσον αυτά παραμείνουν εκτός του πεδίου εφαρμογής.

Η διεθνής εμπειρία δείχνει ότι τέτοιες παρεμβάσεις μπορούν να αλλάξουν τη σύνθεση και τον χρόνο των συναλλαγών, χωρίς να οδηγήσουν κατ' ανάγκην σε γενικευμένη υποχώρηση της αγοράς. Στη Βρετανική Κολομβία του Καναδά, μετά την επιβολή φόρου 15% στους ξένους αγοραστές στο Βανκούβερ το 2016, το μερίδιό τους μειώθηκε απότομα μέσα στους επόμενους μήνες και οι τιμές επιβραδύνθηκαν περισσότερο στις περιοχές με υψηλή ζήτηση. Στην Ισπανία, αντίστοιχα, η πρόταση για φόρο 100% σε αγοραστές εκτός ΕΕ έχει ήδη στρέψει το ενδιαφέρον προς εναλλακτικά επενδυτικά σχήματα και προς την επιτάχυνση συναλλαγών πριν από τυχόν εφαρμογή του μέτρου.

Η νέα φορολογική παράμετρος, εκτιμά η κ. Σαΐα, μπορεί να καταστήσει ορισμένες συναλλαγές ακριβότερες και πιο σύνθετες, δεν ακυρώνει όμως τα βασικά πλεονεκτήματα της αθηναϊκής αγοράς. Η σχετική προσπιτότητα, η θέση της χώρας και η ασφάλεια εξακολουθούν να στηρίζουν το ενδιαφέρον του διεθνούς κεφαλαίου. Μέχρι να παρουσιαστεί το τελικό νομοσχέδιο, η αγορά αναμένεται να κινηθεί με μεγαλύτερη προσοχή, χωρίς να χάνει τη δυναμική που απέκτησε τα τελευταία χρόνια.

ΑΑΔΕ: ΣΤΙΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΑ ΜΕ ΔΗΛΩΜΕΝΕΣ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΚΑΕΚ

Συνέχεια από σελ 12

Ούτε αποτελεί προφανές σφάλμα η εκ των υστέρων αλλαγή αγροτεμαχίου από αρδευόμενο σε ξηρικό επειδή ο παραγωγός δεν εντάχθηκε σε σχετικό πρόγραμμα ή δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις.

Σχετικά με το ζωικό κεφάλαιο, ο αριθμός των ζώντων ζώων κατά την οριστικοποίηση της αίτησης δηλώνεται με ευθύνη του κτηνοτρόφου. Ωστόσο, όταν ζητείται να δηλωθεί αδικαιολογήτως αυξημένος αριθμός σε σχέση με την προηγούμενη ΕΑΕ ή απογραφή, ο φορέας υποβολής υποχρεούται να ζητήσει παραστατικά που αποδεικνύουν την αύξηση. Εφόσον διαπιστωθεί πρόδηλη ανακρίβεια, πρέπει να απέχει από τη συγκεκριμένη δήλωση.

Σε ό,τι αφορά τα οικολογικά σχήματα, διευκρινίζεται ότι η σύμβαση του Σχεδίου Περιβαλλοντικής Διαχείρισης δεν προϋποθέτει την οριστικοποίηση της ΕΑΕ. Το τιμολόγιο του τεχνικού συμβούλου πρέπει να έχει ημερομηνία έκδοσης από την 1η Νοεμβρίου του προηγούμενου έτους έως τις 31 Οκτωβρίου του έτους της αίτησης, με αναφορά στην ΕΑΕ την οποία αφορά.

Παράλληλα, απαγορεύεται η υποβολή αίτησης από εξουσιοδοτημένο φορέα με τους κωδικούς TAXISnet του παραγωγού. Η πρόσβαση στο myAGRO γίνεται αποκλειστικά με τους προσωπικούς κωδικούς του εξουσιοδοτημένου φορέα. Η παραβίαση του κανόνα, σύμφωνα με την ΑΑΔΕ, αποτελεί και ένδειξη μη τιμολόγησης υπηρεσιών, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε φορολογικό έλεγχο.

Η ΑΑΔΕ αποσαφηνίζει επίσης ότι η επιστροφή ενίσχυσης από έναν παραγωγό δεν συνεπάγεται αυτομάτως αλληλέγγυα ευθύνη του φορέα υποβολής. Απαιτούνται σωρευτικά σοβαρή υπαίτια παράβαση, αιτιώδης σύνδεση της με την παράνομη ή αχρεώστητη καταβολή και ποσό ενίσχυσης άνω των 5.000 ευρώ ανά ΕΑΕ. Εάν η ενίσχυση θα είχε καταβληθεί ανεξαρτήτως του σφάλματος του φορέα, δεν υπάρχει ο απαιτούμενος αιτιώδης σύνδεσμος.

Τέλος, σφάλματα που οφείλονται σε τεκμηριωμένη δυσλειτουργία της πλατφόρμας δεν καταλογίζονται στον φορέα, λόγω έλλειψης υπαιτιότητας. Εάν εμφανιστούν μετά την οριστικοποίηση εξαιτίας ενημέρωσης του συστήματος, ο φορέας ενημερώνει τον παραγωγό και προχωρεί στις διορθώσεις εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΑΓΜΕ: Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΝΙΑΙΟΣ ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΓΕΩΛΟΓΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

325 χάρτες, 67 χρόνια γνώσης, 131.910 km²

Η Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΕΑΓΜΕ), μέσα από το Geportal, τη νέα ψηφιακή πύλη ανοικτών γεωεπιστημονικών δεδομένων της χώρας, θέτει στη διάθεση πολιτών, επιστημόνων, επιχειρήσεων και δημόσιων φορέων τον πρώτο ενιαίο ψηφιακό γεωλογικό χάρτη της Ελλάδας.

Πρόκειται για μια εθνική ψηφιακή υποδομή που συγκεντρώνει σε ενιαίο γεωλογικό υπόβαθρο 325 φύλλα χάρτη σε κλίμακα 1:50.000, καλύπτοντας 131.910 km² της ελληνικής επικράτειας. Η βάση περιλαμβάνει περισσότερους από 1.500 γεωλογικούς σχηματισμούς και αποτυπώνει το αποτέλεσμα μιας επιστημονικής και χαρτογραφικής διαδρομής 67 ετών, από την έκδοση του πρώτου φύλλου «ΠΛΑΤΑΝΙΑΣ» το 1956 έως την ολοκλήρωση της χαρτογράφησης το 2023.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως αναφέρει η Αρχή:

Η βάση δεδομένων οργανώνει με ενιαίο τρόπο πληροφορίες που αφορούν:

- Τους γεωλογικούς σχηματισμούς
- Την ηλικία και τη στρωματογραφική πληροφορία
- Τις γεωλογικές επαφές
- Τα ρήγματα και άλλες τεκτονικές δομές

Κάθε γεωλογική πληροφορία συνδέεται με μεταδεδομένα, ώστε ο χρήστης να γνωρίζει την προέλευση, την τεκμηρίωση και τα βασικά χαρακτηριστικά της. Με αυτόν τον τρόπο διασφαλίζονται η αξιοπιστία, η διαφάνεια και η δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης της πληροφορίας.

Ο ψηφιακός γεωλογικός χάρτης αποτελεί βασικό γεωεπιστημονικό υπόβαθρο για κρίσιμες δραστηριότητες που αφορούν τον χωρικό σχεδιασμό, την προστασία του περιβάλλοντος, τη διαχείριση των φυσικών πόρων, τα τεχνικά έργα, την πολιτική προστασία και την επιστημονική έρευνα. Μέσα από το Geportal, οι χρήστες μπορούν να αναζητούν και να εξερευνούν γεωλογικά δεδομένα ανά περιοχή, να μελετούν τους γεωλογικούς σχηματισμούς της χώρας και να αξιοποιούν τις διαθέσιμες πληροφορίες σε σύγχρονο,

διαδραστικό περιβάλλον χαρτογράφησης. Η πλατφόρμα παρέχει επίσης υπηρεσίες GIS, διαπεφές διαλειτουργικότητας WMS και WFS, καθώς και APIs, υποστηρίζοντας την έρευνα, την καινοτομία και τη λήψη αποφάσεων.

Η επιστημονική διαχείριση και ο συντονισμός του ενιαίου ψηφιακού γεωλογικού χάρτη της Ελλάδας πραγματοποιήθηκαν από τη Γενική Διεύθυνση Γεωλογικής Χαρτογράφησης και Εφαρμογών (ΓΕΧΑΕ) της ΕΑΓΜΕ, με Υπεύθυνη Έργου την Προϊσταμένη της ΓΕΧΑΕ, Δρ Ειρήνη Ζανανίρη. Την επιστημονική ευθύνη της χαρτογραφικής εναρμόνισης και σύνθεσης είχε ο Chief Χαρτογράφος Δρ Άδωνις Φωτιάδης, ενώ τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του γεωχωρικού περιβάλλοντος δεδομένων υποστήριξε η Υπεύθυνη GIS Αλεξάνδρα Ζερβάκου, MSC.

Η πρόσβαση στον ενιαίο ψηφιακό γεωλογικό χάρτη και στις υπηρεσίες του Geportal παρέχεται ελεύθερα μέσω της Γεωπύλης της ΕΑΓΜΕ: <https://geportal.eagme.gr/>

«ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΙΝΔΥΝΟΣ» ΑΠΟ ΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΣΤΟ ΛΙΜΑΝΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Τι επισημαίνει ο διευθυντής του έργου επέκτασης της έκτης προβλήτας

Τη διαβεβαίωση ότι «δεν υπάρχει κίνδυνος, όπως δεν υπήρχε και τα προηγούμενα χρόνια» από τα ευρήματα στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης δίνει, μιλώντας στο ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο διευθυντής του Έργου Επέκτασης της Προβλήτας 6 του Οργανισμού Λιμένος Θεσσαλονίκης (ΟΛΘ ΑΕ), Δημήτρης Μουτσάκης, κάνοντας λόγο για «μεγάλο αριθμό δυνητικών ευρημάτων μη εκραγόντων πυρομαχικών (α.σ στο σημείο όπου βρίσκονται σε εξέλιξη οι εργασίες για την επέκταση της 6ης προβλήτας), γεγονός που μεταβάλλει ουσιαστικά τις συνθήκες εκτέλεσης των συγκεκριμένων εργασιών».

«Το έργο έχει σχεδιαστεί εξαρχής, ώστε διαφορετικές κατασκευαστικές δραστηριότητες να εξελίσσονται παράλληλα. Κρίσιμο μέρος αυτής της αλληλουχίας είναι οι υποθαλάσσιες εκσκαφές (...) Τα ευρήματα αυτά δεν είναι ορατά, βρίσκονται θαμμένα στον πυθμένα, κάτι το οποίο σημαίνει πως αποκάλυπτονται μόνο με εκσκαφή. Αντιμετωπίζουμε το ζήτημα με ψυχραιμία, δεν υπάρχει κίνδυνος, όπως δεν υπήρχε και τα προηγούμενα χρόνια. Ωστόσο, η ασφάλεια των εργαζομένων στη διαδικασία της εκσκαφής είναι αδιαπραγμάτευτη. Υπάρχει δυνατότητα να πραγματοποιηθεί εκσκαφή, αλλά μεταβάλλονται κάποια δεδομένα. Αναμένουμε την τεχνική πρόταση του αναδόχου για την ασφαλή διαχείριση των νέων δεδομένων και την αποτίμηση των χρονικών και οικονομικών επιπτώσεων» υπογραμμίζει ο κ. Μουτσάκης και προσθέτει πως καθοριστικής σημασίας είναι η άμεση και αποφασιστική συνδρομή της Πολιτείας σε ένα ζήτημα που υπερβαίνει την αρμοδιότητα του ΟΛΘ.

«Η έγκαιρη αντιμετώπιση του ζητήματος είναι κρίσιμη για την τήρηση του χρονοδιαγράμματος ενός έργου στρατηγικής σημασίας, που αλλάζει τις λειτουργικές δυνατότητες του λιμένα Θεσσαλονίκης και τελικά την οικονομική φυσιογνωμία ολόκληρης της Βόρειας Ελλάδας» σημειώνει, υπενθυμίζοντας πως η επέκταση του Προβλήτα 6 είναι το μεγαλύτερο λιμενικό έργο που πραγματοποιείται σήμερα στη χώρα, ότι το εργοτάξιο λειτουργεί σε 24ωρη βάση, επτά ημέρες την εβδομάδα, και σε όλα

τα αντικείμενα που βρίσκονται στον έλεγχο του ΟΛΘ οι εργασίες προχωρούν με εντατικούς και αποδοτικούς ρυθμούς. Η κατασκευή και τοποθέτηση των caissons εξελίσσεται αδιάλειπτα, με ρυθμό ολοκλήρωσης τριών ανά μήνα».

Τι μπορεί να εντοπίσει η μαγνητική έρευνα

Σε κάθε περίπτωση, ο καθηγητής του Τομέα Γεωφυσικής του Τμήματος Γεωλογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), Παναγιώτης Τσοούρος, δηλώνει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ότι η μαγνητική είναι η πιο τυπική και ενδεδειγμένη μέθοδος που εφαρμόζεται για τον εντοπισμό θαμμένων μεταλλικών αντικειμένων. «Το σήμα μπορεί να είναι ισχυρό λόγω μεγάλης ποσότητας υλικών. Οι στόχοι που φαίνονται με αυτή τη μέθοδο είναι σίγουρα μεταλλικά αντικείμενα. Τώρα αν αυτά είναι βόμβες ή όχι δεν μπορεί να το πει κανείς με βεβαιότητα χωρίς να σκάψει και να τις εντοπίσει, διαδικασία που γίνεται από ειδικούς πυροτεχνουργούς» ανέφερε και πρόσθεσε ότι «θα μπορούσε να είναι οτιδήποτε άλλο».

Για τον ακριβή εντοπισμό της θέσης μεταλλικών αντικειμένων -και άρα και βλημάτων- που βρίσκονται στον βυθό μπορεί να χρησιμοποιηθεί η μαγνητική έρευνα, ενώ υπό συγκεκριμένες συνθήκες μπορεί να γίνει επίσης ο υπολογισμός του μεγέθους τους και του βάθους ταφής, όπως επισημαίνει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο ομότιμος καθηγητής Εφαρμοσμένων Γεωφυσικών του ΑΠΘ, Γρηγόρης Τσούκας. «Με τη μαγνητική έρευνα, που γίνεται με μαγνητόμετρα που σέρνονται πίσω από σκάφη, δεν μπορεί να γίνει η πλήρης απεικόνιση του αντικειμένου, εκτός και αν αυτή συνδυαστεί με άλλες μεθόδους, όπως ο ηχοβολισμός. Και σε αυτή την περίπτωση όμως, δεν υπάρχουν βεβαιότητες, αλλά μόνο ισχυρές ενδείξεις» επισημαίνει.

Τι λένε οι ιστορικοί

Από την άλλη πλευρά, οι ιστορικοί δηλώνουν ότι είναι πολύ πιθανόν να πρόκειται για βόμβες που απορρίφθηκαν στην περιο-

χή του λιμανιού από τους Γερμανούς κατά την αποχώρησή τους από τη Θεσσαλονίκη στα τέλη Οκτωβρίου του 1944. Την άποψη αυτή εκφράζει, μιλώντας στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΑΠΘ Στράτος Δορδανάς λέγοντας ότι επηρέασε αυτή τη λύση καθώς δεν μπορούσαν να μεταφέρουν όλο το πολεμικό υλικό και έτσι το κατέστρεψαν ρίχνοντάς το σε θάλασσες και λίμνες, ώστε να μην πέσουν στα χέρια των Ελλήνων και των συμμάχων.

Εξάλλου, ο ιστορικός, Ευάγγελος Χακίμογλου επισημαίνει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ότι εκτός από αυτό το γεγονός, νωρίτερα τον Οκτώβριο του 1944 το λιμάνι της Θεσσαλονίκης είχαν βομβαρδίσει οι Αμερικανοί και οι Άγγλοι ώστε να μην μπορούν να το χρησιμοποιήσουν οι Γερμανοί για να φύγουν. «Από αυτόν τον βομβαρδισμό καταστράφηκε κατά 80% το λιμάνι και για να γίνει αυτό θα πρέπει να έπεσαν χιλιάδες βόμβες μέσα στη θάλασσα» λέει και προσθέτει: «δεν ξέρω αν είναι επικίνδυνες ή όχι αλλά θα ήταν αδύνατο να καταστραφούν χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα χωρίς να έχουν πέσει οι μισές βόμβες στη θάλασσα». Για την αποχώρηση των Γερμανών στη συνέχεια αναφέρει ότι «ολοκλήρωσαν την καταστροφή που είχαν κάνει οι Αμερικανοί νωρίτερα, ανατινάζοντας όλα τα κρηπιδώματα και ναρκοθετώντας το λιμάνι για να μην μπορούν να μπου μέσα πλοία». Ωστόσο εκτιμά ότι τα μεταλλικά αντικείμενα που εντοπίστηκαν τώρα δεν θα μπορούσαν να είναι νάρκες αφενός γιατί είχε γίνει διαδικασία αποναρκοθέτησης από το ναυτικό μετά την απελευθέρωση, αφετέρου γιατί αν υπήρχαν νάρκες θα είχε συμβεί κάποιο περιστατικό ανατινάξης στα 80 χρόνια που ακολούθησαν. Βομβαρδισμοί στο λιμάνι, εξάλλου, είχαν γίνει από τους Ιταλούς, το 1941 και 1942.

*Μεγάλες κατασκευές από οπλισμένο σκυρόδεμα, που -στην περίπτωση των λιμενικών έργων- τονίζονται στη θάλασσα και χρησιμοποιούνται ως βασικό δομικό στοιχείο κρηπιδώματος ή άλλων λιμενικών κατασκευών

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ ΤΗΣ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΝΤΕΛΗ ΤΟ 2024

Έρευνα για τις επιπτώσεις της στη βιοποικιλότητα αλλά και την ανάκαμψη των οικοσυστημάτων

Ήταν μεσημέρι της 11ης Αυγούστου 2024 όταν μεγάλη πυρκαγιά ξεσπά στη Βορειοανατολική Αττική αφήνοντας πίσω της μία εκτεταμένη περιβαλλοντική πληγή στην Πεντέλη καθώς και σοβαρές καταστροφές σε κατοικίες και υποδομές. Την επόμενη ημέρα μία πολυμελής διεπιστημονική ομάδα του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τη συμμετοχή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Πανεπιστημίου Αιγαίου ξεκινούν λεπτομερή μελέτη γύρω από την καταγραφή των επιπτώσεων της πυρκαγιάς στη βιοποικιλότητα της Πεντέλης αλλά και την παρακολούθηση της ανάκαμψης των οικοσυστημάτων.

Τα βασικά ευρήματα της μελέτης αναδεικνύουν σημαντικές αλλαγές στη βιοποικιλότητα και στη συνολική οικολογική κατάσταση της Πεντέλης μετά την πυρκαγιά. Καθοριστικός παράγοντας, μεταξύ άλλων, όπως επισήμαναν οι ερευνητές, είναι τα επαναλαμβανόμενα πυρικά επεισόδια που έχουν πλήξει την περιοχή, επηρεάζοντας την ανάκαμψη και μελλοντική εξέλιξη του οικοσυστήματος. Ενδεικτικό παράδειγμα αποτελεί η περίπτωση της χαλεπίου πεύκης, η οποία, όπως τονίστηκε, χρειάζεται αρκετά χρόνια μέχρι να φτάσει σε αναπαραγωγική ωριμότητα και ακόμη περισσότερο χρόνο ώστε να δημιουργηθεί επαρκές αναπαραγωγικό υλικό σε επίπεδο πληθυσμού.

Για δύο διαδοχικά έτη οι επιστήμονες και ερευνητές του ΕΚΠΑ με συνεχείς επισκέψεις τους στο πεδίο ερεύνησαν ενδελεχώς το αποτύπωμα της μεγάλης φωτιάς.

Όπως τόνισε στο Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων ο καθηγητής Ζωικής Ποικιλότητας του Τμήματος Βιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, Παναγιώτης Παφίλης παρά τα επαναλαμβανόμενα πυρικά επεισόδια εξακολουθεί και υπάρχει μία ικανή βιοποικιλότητα. Κατά τη διάρκεια της συστηματικής έρευνας και καταγραφής η διεπιστημονική ομάδα εντόπισε συνολικά 506 είδη φυτών και ζώων. Από αυτά, τα 253 ανήκουν στην κατηγορία των φυτικών ειδών ενώ ως προς τα ζωικά είδη, τα 178 είναι είδη σπονδυλίων, τα 42 είδη πτηνών, τα 19 είδη ερπετών, τα 10 είδη θηλαστικών και τα 4 είδη αμφιβίων.

«Πρόκειται για έναν πολύ υψηλό αριθμό όχι μετά από μία φωτιά αλλά μετά από αλληλόπληθα επεισόδια πυρκαγιάς. Η φύση όσο μπορεί παραμένει. Είναι η λεγόμενη ανθεκτικότητα των μεσογειακών οικοσυστημάτων», τόνισε ο κ. Παφίλης ενώ προσέθεσε ότι το ζήτημα που τίθεται είναι «εμείς πώς μπορούμε να την βοηθήσουμε να ορθοποδήσει».

Ωστόσο, όπως εξηγεί στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο κ. Παφίλης, κάποια είδη που γνώριζαν ότι υπήρχαν στην Πεντέλη δεν τα εντόπισαν. Πρόκειται, για το απδόνι, το ψευταπδόνι που έβρι-

σκαν σε ρεματίες κοντά στην Ραπεντώσα, και ο αιγαιοσπορόβλακος, ένα εξαιρετικά σπάνιο είδος που τον συναντούσαν κοντά στη ρεματιά στα Μελίσσια καθώς και διάφορα δασόβια είδη κολεοπτέρων. «Δεν τα έχουμε ξαναβρεί γιατί δεν υπάρχουν οι κατάλληλες συνθήκες, κάπνισαν τα δάση άρα δεν έχουμε δασόβια έντομα, οι ρεματίες στη Ραπεντώσα κάπνισαν ομοίως άρα δεν μπορεί να φωλιάσει το απδόνι», σημειώνει ο κ. Παφίλης. Από την άλλη, όπως υπογραμμίζει, λόγω της εντατικής προσπάθειας που κατέβαλαν, εντόπισαν και κατέγραψαν είδη που δεν είχαν ξαναπεριγραφεί όχι μόνο στην Πεντέλη αλλά σε όλο τον ελλαδικό χώρο, όπως η παρασιτική σφήκα που, όπως τονίζει, «περιγράφηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα ακριβώς επειδή ψάξαμε τόσο επιστομένα ένα συγκεκριμένο μέρος». Παράλληλα όπως επισημαίνει ο κ. Παφίλης παρατήρησαν ότι μεγάλος αριθμός ειδών, όπως αγριογούρουνα και τσακάλια «έχουν αρχίσει και εποίκισαν στην καμένη περιοχή».

«Δεν πρέπει να κοιτάζουμε μονάχα τι έλειψε ή τι θα επιστρέψει αλλά τι καινούριο θα γεννηθεί απ' αυτή την ιστορία. Ποια θα είναι η καινούρια Πεντέλη που θα βγει απ' αυτή την ιστορία», σημείωσε κατά την παρουσίαση των αποτελεσμάτων ο κ. Παφίλης.

Τι είδους εκτάσεις επλήγησαν

Στο πρώτο στάδιο της έρευνας η διεπιστημονική ομάδα επικεντρώθηκε στη δορυφορική αποτύπωση των καμένων εκτάσεων.

Όπως προέκυψε το μεγαλύτερο ποσοστό των εκτάσεων που επλήγησαν από την πυρκαγιά του 2024 καλυπτόταν από θαμνώδη βλάστηση και συγκεκριμένα το 65,3%, ενώ δάση ήταν το 0,4%. Αυτό, ωστόσο, όπως επισήμανε ο καθηγητής Τηλεανίχνευσης και Μορφοτεκτονικής του Τμήματος Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, Εμμανουήλ Βασιλάκης, «συνέβη γιατί δεν είχε προλάβει να αναγεννηθεί το δάσος από την προηγούμενη μεγάλη πυρκαγιά κι έτσι ένα πολύ μικρό ποσοστό ήταν δάση», ενώ προσέθεσε ότι μεγάλο ήταν το ποσοστό των γεωργικών εκτάσεων που επλήγη καθώς και των ανοικτών χώρων.

«Ο, τι ήταν θάμνος και μπορούσε να εξελιχθεί σε δάσος, καταστράφηκε», τόνισε ο κ. Βασιλάκης.

Τα ευρήματα που προέκυψαν από τη δορυφορική αποτύπωση της πυρκαγιάς και τη σύγκρισή της με το ιστορικό των προηγούμενων πυρκαγιών είναι ιδιαίτερα σημαντικά καθώς όπως τονίστηκε από τους ερευνητές καταδεικνύουν ότι σημαντικά τμήματα της περιοχής που κάπνισαν το 2024 είχαν πληγεί και από παλαιότερα πυρικά επεισόδια, γεγονός

που αναδεικνύει τη συχνότητα και την επαναληψιμότητα των πυρκαγιών ως έναν από τους κρισιμότερους παράγοντες που καθορίζουν τη μελλοντική εξέλιξη του οικοσυστήματος.

Αναφορικά με την πραγματική έκταση που κάπνε, αυτή, όπως υπογράμμισε ο κ. Βασιλάκης, έπεται από τη δορυφορική αποτύπωση, ανέρχεται στα 91,33 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Ειδικότερα, η ενιαία συμπαγής έκταση που κάπνε ήταν 78,5 τ.χλμ ενώ ακόμη 12,83 τ.χλμ «ήταν περιφερειακά της συμπαγούς έκτασης που κάπνε διάσπαρτα γύρω γύρω από την κατεχόμενη ζώνη της καμένης περιοχής». «Είναι σημαντικό ότι οι άκαυτες νησίδες έχουν μία πάρα πολύ σημαντική έκταση που απλώνεται βέβαια μέσα στην καμένη περιοχή και καλύπτει μία έκταση συνολικά γύρω στα 6.74 τ.χλμ», σημείωσε ενώ έδωσε έμφαση στη σημασία των άκαυτων νησίδων καθώς όπως τόνισε, μπορεί να λειτουργήσουν ως κέντρα αναγέννησης της περιοχής.

Ιδιαίτερη σημασία έχουν και τα ευρήματα γύρω από το γεωλογικό υπόβαθρο της πυρόπληκτης περιοχής. Όπως εξήγησε ο κ. Βασιλάκης, περίπου το 50% των πετρωμάτων της περιοχής είναι σκληρά πετρώματα, κυρίως μάρμαρα και ασβεστόλιθοι, τα οποία, όπως τόνισε, δεν ευνοούν εύκολα τον σχηματισμό επαρκούς εδαφικού μανδύα «για να μπορέσουν να ριζώσουν τα δέντρα».

Αντίθετα, στις περιοχές, όπου καταγράφονται μαλακότερα πετρώματα, η διατήρηση του εδάφους αποκτά μεγαλύτερη σημασία, καθώς μπορούν να δημιουργηθούν ευνοϊκότερες συνθήκες για τη φυσική αναγέννηση.

Από την πλευρά της η ομότιμη καθηγήτρια Οικολογίας του Τμήματος Βιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, Μαργαρίτα Αριανούτσου έδωσε έμφαση στην «αρνητική πρωτιά που έχει η Αττική να συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό πυρκαγιών στην Ελλάδα». Στη διάρκεια των δύο ετών καταγράφηκε ένας σημαντικός αριθμός φυτικών ειδών και στις οκτώ δειγματοληπτικές θέσεις που εξετάστηκαν, ωστόσο η πυκνότητα της χαλεπίου πεύκης που κατέγραψαν ήταν εξαιρετικά περιορισμένη. Όπως εξήγησε η κ. Αριανούτσου, η χαλεπίου πεύκη χρειάζεται από έξι έως οκτώ χρόνια για να περάσει από τη νεανική φάση στη φάση της αναπαραγωγής, ενώ σε επίπεδο πληθυσμού απαιτούνται τουλάχιστον 16 έως 20 χρόνια ώστε να υπάρχει επαρκές αναπαραγωγικό υλικό.

Συνέχεια στη σελ 16

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ ΤΗΣ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΝΤΕΛΗ ΤΟ 2024

Έρευνα για τις επιπτώσεις της στη βιοποικιλότητα αλλά και την ανάκαμψη των οικοσυστημάτων

Συνέχεια από σελ 15

Εάν μια νέα πυρκαγιά εκδηλωθεί πριν ολοκληρωθεί αυτός ο κύκλος, όπως τόνισε, το αναγεννητικό απόθεμα δεν προλαβαίνει να ανανεωθεί και αυξάνονται σημαντικά οι πιθανότητες να μην υπάρξει φυσική αναγέννηση.

«Επιλέχθηκαν 8 δειγματοληπτικές θέσεις με διαφορετικό ιστορικό πυρκαγιάς οι οποίες πριν από το παλαιότερο περιστατικό καλύπτονταν από δάση *Pinus halepensis* (χαλέπιος πεύκη). Ο αριθμός των ειδών σε όλες τις θέσεις ήταν μεγαλύτερος τη δεύτερη χρονιά κι αυτό σχετίζεται με το γεγονός ότι η πρώτη χρονιά ήταν ιδιαίτερα ξηρή. Η πυκνότητα της χαλεπίου πεύκης σε όλες τις θέσεις που καταγράψαμε ήταν εξαιρετικά περιορισμένη. Όλα τα είδη, είτε είναι ζωικά ή φυτικά έχουν συγκεκριμένο κύκλο ζωής. Στη συγκεκριμένη περίπτωση αυτά τα είδη εξελικτικά όταν έχουν εκτεθεί σε μία διαταραχή έχουν αναπτύξει μηχανισμούς άμυνας. Στην περίπτωση της χαλεπίου πεύκης, ένα δέντρο που έχει μία διάρκεια ζωής κάποιων ετών, περνάει από την νεανική φάση στην φάση της αναπαραγωγής στο 6ο με 8ο έτος. Σε επίπεδο πληθυσμού όμως απαιτούνται τουλάχιστον 16 έως 20 χρόνια ώστε να υπάρξει ικανό αναπαραγωγικό υλικό.

Όλα τα είδη απαιτούν ένα χρονικό διάστημα για να αναπληρώσουν τα αποθέματά τους είτε στο ριζικό τους σύστημα είτε στα σπέρματά τους, δηλαδή να ανανεώσουν το αναγεννητικό τους απόθεμα. Εάν συμβεί ένα δεύτερο περιστατικό πριν να καλυφθεί αυτός ο χρόνος τότε οι πιθανότητες να μην υπάρξει φυσική αναγέννηση είναι μεγάλες», ανέφερε χαρακτηριστικά, προσθέτοντας ότι όταν δύο διαδοχικές πυρκαγιές πλήττουν την ίδια περιοχή, αυξάνεται σημαντικά ο κίνδυνος να μην επέλθει η φυσική αναγέννηση της πεύκης».

Αυτό που αποδεικνύεται όπως τόνισε, είναι ότι το ιστορικό των πυρκαγιών αποτελεί τον κρίσιμότερο παράγοντα για την αναγέννηση του δασικού συστήματος.

Τα ευρήματα για την κλωρίδα και την πανίδα της περιοχής

Η διεπιστημονική ομάδα μετέβη σε 22 διαφορετικά σημεία για να συλλέξει στοιχεία για την κλωρίδα και την πανίδα της περιοχής. «Βρήκαμε φυτά όπως το κυκλάμινο», είπε ο κ. Παφίλης. Ωστόσο εντόπισαν και είδη όπως η ψευδοσακκία, που αποτελούν ξενικά είδη «που δεν έχουν καμία θέση στα δικά μας μεσογειακά οικοσυστήματα». Παράλληλα καταγράφηκαν χαρακτηριστικά είδη της Πεντέλης όπως η *Silene Pentelica*, ένα μικρό φυτό που το

συναντά κανείς επίσης στη Στερεά Ελλάδα, στην Άνδρο, στην Εύβοια και στο Ανατολικό Αιγαίο αλλά η περιοχή που πρωτοπεριγράφηκε, το 1849 είναι το βουνό της Πεντέλης. «Επιπλέον συναντήσαμε ένα πολύ ιδιαίτερο είδος, την κενταύρια της Αττικής (*Centaurea attica*) το υποείδος *pentelica* της Πεντέλης, ενδημικό είδος που υπάρχει μόνο στην Πεντέλη και στην Πάρνηθα. Παρά τις φωτιές επιμένει και ανθίζει», συμπλήρωσε.

Αναφορικά με τα αμφίβια και τα ερπετά της περιοχής όπως σημείωσε ο κ. Παφίλης η εικόνα που αντίκρισαν τις πρώτες μέρες «ήταν αυτή μιας βιβλικής καταστροφής». Ωστόσο, όπως επισήμανε, βρήκαν αρκετά είδη ερπετών, φιδιών και σαυρών, όπως ο λαφιάνης και το σπιτόφιδο, είδη βάσει των οποίων, όπως συμπλήρωσε ο κ. Παφίλης, χαράζονται οι περιοχές *Natura*.

Όσον αφορά τα πτηνά, αυτό που καταγράφηκε στις περισσότερες περιοχές (σε 19 από τις 25) ήταν η καρακάδα. Σχετικά με τα θηλαστικά όπως τόνισε ο κ. Παφίλης από τους ερευνητές τοποθετήθηκαν ειδικές κάμερες για να τα εντοπίσουν, οι οποίες ενεργοποιούνται με την κίνηση. «Καταγράφηκαν πολλές αλεπούδες, πετροκούναβος, ασβός, πολλά αγριογούρουνα, τσακάλια, λύκοι και κουταβάκια λύκων καθώς κι ένας λαγός», υπογράμμισε.

Η επόμενη μέρα και ο σχεδιασμός για την ενίσχυση της ανασύστασης του δασικού συστήματος

Για την κα Αριανούτσου στις περιπτώσεις πυρκαγιών μεγάλης έκτασης είναι ανάγκη να γίνει «μία πολύ γρήγορη πρόβλεψη των ευάλωτων περιοχών», η οποία θα λαμβάνει υπόψη της την τοπογραφία, το έδαφος, τον τύπο της βλάστησης, τις σημαντικές περιοχές και τη σημαντικότητα των σημείων της περιοχής που κήκε καθώς και το ιστορικό των πυρκαγιών. «Αξιοποιούμε τη δορυφορική τεχνολογία κάνοντας πολύ γρήγορα εκτίμηση της σφοδρότητας της καύσης. Η σφοδρότητα ή δριμύτητα είναι αρκετά σημαντική για να δούμε και να αξιολογήσουμε την πιθανότητα και τη δυνατότητα αναγέννησης κάποιων ειδών και στη συνέχεια να προχωρήσουμε στην αποτίμηση των επιπτώσεων χωρίς να ξεχάσουμε τη δουλειά στο πεδίο. Έτσι θα μπορέσουμε να σχεδιάσουμε και να προτείνουμε δράσεις άμεσης παρέμβασης, ενδοκοινοτικής την κατασκευή κάποιων κορμοδεμάτων, κλαδοπλεγμάτων για την αποφυγή της εδαφικής διάβρωσης και της μείωσης του κινδύνου των πλημμυρών, τη μείωση του κινδύνου να έχουμε καταστροφή σε οικισμούς εκεί που έχουμε τη μείξη ζωνών, όπως στη συγκεκριμένη περίπτωση. Κρίσιμο στοιχείο η παρακολούθηση του τι συμβαίνει δίνοντας

πάντα προτεραιότητα στη φυσική αναγέννηση. Η φύση ξέρει και μπορεί και προσπαθεί», σημείωσε η κα Αριανούτσου. Όπως τόνισε, τα μέτρα για την ενίσχυση της ανασύστασης του δασικού συστήματος, «γιατί πλέον μιλάμε για έναν θαμνώνα», πρέπει να είναι πολύ καλά σχεδιασμένα, να αποφευχθούν φυτεύσεις από ξενικά είδη αλλά και είδη που δεν έχουν καμία σχέση με το κλίμα της περιοχής και την ιστορία της, όπως τα πλατύφυλλα, βραδύκαυστα», σημείωσε επιστώντας την προσοχή καθώς κάτι τέτοιο, όπως είπε, θα αλλοιώσει την ιστορία της Πεντέλης.

Η μελέτη αποτέλεσε μία πρωτοβουλία του πρώτπου του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, καθηγητή, Γεράσιμου Σιάσου, με επιστημονικό υπεύθυνο τον καθηγητή Παναγιώτη Παφίλη ενώ χρηματοδοτήθηκε από το ΕΛΚΕ ΕΚΠΑ. «Η έρευνα αυτή έχει ιδιαίτερη αξία. Μελετά ένα ευρύ φάσμα της βιοποικιλότητας, από τη κλωρίδα και τα έντομα μέχρι τα αμφίβια, τα ερπετά, τα πτηνά και τα θηλαστικά. Παράλληλα, εξετάζει τη σημασία των άκαυτων νησιδίων και αξιοποιεί σύγχρονες επιστημονικές μεθόδους για την παρακολούθηση των μεταβολών στο φυσικό περιβάλλον. Σε αυτή την προσπάθεια η συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση είναι καθοριστική», επισήμανε ο κ. Σιάσος ενώ ευχαρίστησε όλα τα μέλη της ερευνητικής ομάδας που εργάστηκαν συστηματικά και συνεχίζουν να εργάζονται για την υλοποίηση αυτής της προσπάθειας. «Ιδιαίτερα ευχαριστώ τους διακεκριμένους καθηγητές κ. Παναγιώτη Παφίλη, κ. Εμμανουήλ Βασιλάκη, και την ομότιμη καθηγήτρια κα Μαργαρίτα Αριανούτσου, που παρουσίασαν διαφορετικές πτυχές και τα αποτελέσματά του έργου καθώς και τους διακεκριμένους καθηγητές του Πανεπιστημίου μας, κ. Άρη Παρμακλή, κ. Κώστα Τριάντη και κ. Φάνη Κωνσταντινίδη για την σημαντική συμβολή τους στο έργο». «Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών θα συνεχίσει να στηρίζει αυτή την προσπάθεια και να υπηρετεί τον ρόλο του ως ένα δημόσιο Πανεπιστήμιο ανοικτό στην κοινωνία», κατέληξε. Σημειώνεται ότι το ερευνητικό έργο «Καταγραφή των επιπτώσεων της πυρκαγιάς στη βιοποικιλότητα της Πεντέλης- Παρακολούθηση των επιπτώσεων της ανάκαμψης και των οικοσυστημάτων» παρουσιάστηκε σε ειδική εκδήλωση με τη συμμετοχή των δημάρχων Πεντέλης Νατάσσας Κοσμοπούλου, Διονύσου Κατερίνας Μαϊχόσση, Κηφισιάς Βασιλέ Ξυπολυτά, Μαραθώνα Στέργιου Τσίρκα, Παλλήνης Χρήστου Αηδόνη και της εκπαιδευτικού ΟΦΥΠΕΚΑ, προϊσταμένης Προστατευόμενων Περιοχών Αττικής, Ελένης Κατσιρώδη.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΣΕ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΥΠΕΘΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΟΦΕΙΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ SERVICERS

Φορολογία crypto με 10%, παρεμβάσεις σε κεφαλαιαγορά και τράπεζες, αλλαγές στις επιστροφές φόρου στο αγροτικό πετρέλαιο

Σε δημόσια διαβούλευση τέθηκε το νέο σχέδιο νόμου του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με βασικό πυρήνα την ενίσχυση της προστασίας των οφειλετών και την αυστηρότερη εποπτεία των servicers.

Το νομοσχέδιο περιλαμβάνει, παράλληλα, σημαντικές ρυθμίσεις για τη φορολόγηση των κρυπτοστοιχείων, την κεφαλαιαγορά και το τραπεζικό σύστημα, το αγροτικό πετρέλαιο, τις ηλεκτρονικές πληρωμές, την αγορά καυσίμων αλλά και τη νέα λογιστική λειτουργία της Γενικής Κυβέρνησης.

Νέο πλαίσιο για οφειλέτες και servicers

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, στον πυρήνα του νομοσχεδίου βρίσκονται 16 παρεμβάσεις για το ιδιωτικό χρέος. Οκτώ για την προστασία των οφειλετών και την ενίσχυση των ρυθμίσεων και οκτώ για τη διαφάνεια, την εποπτεία και τη λογοδοσία των εταιρειών διαχείρισης απαιτήσεων.

Η σημαντικότερη αλλαγή είναι η θέσπιση μιας νέας, αυτοτελούς και τυποποιημένης διαδικασίας διμερούς ρύθμισης, σε αντικατάσταση του Κώδικα Δεοντολογίας. Πλέον τίθενται σαφείς προθεσμίες. Συγκεκριμένα, ο πιστωτής οφείλει να απαντήσει εντός τριών μηνών, ενώ ολόκληρη η διαδικασία πρέπει να ολοκληρώνεται το αργότερο σε έξι μήνες.

Τρεις μήνες πριν από πλειστηριασμό, ο πιστωτής θα υποχρεούται να υποβάλλει πρόταση ρύθμισης, η οποία θα πρέπει να είναι κατάλληλη, βιώσιμη και τεκμηριωμένη, με βάση την ικανότητα αποπληρωμής, τα εισοδήματα και την περιουσιακή κατάσταση του οφειλέτη. Οι προτάσεις θα γίνονται εγγράφως, ενώ όταν υπάρχουν δύο εναλλακτικές λύσεις θα κατατίθενται και οι δύο. Αν απορρίπτεται η ρύθμιση, θα απαιτείται έγγραφη αιτιολογία. Προβλέπεται επίσης δυνατότητα διαμεσολάβησης μέσω του Ελληνικού Χρηματοοικονομικού Μεσολαβητή.

Παράλληλα, τίθεται ανώτατο όριο 15% στην προκαταβολή που μπορεί να ζητήσει ο πιστωτής για απευθείας διμερή ρύθμιση. Μέχρι σήμερα το ύψος της προκαταβολής αποτελούσε αντικείμενο διαπραγμάτευσης και σε αρκετές περιπτώσεις ξεπερνούσε το 30% ή έφθανε ακόμη και στο 50% της οφειλής. Συγκεκριμένα προβλέπεται:

- Ισχυρότερη προστασία για τον συνεπή οφειλέτη

Όσο ο οφειλέτης τηρεί ενεργή ρύθμιση, απαγορεύονται η καταγγελία της, η έκδοση ή εκτέλεση διαταγής πληρωμής, η κατάσχεση και η συνέχιση πλειστηριασμού.

Σε περίπτωση παραβίασης, οι συνέπειες είναι άμεσες: η πράξη είναι αυτοδικαίως άκυρη, ο οφειλέτης πιστώνεται με ποσό ίσο με πέντε μηνιαίες δόσεις, η ρύθμιση παρατείνεται κατά πέντε μήνες χωρίς επιβάρυνση και προβλέπεται διοικητικό πρόστιμο από 50.000 έως 500.000 ευρώ, καθώς και αυξημένες εποπτικές συνέπειες σε περίπτωση επανάληψης.

Παράλληλα, ο οφειλέτης αποκτά ρητό δικαίωμα να ζητά δωρεάν πλήρη εικόνα της οφειλής του, δηλαδή συμβάσεις, ιστο-

ρικό πληρωμών, τρόπο υπολογισμού επιτοκίου, κεφάλαιο, τόκους, προμήθειες και κάθε άλλη επιβάρυνση. Τα στοιχεία πρέπει να δίνονται εντός 45 ημερών. Αν η προθεσμία παρέλθει, αναστέλλεται η τοκοφορία μέχρι να χορηγηθούν πλήρως τα στοιχεία.

Επανερχεται επίσης η προστατευτική ρύθμιση του άρθρου 39 του ν. 3259/2004 για παλαιές ληξιπρόθεσμες οφειλές, χωρίς προθεσμία υποβολής αίτησης, ενώ οι τράπεζες και οι servicers υποχρεούνται να αναπροσαρμόσουν αντίστοιχα τις απαιτήσεις τους. Διευρύνεται η προστασία που ισχύει για ΑμεΑ και στους γονείς ή νόμιμους φροντιστές εξαρτώμενων τέκνων με πιστοποιημένη αναπηρία τουλάχιστον 67%.

• Αυστηρότερη εποπτεία και λογοδοσία των servicers

Το δεύτερο σκέλος περιλαμβάνει οκτώ παρεμβάσεις για τους servicers. Οι εταιρείες θα υποχρεούνται να δημοσιοποιούν κάθε χρόνο στοιχεία για τα οικονομικά τους μεγέθη, την εταιρική διακυβέρνηση, τα χαρτοφυλάκια που διαχειρίζονται, τα αποτελέσματα της διαχείρισης και τον χειρισμό των παραπώνων των δανειοληπτών.

Κάθε servicer θα υποβάλλει επίσης ετησίως στην Τράπεζα της Ελλάδος σχέδιο στρατηγικής διαχείρισης απαιτήσεων, με προβλέψεις για εισπράξεις, στρατηγική ανά κατηγορία απαίτησης, πόρους, κόστος, κινδύνους και δείκτες απόδοσης.

Για τις τιτλοποιήσεις που συνδέονται με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου προβλέπεται ετήσιος ανεξάρτητος διαχειριστικός έλεγχος, ο οποίος θα καλύπτει, μεταξύ άλλων, τις αμοιβές και τα έξοδα των εμπλεκόμενων. Περίληψη των πορισμάτων θα δημοσιοποιείται και η πλήρης έκθεση θα αποστέλλεται στις αρμόδιες αρχές και στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Ενισχύεται επίσης το πλαίσιο κυρώσεων της Τράπεζας της Ελλάδος και προβλέπεται η δημοσιοποίησή τους, ενώ αναγνωρίζεται ρητά η εποπτική αρμοδιότητα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για τα στοιχεία που δημοσιεύουν οι servicers στην Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων.

Νέο φορολογικό πλαίσιο για τα κρυπτοστοιχεία

Στο ίδιο υπό διαβούλευση νομοσχέδιο εντάσσεται και το νέο φορολογικό πλαίσιο για τα κρυπτοστοιχεία καλύπτεται το νομοθετικό κενό ως προς τη φορολογική τους μεταχείριση και ενισχύεται η φορολογική βεβαιότητα.

Η υπεραξία των φυσικών προσώπων από τη μεταβίβαση κρυπτοστοιχείων προτείνεται να φορολογείται με συντελεστή 10%. Η υπεραξία θα υπολογίζεται, κατά κανόνα, ως η διαφορά μεταξύ τιμής κτήσης και τιμής μεταβίβασης, με συγκεκριμένους κανόνες για την τεκμηρίωση των συναλλαγών και τη μέση τιμή κτήσης σε περίπτωση διαδοχικών αποκτάσεων. Υπεραξία έως 500 ευρώ ανά φορολογικό έτος δεν φορολογείται, ενώ η ανταλλαγή ενός κρυπτοστοιχείου με άλλο δεν

δημιουργεί φορολογητέα υπεραξία.

Καθορίζεται επίσης ο τρόπος αποτίμησης των κρυπτοστοιχείων που χορηγούνται ως παροχή σε είδος σε εργαζομένους, εταίρους ή μετόχους, με βάση την αξία τους σε ευρώ κατά τον χρόνο απόκτησής τους. Παράλληλα, η αγορά κρυπτοστοιχείων εντάσσεται στις δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων για σκοπούς τεκμηρίων.

Αποδόσεις από δραστηριότητες όπως ο δανεισμός, η παροχή ρευστότητας και η δέσμευση κρυπτοστοιχείων σε μηχανισμούς επικύρωσης συναλλαγών (staking) θα φορολογούνται ως τόκοι με συντελεστή 10%.

Για τον φόρο κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών, τα κρυπτοστοιχεία χαρακτηρίζονται ως ασώματη κινητή περιουσία κείμενη στην αλλοδαπή και η αξία τους θα προσδιορίζεται με βάση την αξία τους σε ευρώ κατά την προηγούμενη ημέρα από τον χρόνο γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης. Δεν επιβάλλεται Ψηφιακό Τέλος Συναλλαγής κατά την πώληση κρυπτοστοιχείων ενώ παρέχεται δυνατότητα οικειοθελούς δήλωσης υπεραξιών από παλαιότερες μεταβιβάσεις, εντός 12 μηνών από τη δημοσίευση του νόμου και χωρίς πρόστιμο ή τόκους, υπό τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις.

Αγροτικό πετρέλαιο - Επιστροφή ΕΦΚ έως 31 Οκτωβρίου

Προβλέπεται ότι ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης στο αγροτικό πετρέλαιο επιστρέφεται απευθείας στους δικαιούχους αγρότες έως τις 31 Οκτωβρίου 2026.

Από τον Νοέμβριο, οπότε η έκπτωση θα εφαρμόζεται ψηφιακά απευθείας στο τιμολόγιο αγοράς, το αντίστοιχο ποσό μαζί με τον αναλογούντα ΦΠΑ θα επιστρέφεται στους πρατηριούχους ως ακατάσχετο και ασυμψήφιστο με οφειλές προς το Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τις τράπεζες.

Υποχρεωτικές ηλεκτρονικές πληρωμές στις παραδόσεις courier

Καθίσταται υποχρεωτική η χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής για τις παραδόσεις αγαθών από εταιρείες courier, ανεξαρτήτως ποσού.

Εταιρεία ταχυμεταφορών που δέχεται μετρητά θα αντιμετωπίζει πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο της αξίας της συναλλαγής. Πριν από την έναρξη ισχύος της διάταξης θα εκδοθεί υπουργική απόφαση, με την οποία θα καθοριστούν οι κατηγορίες φυσικών προσώπων που θα εξαιρούνται από την υποχρέωση, κατ' αναλογία με τις εξαιρέσεις που ισχύουν για την υποχρέωση πραγματοποίησης ηλεκτρονικών δαπανών για την κάλυψη του απαιτούμενου ποσού δαπανών («κτίσιμο» αφορολόγητου).

Συνέχεια στη σελ 18

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΣΕ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΥΠΕΘΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΟΦΕΙΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ SERVICERS

Νέοι κανόνες για τα καύσιμα σε πρατήρια που σφραγίζονται

Συνέχεια από σελ 17

Το νομοσχέδιο ρυθμίζει τη διαχείριση των καυσίμων που παραμένουν σε πρατήρια τα οποία σφραγίζονται για δύο χρόνια λόγω παραβάσεων.

Τα καύσιμα που το Γενικό Χημείο του Κράτους κρίνει ότι έχουν κανονική σύνθεση και δεν αποτελούν προϊόν λαθρεμπορίας θα απαντιούνται για λόγους ασφαλείας και θα μπορούν να διατίθενται στην αγορά από τον υπόχρεο φορέα. Αντίθετα, τα μη κανονικά ή νοθευμένα καύσιμα θα κατάσχονται.

Παράλληλα, αποσαφηνίζεται ότι τα μέτρα δέουσας επιμέλειας των εταιρειών εμπορίας και των διυλιστηρίων αφορούν τόσο τα πρατήρια δημόσιας όσο και ιδιωτικής χρήσης. Επίσης, τίθεται χρονικό όριο στη διακοπή διακίνησης καυσίμων και καλύπτεται το κενό ως προς το ποιος αναλαμβάνει την απάντηση όταν δεν υπάρχει εταιρεία που έχει προμηθεύσει το πρατήριο τις τελευταίες πέντε εργάσιμες ημέρες.

Τράπεζες, επενδύσεις και κεφαλαιαγορά

Μεγάλο μέρος του νομοσχεδίου αφορά επίσης τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου του χρηματοπιστωτικού τομέα και την ενσωμάτωση ευρωπαϊκών Οδηγιών.

Οι παρεμβάσεις αφορούν, μεταξύ άλλων, την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων, την τραπεζική ένωση, το πλαίσιο

εξυγίανσης και διαχείρισης τραπεζικών κρίσεων, τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και τον εκσυγχρονισμό των κανόνων για χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και αγορές.

Ειδικότερα, ενισχύεται η εποπτεία τραπεζών και υποκαταστημάτων τρίτων χωρών, καθώς και η διαχείριση περιβαλλοντικών, κοινωνικών και σχετικών με τη διακυβέρνηση κινδύνων. Επικαιροποιείται επίσης το πλαίσιο για τη διαχείριση επενδυτικών κεφαλαίων, τους ΔΟΕΕ και τους ΟΣΕΚΑ, με στόχο μεγαλύτερη διαφάνεια, προστασία των επενδυτών και αποτελεσματικότερη διαχείριση κινδύνων.

Παράλληλα, η Ελλάδα εντάσσεται πλήρως στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Σημείο Πρόσβασης (ESAP), ώστε επενδυτές και επιχειρήσεις να έχουν ευκολότερη πρόσβαση σε συγκρίσιμα εταιρικά και χρηματοοικονομικά δεδομένα σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Αλλάζουν επίσης οι κανόνες για τους πολυμερείς μηχανισμούς διαπραγμάτευσης και τις αγορές ανάπτυξης ΜμΕ, με στόχο να γίνει ευκολότερη και πιο ελκυστική η άντληση κεφαλαίων από τις δημόσιες αγορές, ιδιαίτερα για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Νέα λογιστική λειτουργία του Δημοσίου

Το νομοσχέδιο προετοιμάζει την εφαρμογή, από την 1η Ιανουαρίου 2027, του νέου Λογιστικού Πλαισίου Γενικής Κυβέρνησης σε όλες τις οντότητες της Γενικής Κυβέρνησης.

Το νέο σύστημα βασίζεται στη λογιστική του δεδουλευμένου και στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα για τον Δημόσιο Τομέα (IPSAS), ενώ κεντρικό εργαλείο της μεταρρύθμισης είναι το γον-ERP.

Μεταξύ άλλων, αλλάζουν οι διαδικασίες ανάληψης, ελέγχου και εκκαθάρισης δημόσιων δαπανών, επικαιροποιούνται οι αρμοδιότητες του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και των οικονομικών υπηρεσιών των φορέων, ενώ ενισχύονται η λογοδοσία, ο προγραμματισμός και ο έλεγχος των δημόσιων οικονομικών.

Η δημόσια διαβούλευση του νομοσχεδίου για «Ενίσχυση εποπτείας των υπό διαχείριση απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις - Προστασία συνεών οφειλετών - Ενίσχυση των συλλογικών επενδύσεων και της κεφαλαιαγοράς καθώς και της διαχείρισης κινδύνων και της εποπτείας του χρηματοπιστωτικού συστήματος - Ενσωμάτωση των Οδηγιών (ΕΕ) 2024/1619, (ΕΕ) 2024/1640, (ΕΕ) 2024/2994, (ΕΕ) 2024/927, (ΕΕ) 2023/2864 και (ΕΕ) 2024/2811, διατάξεις αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους - Συνταξιοδοτική ρύθμιση - και λοιπές διατάξεις» θα ολοκληρωθεί στις 22.10.2026 και ώρα 10:00 π.μ. με στόχο το νομοσχέδιο να εισαχθεί στη Βουλή και να ψηφιστεί την πρώτη εβδομάδα του Νοεμβρίου.

DBRS: ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΟΣ Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΔΟΣΕΩΝ ΣΤΑ ΚΡΑΤΙΚΑ ΟΜΟΛΟΓΑ

Οι ελληνικές τράπεζες αύξησαν σημαντικά το χαρτοφυλάκιο κρατικών ομολόγων τους τα τελευταία χρόνια, τα οποία όμως διατηρούν σε συντηρητικό βαθμό έως τη λήξη τους, γεγονός που περιορίζει τους κινδύνους από την πρόσφατη άνοδο των αποδόσεων, σύμφωνα με ανάλυση του οίκου πιστοληπτικής αξιολόγησης DBRS για τις ευρωπαϊκές τράπεζες, μεταδίδει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Η αξία των κρατικών ομολόγων στα βιβλία των ελληνικών τραπεζών είχε αυξηθεί κοντά στο 300% του κεφαλαιακού δείκτη τους (CET1) τον Ιούνιο του 2026 έναντι λιγότερο από 100% τον Ιούνιο του 2019. Το ποσοστό αυτό είναι υψηλότερο από τον μέσο όρο των τραπεζών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, το οποίο αυξήθηκε στο 264% από 214% στο τέλος του 2022 - το υψηλότερο επίπεδο από το 2019 - αλλά είναι χαμηλότερο σε σχέση με αυτό για τις πορτογαλικές, τις ιταλικές και τις ισπανικές τράπεζες (367%, 361% και 342%, αντίστοιχα).

Η αύξηση της έκθεσης των ελληνικών τραπεζών σε κρατικά ομόλογα συνοδεύτηκε από την αύξηση της συμμετοχής τίτλων άλλων χωρών στο χαρτοφυλάκιο τους. Το ποσοστό των ομολόγων του ελληνικού Δημοσίου μειώθηκε σε λιγότερο από

50% του συνολικού χαρτοφυλακίου τον Ιούνιο του 2026 από πλέον του 60% τον Ιούνιο του 2019, ενώ στην ΕΕ/ΕΟΧ το αντίστοιχο ποσοστό μειώθηκε στο 43% από το υψηλό επίπεδο του 53% τον Ιούνιο του 2021. Κατά την άποψη του DBRS, η τάση αυτή εξηγείται εν μέρει από την αναζήτηση αποδόσεων από την πλευρά των τραπεζών και μεγαλύτερων ευκαιριών διαφοροποίησης, κάτι που με τη σειρά του ενισχύει μία δυνητικά ασθενέστερη αλληλεξάρτηση μεταξύ των τραπεζών και των κρατών. Οι ελληνικές τράπεζες κατέχουν το υψηλότερο ποσοστό ομολόγων με διάρκεια άνω των πέντε ετών, το οποίο ανέρχεται στο 71%, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τις τράπεζες της ΕΕ/ΕΟΧ αυξήθηκε στο 46% από 42% τον Ιούνιο του 2019. Σε ποσοστό πάνω από το 80%, οι ελληνικές τράπεζες αποτιμούν τα κρατικά ομόλογα με τη μέθοδο του αποσβεσμένου κόστους (amortised cost), διατηρώντας τα έως τη λήξη τους, γεγονός που σημαίνει ότι οι αυξήσεις των αποδόσεων των κρατικών τίτλων δεν θα οδηγούν σε λογιστικές ζημιές. Στις τράπεζες της ΕΕ/ΕΟΧ, το 59% των κρατικών ομολόγων τους αποτιμάται με τη μέθοδο του αποσβεσμένου κόστους.

Ο DBRS σημειώνει επίσης ότι τα χαρτοφυλάκια μακροπρόθεσμων ομολόγων σε αποσβεσμένο κόστος προστατεύουν τα

καθαρά έσοδα από τόκους των τραπεζών από τη μεγαλύτερη μεταβλητότητα των επιτοκίων μεσοπρόθεσμα. Οι ελληνικές τράπεζες διατηρούν για συναλλαγές μόνο ένα μικρό μονοψήφιο ποσοστό των ομολόγων τους, σύμφωνα με τα στοιχεία του DBRS.

«Κατά την άποψή μας, ο παραδοσιακός δεσμός μεταξύ κρατών και τραπεζών έχει γίνει λιγότερο άμεσος, καθώς οι ευρωπαϊκές τράπεζες εστιάζουν λιγότερο στα εγχώρια κρατικά ομόλογα και το εποπτικό πλαίσιο είναι ισχυρότερο σε σύγκριση με προηγούμενες περιόδους πίεσης. Παρ' όλα αυτά, οι εκθέσεις των ευρωπαϊκών τραπεζών σε κρατικά ομόλογα παραμένουν σημαντικές, καθώς οι τράπεζες έχουν δημιουργήσει μεγαλύτερα χαρτοφυλάκια τίτλων με μακρύτερη διάρκεια, γεγονός που τις καθιστά πιο ευαίσθητες στις μεταβολές των επιτοκίων, εάν οι αποδόσεις συνεχίσουν να παρουσιάζουν ανοδική τάση.

Ωστόσο, αναμένουμε ότι ο αντίκτυπος στις ευρωπαϊκές τράπεζες θα παραμείνει διαχειρίσιμος, δεδομένου του μεγάλου μεριδίου του κρατικού χρέους που διακρατείται στο αποσβεσμένο κόστος, της βελτιωμένης δημιουργίας κερδών και των ισχυρότερων ισολογισμών τους», σημειώνει ο DBRS.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΔΝΤ: ΚΙΝΗΤΗΡΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ Η ΤΗΝ

Η ενεργειακή κρίση και τα δημόσια χρέη απειλούν την ανάπτυξη

Η ραγδαία άνοδος της τεχνητής νοημοσύνης ντοπάρει την ανάπτυξη, αλλά μπορεί επίσης να εντείνει τις ανισότητες και απαιτεί αυξημένη παγκόσμια συνεργασία, σε μια συγκυρία που επισκιάζεται από την ενεργειακή κρίση και τα επίπεδα-ρεκόρ του δημόσιου χρέους, προειδοποιεί η επικεφαλής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ).

«Η παγκόσμια οικονομία είναι δικασμένη ανάμεσα σ' ένα αρνητικό σοκ στην προσφορά ενέργειας και σ' ένα θετικό σοκ στη ζήτηση που συνδέεται με την τεχνητή νοημοσύνη. Ο συνδυασμένος αντίκτυπος αυτών των δύο δυνάμεων είναι πολύ ανισορροπία», συνόψισε η Κρισταλίνα Γκεοργκίεβα σε ομιλία της χθες στη Σιγκαπούρη.

Η παρέμβασή της αυτή έγινε πριν από τις ετήσιες συνεδριάσεις του ΔΝΤ την ερχόμενη εβδομάδα στην Μπανγκόκ, τονίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

«Μας αρέσει, δεν μας αρέσει ή την φοβόμαστε, η τεχνητή νοημοσύνη επιβάλλεται ταχέως ως ένας ουσιαστικός κινητήρας που υπαγορεύει τις διαδρομές ευημερίας των χωρών», προειδοποιεί η Γκεοργκίεβα.

Ήδη τα ηλεκτρονικά εξαρτήματα και η τεχνολογία που συνδέονται με την τεχνητή νοημοσύνη αποτελούν πλέον πάνω από το ένα δέκατο του παγκόσμιου εμπορίου εμπορευμάτων, σύμφωνα με το ΔΝΤ.

Το θέμα πλέον δεν είναι μόνο «να τονωθεί βραχυπρόθεσμα η ζήτηση που συνδέεται με την κατασκευή υποδομών», αλλά «να αυξηθεί μακροπρόθεσμα η παραγωγικότητα που είναι αποτέλεσμα της υιοθέτησής της», υπενθυμίζει η διευθύντρια, εκτιμώντας ότι η τεχνητή νοημοσύνη «που εφαρμόζεται ορθά» μπορεί να δημιουργήσει έως μισή ποσοστιαία μονάδα επιπρόσθετης ανάπτυξης ετησίως.

Όμως προς το παρόν το Ταμείο εκφράζει την ανησυχία του για μια δυναμική δύο ταχυτήτων: οι χώρες που έχουν ενσωματωθεί πολύ στις αλυσίδες τεχνολογικής αξίας (Ηνωμένες Πολιτείες, Κίνα, Ινδία, κατασκευαστές μικροεπεξεργαστών στην Ασία) επωφελούνται από την έκρηξη της τεχνητής νοημοσύνης, όμως

αυτή «αφήνει σε μεγάλο βαθμό στην άκρη τις περισσότερες από τις άλλες χώρες».

Ενεργειακή κρίση

«Για να αξιοποιηθεί η δύναμη μετασχηματισμού την οποία διαθέτει η τεχνητή νοημοσύνη, έχει κρίσιμη σημασία να γενικευθεί η πρόσβαση σε αυτή σε ολόκληρο τον κόσμο. Ένα τέτοιο διάβημα απαιτεί συνεργασία. Στον δασυνδεδεμένο κόσμο μας, οι χώρες συνεργάζονται όχι για λόγους φιλάνθρωπίας, αλλά για το δικό τους συμφέρον», υπενθύμισε η Κρισταλίνα Γκεοργκίεβα.

Αυτή η «συνεργασία», που περνάει κυρίως από την υιοθέτηση ρυθμιστικών ασφαλιστικών δικλίδων, περιπλέκεται εντούτοις από την τεχνολογική αντιπαλότητα ανάμεσα στην Ουάσινγκτον και το Πεκίνο.

Ο θετικός οικονομικός αντίκτυπος της τεχνητής νοημοσύνης αντισταθμίζεται εξάλλου από τις σταθερά υψηλές τιμές των υδρογονανθράκων και την οικονομική κατάσταση των κρατών -υψηλά χρέη και ελλείμματα- που μειώνουν τα περιθώρια για δημοσιονομικούς ελιγμούς.

Σύμφωνα με την Γκεοργκίεβα, οι προοπτικές είναι σκοτεινές όχι μόνο για τις οικονομίες που πλήττονται από τις συγκρούσεις, από την Ουκρανία μέχρι τον Κόλπο, αλλά και για τις χώρες που εξαρτώνται από εισαγωγές ενέργειας.

Η τιμή του βαρελιού του Μπρεντ διατηρείται γύρω στα 100 δολάρια, έναντι 70 δολαρίων στις αρχές του 2026. Καθώς πλησιάζει ο χειμώνας, «οι πιέσεις στις τιμές μπορεί να οξυνθούν», προειδοποιεί η Γκεοργκίεβα.

Για να περιορίσουν τον πληθωρισμό, οι μεγάλες κεντρικές τράπεζες επιταχύνουν την αύξηση των επιτοκίων τους.

Το βάρος του χρέους

Όμως από την πλευρά των κυβερνήσεων είναι δύσκολο να αυξηθούν οι επιδοτήσεις στις επιχειρήσεις και στα νοικοκυριά: το παγκόσμιο δημόσιο χρέος έχει φθάσει στο υψηλότερο επίπεδο μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, και ενδέχεται να ξεπερά-

σει σύντομα το 100% του παγκόσμιου ΑΕΠ.

«Οι προηγμένες οικονομίες είναι οι κακοί μαθητές, με το βάρος του χρέους να είναι σ' αυτές από τα υψηλότερα», ιδιαίτερα στην ευρωζώνη.

Πρόκειται για μια κατάσταση η οποία, με τη σκλήρυνση των νομισματικών πολιτικών και τον ανταγωνισμό των τεχνολογικών κολοσσών για άντληση κεφαλαίων, τροφοδοτεί την πρόσφατη άνοδο των αποδόσεων των ομολόγων.

Οι αποδόσεις των δεκαετών κρατικών ομολόγων των Ηνωμένων Πολιτειών, της Γερμανίας και της Ιαπωνίας έφθασαν στα υψηλότερα επίπεδά τους από το 2007, το 2009 και το 1996 αντιστοίχως, διογκώνοντας εξίσου τον λογαριασμό της εξυπηρέτησης του χρέους.

«Εντούτοις δεν βλέπουμε κάποια αποφασιστική δράση στις υπερχρεωμένες προηγμένες οικονομίες όπου θα χρειαζόνταν αυτή τη στιγμή αδιόριστο μεσοπρόθεσμα σχέδια δημοσιονομικής σταθερότητας», επισήμανε εκφράζοντας τη λύπη της η Κρισταλίνα Γκεοργκίεβα.

«Έπειτα από διαδοχικές κρίσεις στις οποίες κάθε φορά η δημοσιονομική πολιτική όφειλε να επέμβει για να αμβλύνει τον αντίκτυπο, οι πληθυσμοί έχουν συνθηθεί την κρατική υποστήριξη», όμως «δεν μπορούμε να καθυστερούμε την απαραίτητη πολιτική δράση» και την εφαρμογή «φιλόδοξων μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων», πρόσθεσε.

Και παρά την τεχνητή νοημοσύνη, είναι δύσκολο να ναντάρει κανείς αποκλειστικά σε μια μελλοντική ξαφνική ανάκαμψη της οικονομικής ανάπτυξης: τα κράτη «είχαν κακομάθει τα τελευταία 17 χρόνια, με επιτόκια μόνιμα χαμηλότερα από τους ρυθμούς ανάπτυξης του ΑΕΠ, γεγονός που ελάφρυνε το βάρος του χρέους».

Όμως «με την σημερινή άνοδο των επιτοκίων, αυτό έχει τελειώσει. Πρέπει να ξηγήσουμε στους ανθρώπους πως αυτή η σταθεροποίηση είναι απαραίτητη, για το συμφέρον τους. Πρέπει να δαχθύν ορισμένες θυσίες σήμερα για να εξασφαλιστεί η ανάπτυξη αύριο».

ΟΔΔΗΧ: ΣΤΟ 2,38% ΤΟ ΕΠΙΤΟΚΙΟ ΤΩΝ ΕΝΤΟΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΤΡΙΜΗΝΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ

Με αυξημένο επιτόκιο θα γίνει η διάθεση της νέας σειράς εντόκων γραμματίων τρίμηνης διάρκειας του ελληνικού δημοσίου.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως ανακοίνωσε ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους στη χθεσινή έκδοση εντόκων γραμματίων διάρκειας 13 εβδομάδων, ύψους 400 εκατομμυρίων ευρώ. Η απόδοση διαμορφώθηκε στο 2,38% από

2,22% που ήταν στην προηγούμενη δημοπρασία. Υποβλήθηκαν συνολικές προσφορές ύψους 1,061 δισ. ευρώ, που υπερκάλυψαν το ζητούμενο ποσό κατά 2,65 φορές.

Η δημοπρασία πραγματοποιήθηκε μέσω των Βασικών Διαπραγματευτών Αγοράς (Primary Dealers), και η ημερομηνία διακανονισμού είναι η Παρασκευή 9 Οκτωβρίου 2026.

Έγιναν δεκτές προσφορές μέχρι του ύψους του δημοπρα-

τηθέντος ποσού, καθώς και μη ανταγωνιστικές προσφορές ύψους 100 εκατομμυρίων ευρώ.

Δεν θα γίνουν αποδεκτές συμπληρωματικές μη ανταγωνιστικές προσφορές την Πέμπτη 8 Οκτωβρίου 2026.

Σημειώνεται ότι κατά τις δημοπρασίες δεν καταβάλλεται προμήθεια.

ΝΕΑ ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΓΙΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ, ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΣΤΟΝ Ε-ΕΦΚΑ

Από τη Δευτέρα 12 Οκτωβρίου 2026 τίθεται σε λειτουργία το νέο υποσύστημα ερωτημάτων, αναφορών και καταγγελιών του Ε-ΕΦΚΑ, στο πλαίσιο του νέου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.) του φορέα.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, μέσω της νέας πλατφόρμας, οι πολίτες μπορούν να υποβάλλουν γενικά ή ειδικά ερωτήματα, καθώς και αναφορές και καταγγελίες, χωρίς να απαιτείται η

αποστολή e-mail σε διαφορετικά σημεία επικοινωνίας ή η αυτοπρόσωπη προσέλευση στις υπηρεσίες.

Με την υποβολή του αιτήματος, αυτό δρομολογείται αυτοματοποιημένα στην αρμόδια υπηρεσιακή δομή, προκειμένου να εξεταστεί και να απαντηθεί από την υπηρεσία που έχει την αρμοδιότητα.

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, η νέα λειτουργία

αποτελεί ένα ακόμη βήμα στον ψηφιακό μετασχηματισμό του Ε-ΕΦΚΑ, με στόχο την απλούστευση των διαδικασιών, την ταχύτερη διαχείριση των αιτημάτων και την εξυπηρέτηση των πολιτών εξ αποστάσεως, χωρίς περαιτέρω μετακινήσεις.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΕΝΟΣ ΔΟΥΡΥΦΟΡΟΥ «ΤΣΕΠΗΣ» ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΕΝΟΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΣΤΟ ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ

Είναι περασμένα μεσάνυχτα στο Καζακστάν, όταν -10.392 χιλιόμετρα μακριά- στο Βάντενμπεργκ της Καλιφόρνιας, μέσα στην πυκνή πρωινή ομίχλη, εκτοξεύεται ένας πύραυλος της SpaceX φορτωμένος με δορυφόρους. Ωστόσο, παρά την περασμένη ώρα, κάποια παιδιά στην καζακική πρωτεύουσα, την Αστανά, είναι τόσο ενθουσιασμένα, που δεν έχουν ύπνο. Γιατί; Διότι την επόμενη ημέρα αυτός ο πύραυλος θα απελευθερώσει στο Διάστημα ένα τροχιακό σύστημα, που μεταφέρει -για λογαριασμό τους- έναν μικροσκοπικό δορυφόρο κατασκευασμένο στην Ελλάδα! Είναι ένας δορυφόρος διαστάσεων 5 x 5 x 5 εκατοστών, όσο ένας κύβος Ρούμπικ, ο οποίος δημιουργήθηκε στην Αθήνα από προγραμματιστές/τριες και μηχανικούς του μη κερδοσκοπικού οργανισμού Libre Space Foundation (LSF). Ο συγκεκριμένος οργανισμός ιδρύθηκε από εννέα ανθρώπους το 2015, με στόχο τη δημιουργία διαστημικής τεχνολογίας ανοικτού λογισμικού και σχεδίασης και σήμερα απασχολεί περίπου 25 εργαζόμενους (το ένα τέταρτο γυναίκες), συν νεαρά άτομα που κάνουν την πρακτική τους, έχοντας μέχρι στιγμής στείλει «εκεί πάνω» πάνω από δέκα μικροδορυφόρους, νανοδορυφόρους και πικοδορυφόρους. Ένας από αυτούς τους πικοδορυφόρους εκτοξεύτηκε μόλις την 1η Οκτωβρίου, για λογαριασμό ενός σχολείου στην Αστανά, την πρωτεύουσα και δεύτερη σε πληθυσμό πόλη του Καζακστάν. Οι άνθρωποι του LSF με έκπληξη δέχτηκαν την απευθείας κρούση της Διαστημικής Υπηρεσίας του Καζακστάν, η οποία είχε γνωρίσει το έργο τους μέσω της παρουσίας τους σε διεθνή συνέδρια. «Ήθελαν μια εκτίμηση για το πόσο θα κοστίσει ένας δορυφόρος κλάσης «τσέπης», ο οποίος θα χρησιμοποιείτο σε ένα σχολείο στο Καζακστάν, καθώς φαίνεται ότι επιθυμούν η χώρα να αποκτήσει σταδιακά ένα αυτόνομο διαστημικό πρόγραμμα, αλλά έχουν χαμηλό προϋπολογισμό. Οπότε αποφάσισαν να ξεκινήσουν από ένα σχολείο. Αρχικά τους στείλαμε ένα μοντέλο κατάλληλο μόνο για δοκιμές στο εργαστήριο (engineering model), πάνω στο οποίο εκπαιδεύσαμε μαθητές και μαθήτριες και στη συνέχεια κατασκευάσαμε τον δορυφόρο που όντως εκτοξεύτηκε. Ως πατέρας ενός μικρού κοριτσιού καταλαβαίνω πώς νιώθουν αυτά τα παιδιά, που πλέον κάτι «δικό τους» ταξιδεύει στο Διάστημα και μπορούν να επικοινωνήσουν με αυτό, καθώς θα έχουν τη δυνατότητα να δουν πώς ο επίγειος δορυφορικός σταθμός λαμβάνει το σήμα από διαφορετικές διαμορφώσεις

σήματος» λέει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο αντιπρόεδρος του LSF, Ελευθέριος Κοσμάς.

Ο πύραυλος της SpaceX, που εκτοξεύτηκε τα ξημερώματα της 1ης προς 2η Οκτωβρίου, δεν μετέφερε πάντως μόνο αυτόν τον μικροσκοπικό σχολικό δορυφόρο, αλλά συνολικά οκτώ, που όλοι είχαν -με τον έναν ή τον άλλο τρόπο- την «υπογραφή» του LSF. Ανάμεσά τους ήταν άλλοι τέσσερις πικοδορυφόροι SIDLOC (σύστημα ταυτοποίησης και εντοπισμού δορυφόρων και άλλων διαστημικών αντικειμένων) καταχωρημένοι ως ελληνικοί, συν τρεις του Συλλόγου Ραδιοερασιτεχνών της Γερμανίας AMSAT Deutschland, οι οποίοι χρησιμοποίησαν το ανοικτό λογισμικό και τα σχέδια του ελληνικού οργανισμού, προκειμένου να κατασκευάσουν τους δικούς τους δορυφόρους «τσέπης». Όλοι οι δορυφόροι βρίσκονται πλέον σε τροχιά.

Η Χέντι Λαμάρ και ο Πολ Ντιράκ στο Διάστημα

Σχεδόν έναν χρόνο «μετρούν» στο Διάστημα οι δύο μικροδορυφόροι, διαστάσεων 30 x 10 x 10, που «απελευθερώθηκαν» τον Νοέμβριο του 2025. Πρόκειται για τους νανοδορυφόρους «Phasma Lamar» (βαπτισμένος προς τιμήν της Αυστρο-εβραίας ντίβας Χέντι Λαμάρ, ηθοποιού και εφευρέτριας, με σημαντικές καινοτομίες στον τομέα των τεχνολογιών επικοινωνιών) και «Phasma Dirac» (προς τιμήν του θρυλικού Βρετανού θεωρητικού φυσικού Πολ Ντιράκ), οι οποίοι «χρηματοδοτήθηκαν από το ελληνικό Δημόσιο (πρόγραμμα «Ελλάδα 2.0»), στο πλαίσιο έργου που προκήρυξε ο ESA (Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος)», σύμφωνα με τον Ελευθέριο Κοσμά. Οι δύο νανοδορυφόροι χρησιμοποιούνται για πειράματα πάνω στο ηλεκτρομαγνητικό φάσμα, με στόχο μεταξύ άλλων την καλύτερη κατανόηση του πώς το χρησιμοποιούμε, η οποία θα έχει ως αποτέλεσμα βελτιώσεις στις ασύρματες τηλεπικοινωνίες (πχ. συστήματα GPS). Επίσης χρησιμοποιούνται για εντοπισμό ηλεκτρομαγνητικών σημάτων άλλων αντικειμένων σε τροχιά όπως οι δορυφόροι SIDLOC.

Ο LSF είχε ωστόσο κατασκευάσει και εκτοξεύσει τρεις μικροδορυφόρους -τον «UPSat», σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Πάτρας και τους «Qubik» 3 & 4. Επιπλέον, έχει αναπτύξει το μεγαλύτερο, παγκοσμίως, δίκτυο λήψης δορυφορικών δεδομένων, το SatNOGS, στο οποίο συμμετέχουν πάνω από 400 σταθμοί σε περισσότερες από 50 χώρες και το οποίο

έχει στοιχίσει σημαντικά λιγότερο από προσπάθειες κλειστού χαρακτήρα πολλαπλάσιου προϋπολογισμού, δίνοντας σε όποιον το επιθυμεί -είτε ερασιτέχνη είτε πανεπιστήμιο- σχέδια και οδηγίες για κεραιουσυστήματα και δημιουργία επίγειων δορυφορικών σταθμών.

Δορυφόροι με ταυτότητα

Επόμενοι στόχοι; Περισσότεροι δορυφόροι στο διάστημα και, γιατί όχι στο μέλλον, ένα «satellite tracker», αντίστοιχο με αυτά που υπάρχουν για τον εντοπισμό αεροπλάνων ή σκαφών στη θάλασσα, αλλά για δορυφόρους. «Δεδομένου ότι πολλοί δορυφόροι και μικροδορυφόροι απελευθερώνονται πλέον ταυτόχρονα, κατά τις πρώτες ώρες ή και ημέρες υπάρχει μεγάλη δυσκολία να εντοπιστεί ποιο αντικείμενο είναι ποιο και σε ποιον ανήκει. Ένα τέτοιο σύστημα θα επέτρεπε την ταχεία αναγνώριση δορυφόρων ή και άλλων αυτόνομων αντικειμένων στο Διάστημα. Σήμερα η Ευρώπη βασίζεται κατά κύριο λόγο στις υποδομές των ΗΠΑ, για αυτή την ταυτοποίηση. Με δορυφόρους όπως οι SIDLOC, που εκτοξεύτηκαν στο Διάστημα στον τελευταίο όροφο του «Ariane 6», του νεότερου πυραύλου της Ευρώπης και μάλιστα στην πρώτη πτήση του, αλλά και με τους Phasma Lamar και Phasma Dirac, ίσως καταφέρουμε στο μέλλον να έχουμε ένα λειτουργικό πρωτόκολλο, που θα μας επιτρέψει να αναπτύξουμε αυτόν τον δορυφορικό ραδιοφάρο, ένα σύστημα satellite tracker, που θα λύσει το μεγάλο αυτό πρόβλημα» επισημαίνει ο Ελευθέριος Κοσμάς.

Μέχρι πριν από λίγα χρόνια, το LSF έδρευε στην οδό Αμπατιέλου, στις εγκαταστάσεις ενός πρώην τυπογραφείου, που τύπωνε χάρτες. Πλέον μετακόμισε στη Λένορμαν, κοντά στην Ακαδημία Πλάτωνος, κατά τύχη και πάλι στους χώρους ενός πρώην τυπογραφείου. «Κατά κάποιο τρόπο τιμούμε την παράδοση της τυπογραφίας» λέει ο Ελευθέριος Κοσμάς, σημειώνοντας ότι στις νέες εγκαταστάσεις, πέρα από τα γραφεία, έχει δημιουργηθεί και ένα «clean room», ήτοι ένας χώρος με ιδανικές συνθήκες θερμοκρασίας, πίεσης, υγρασίας και καθαριότητας, ώστε οι πλακέτες που μια μέρα θα ταξιδέψουν στο Διάστημα, να μην κινδυνεύουν από τους μικροσκοπικούς κόκκους της σκόνης...

ΡΟΜΠΟΤΙΚΟ ΦΙΔΙ ΕΠΙΘΕΩΡΕΙ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΕΝΩ ΡΟΜΠΟΤ ΤΗ ΚΕΡΔΙΣΟΥΝ ΤΙΣ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΣΕ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

Ένα ρομπότ σε σχήμα φιδιού επιθεωρεί γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικού φορτίου 10 κιλοβόλτ στην Κουνμίνγκ που είναι η πρωτεύουσα της επαρχίας Γιουνάν στην νοτιοδυτική Κίνα. Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, το ρομπότ αυτό αναπτύχθηκε από το γραφείο σχεδιασμού Kunming Power Supply Bureau of China Southern Power Grid, ενώ μπορεί να αποφύγει εμπόδια κινούμενο αυτόνομα με τη χρήση υπέρυθρων αισθητήρων

και αισθητήρων θερμικής απεικόνισης.

Το ρομπότ φιδί φέρει και αισθητήρες λέιζερ για τον εντοπισμό πιθανών εμποδίων, ενώ χρησιμοποιείται ήδη για την πραγματοποίηση επιθεωρήσεων στο δίκτυο μεταφοράς ενέργειας της αναφερόμενης επαρχίας.

Στο μεταξύ, στη διάρκεια των εορτασμών για την Εθνική Ημέρα της Κίνας, ρομπότ με ενσωματωμένες λειτουργίες τεχνητής

νοημοσύνης (AI) και πολλαπλές λειτουργίες προσέλκυσαν τον ενδιαφέρον των επισκεπτών και των τουριστών σε εμπορικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Μέσω ξυπνών αλληλεπιδράσεων με τους ανθρώπους, κέρδισαν τις εντυπώσεις προσφέροντας διαφορετικές εμπειρίες στους επισκέπτες.

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ «ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» ΛΟΓΩ ΕΡΓΩΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΣΕΛΙΔΕΣ 21,26

08/10/2026

Τι σημαίνει για τις αεροπορικές εταιρείες η μετάβαση του ΔΑΑ στο επίπεδο 3

Σε πλήρως συντονισμένο αεροδρόμιο (επίπεδο 3) μετατρέπεται το «Ελευθέριος Βενιζέλος» για τη θερινή περίοδο του 2027. Η εξέλιξη αυτή αποδίδεται στις προγραμματισμένες εργασίες στον δυτικό και στον ανατολικό διάδρομο του μεγαλύτερου αεροδρομίου της χώρας, οι οποίες θα επηρεάσουν τη διαθέσιμη χωρητικότητα σε διαφορετικές φάσεις της νέας σεζόν.

Πρόκειται για έργα συντήρησης και αναβάθμισης των υποδομών του αερολιμένα, τα οποία θα πραγματοποιηθούν σταδιακά, με τις παραμέτρους χωρητικότητας να προσαρμόζονται ανάλογα με τη φάση των εργασιών, ώστε να περιοριστούν οι επιπτώσεις στη λειτουργία του αεροδρομίου. Επομένως, υπό αυτές τις συνθήκες, η προσωρινή μετατροπή του σε πλήρως συντονισμένο είναι μονόδρομος.

Τι σημαίνει όμως αυτό πρακτικά, καθώς δεν είναι η πρώτη φορά που αναδεικνύεται η σημασία του επιπέδου 3; Θυμίζουμε ότι το καλοκαίρι η μετάβαση σε αυστηρότερο καθεστώς συντονισμού είχε τεθεί ως αίτημα από την πλευρά των ελεγκτών εναέριας κυκλοφορίας, στο πλαίσιο της συζήτησης για την αντιμετώπιση των καθυστερήσεων.

Για αρκετά χρόνια, το αεροδρόμιο της Αθήνας βρισκόταν στο επίπεδο 1, δηλαδή στην κατηγορία των μη συντονισμένων αεροδρομίων. Οι αεροπορικές είχαν τη δυνατότητα να προγραμματίζουν τις πτήσεις τους χωρίς να απαιτείται προηγούμενη κατανομή συγκεκριμένου slot, δηλαδή καθορισμένων χρονικών θυρίδων για την άφιξη ή την αναχώρηση. Η πολιτική αυτή είχε εφαρμοστεί προκειμένου να προσελκύσει το «Ελ. Βενιζέλος» όσο το δυνατόν περισσότερες αεροπορικές εταιρείες.

Ωστόσο, η κατάσταση άλλαξε τα τελευταία χρόνια, καθώς η ζήτηση για την Αθήνα αυξήθηκε σημαντικά και το αεροδρόμιο πέρασε στο επίπεδο 2, με διευκόλυνση προγραμματισμού. Προκειμένου να μη «μυαζούνται» πολλές πτήσεις την ίδια ώρα, οι αεροπορικές καλούνται, σε συνεννόηση με τον αρμόδιο συντονιστή, να προσαρμόζουν τα προγράμματά τους και, όπου είναι δυνατό, να μετακινούν κάποιες πτήσεις σε διαφορετικές ώρες.

Το επίπεδο 3 έχει ακόμη πιο αυστηρούς κανόνες. Οι αεροπορικές πρέπει να έχουν συγκεκριμένο slot, δηλαδή συγκεκριμένη χρονική θυρίδα, κατά την οποία μπορούν να πραγματοποιήσουν την άφιξη ή την αναχώρησή τους. Τα slots κατανέμονται με στόχο οι προγραμματισμένες πτήσεις να παραμένουν εντός της διαθέσιμης χωρητικότητας του αεροδρομίου. Παράλληλα, η μη τήρηση των κατανεμημένων slots μπορεί να επιφέρει κυρώσεις, ανάλογα με την περίπτωση.

Ο μεγαλύτερος «συνωστισμός» παρατηρείται τις πρωινές ώρες, τις οποίες οι αεροπορικές «κυνηγούν» καθώς προσφέρουν ευνοϊκότερο περιθώριο για τις πτήσεις transit.

Λόγω των εργασιών στους διαδρόμους, από τις 28 Μαρτίου έως τις 30 Απριλίου 2027 προβλέπονται έως 22 αφίξεις και 25 αναχωρήσεις ανά ώρα, ενώ τον Μάιο τα όρια αυξάνονται σε 25 αφίξεις και 30 αναχωρήσεις. Από την 1η Ιουνίου έως τις 13 Σεπτεμβρίου 2027 ισχύουν οι αντίστοιχες παράμετροι του καλοκαιριού του 2026. Για το διάστημα 14-17 Σεπτεμβρίου το όριο διαμορφώνεται σε 21 αφίξεις και 23 αναχωρήσεις, ενώ από τις 18 Σεπτεμβρίου έως τις 30 Οκτωβρίου επανέρχεται στις 25 και 30 αντίστοιχα. Να σημειωθεί ότι αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε εξέλιξη η δεύτερη φάση των εργασιών βαριάς συντήρησης στον δυτικό διάδρομο του «Ελ. Βενιζέλος» (βρίσκεται από την πλευρά του ΙΚΕΑ) στο πλαίσιο του προγράμματος εργασιών που πραγματοποιούνται ανά 25ετία.

ΤΟΝ ΙΟΥΝΙΟ ΤΑ ΣΑΦΗ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΩΤΡΗΣΗ ΣΤΟ ΜΠΛΟΚ 2

Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1,8

08/10/2026

Ξεκινά τον Απρίλιο η έρευνα στον στόχο «Ασωπός 1»

Έως τον Ιούνιο του 2027 αναμένεται να έχει δοθεί σαφής απάντηση για το εάν η ερευνητική γεώτρηση στο Μπλοκ 2 του Βορειοδυτικού Ιονίου θα έχει εντοπίσει υδρογονάνθρακες.

Η γεώτρηση στον «Ασωπός 1» προγραμματίζεται να ξεκινήσει τον Απρίλιο και να διαρκέσει περίπου 60 ημέρες. Σύμφωνα με στοιχεία της Energean, η οποία κατά την ερευνητική φάση διατηρεί ρόλο operator στην κοινοπραξία με την ExxonMobil και τη HELLENIC ENERGY, ο στόχος βρίσκεται σε βάθος περίπου 840 μέτρων, ενώ η γεώτρηση αναμένεται να φτάσει σε βάθος περίπου 4.600 μέτρων. Το κόστος της υπολογίζεται σε 60-70 εκατ. ευρώ.

Οι πιθανότητες

Η δομή του «Ασωπού» εκτείνεται σε περίπου 1.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα, με τις εκτιμήσεις να κάνουν λόγο για δυνητικούς πόρους της τάξης των 270 δις. κυβικών μέτρων φυσικού αερίου, χωρίς να αποκλείεται η ύπαρξη πετρελαίου. Η πιθανότητα επιτυχίας υπολογίζεται στο 16%.

Ακόμη και ένα θετικό αποτέλεσμα, πάντως, δεν θα οδηγήσει αυτομάτως σε παραγωγή, αφού, όπως εξηγούν αρμόδιες πηγές, θα πρέπει να ακολουθήσουν γεωτρήσεις αξιολόγησης και οριοθέτησης, ώστε να αποσαφηνιστούν το μέγεθος και τα χαρακτηριστικά του πιθανού κοιτάσματος. Οι γεωτρήσεις αυτές θα μπορούσαν να ξεκινήσουν από το 2028, καθώς απαιτείται χρόνος για τη δέσμευση γεωτρήσεων, τις περιβαλλοντικές μελέτες και τις αναγκαίες αδειοδοτήσεις.

Το είδος του ευ ευρήματος θα καθορίσει εν πολλοίς και το μοντέλο ανάπτυξης. περίπτωση πετρελαίου, μία από τις επιλογές είναι η αξιοποίηση πλωτής μονάδας παραγωγής, αποθήκευσης και εκφόρτωσης, ακόμη και μέσω μίσθωσης υφιστάμενου FPSO.

Για το φυσικό αέριο, όμως, θα απαιτηθούν μεταφορές και δι-ασύνδεσης, με μία από τις επιλογές που εξετάζονται να είναι η σύνδεση με τον TAP.

Πρίνος: Η αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα

Σε κρίσιμη φάση εισέρχεται και το σχέδιο αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα στον Πρίνο, με την ετοιμότητα των σχετικών υποδομών από την Energean να τοποθετείται χρονικά περί το 2030. Κομβικό ορόσημο αποτελεί το δεσμευτικό market test που προγραμματίζεται εντός του 2027, μέσω του οποίου οι ενδιαφερόμενες βιομηχανίες θα κληθούν να δεσμεύσουν χωρητικότητα. Στο επίκεντρο βρίσκονται κυρίως οι τσιμεντοβιομηχανίες και τα διυλιστήρια, με βασική προϋπόθεση για τη συμμετοχή τους τη λήψη τελικής επενδυτικής απόφασης (FID). Πηγές της αγοράς εκτιμούν ότι οι τσιμεντοβιομηχανίες ενδέχεται να κινηθούν ταχύτερα, καθώς η παραγωγή «πράσινου» τσιμέντου δημιουργεί σαφές εμπορικό κίνητρο. Για τα διυλιστήρια, αντίθετα, η εξίσωση θεωρείται πιο σύνθετη, καθώς η τελική απόφαση θα εξαρτηθεί σε μεγαλύτερο βαθμό από το κόστος των δικαιωμάτων εκπομπών και από την κατεύθυνση που θα ακολουθήσει η ευρωπαϊκή πολιτική για το CCS.

Ο ΑΝΑΞΙΟΠΟΙΗΤΟΣ «ΘΗΣΑΥΡΟΣ» ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΣΕΛΙΔΕΣ 21,23

08/10/2026

Ανεκμετάλλετα χιλιάδες κληροδοτήματα, από πολυκατοικίες μέχρι καταστήματα

Από πολυκατοικίες στους πρόποδες του Λυκαβηττού και καταστήματα στην Ερμού μέχρι προβλήτας στις ΗΠΑ, όπως επίσης 5.000 κλειστά διαμερίσματα στο κέντρο της Αθήνας, αποτελούν σήμερα μερικά από τα πιο τρανταχτά παραδείγματα της αναξιοποίητης δημόσιας ακίνητης περιουσίας. Πρόκειται για ορισμένα μόνο από τα δεκάδες χιλιάδες κληροδοτήματα ιδιωτών που αφορούν ακίνητη περιουσία αξίας αρκετών εκατοντάδων εκατ. ευρώ, πιθανώς ακόμη και δισεκατομμυρίων, που όμως είτε παραμένει αναξιοποίητη είτε αποτελεί αντικείμενο εκμετάλλευσης «επιτήδων» για ίδιον όφελος.

Κεντρική κυβέρνηση (π.χ. υπουργεία), ιδρύματα και φυσικά δημοτικές και περιφερειακές αρχές ανά την επικράτεια έχουν αποτύχει μέχρι σήμερα όχι μόνο να αξιοποιήσουν προς όφελος των πολιτών τις περιουσίες αυτές, αλλά ακόμη και να τις καταγράψουν, όπως όφειλαν, ώστε στη συνέχεια να προκριθούν τα εμπορικότερα ακίνητα προς αξιοποίηση. Σε μια περίοδο κατά την οποία η έλλειψη κατοικιών είναι εμφανής στα μεγάλα αστικά κέντρα, επιδεινώνοντας το κόστος ζωής για μεγάλη μερίδα του πληθυσμού, η χρόνια αδιαφορία των ιθυνόντων απέναντι στα κληροδοτήματα είναι μια πρακτική που κοστίζει.

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

Μόλις πριν από μερικές εβδομάδες, το υπ. Υγείας προχώρησε στην υπογραφή σύμβασης με την εταιρεία αξιοποίησης ακινήτων Qualco Real Estate του ομίλου Qualco προκειμένου μέχρι το 2028-2029 να γνωρίζει την ακριβή εικόνα και τις προοπτικές εκμετάλλευσης των περίπου 4.000.000 ακινήτων που έχει υπό την εποπτεία του, τα περισσότερα εκ των οποίων αφορούν κληροδοτήματα ιδιωτών προς νοσοκομειακά ιδρύματα. Όπως είχε δηλώσει χαρακτηριστικά ο υπ. Υγείας Αδωνις Γεωργιάδης, «πρόκειται για μια τεράστια περιουσία εκτιμώμενη σε εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ που ουδείς γνωρίζει, εκτιμάται σε 4.000-5.000 ακίνητα, πολλά από τα οποία παραμένουν αναξιοποίητα, με άγνωστα ενοίκια και άγνωστες προσόδους». Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται ακόμη προβλήτας σε λιμάνι των ΗΠΑ, που όμως το υπουργείο δεν γνωρίζει ποιος τον διαχειρίζεται και τι έσοδα παράγει. Η στόχευση αφορά την αξιοποίηση των ακινήτων αυτών μέσω μακροχρόνιων μισθώσεων και όχι μέσω της πώλησής τους.

Εν τω μεταξύ, σύμφωνα με εκτιμήσεις του Συλλόγου Μεσιτών Αθηνών - Αττικής, μόνο από σχολάζουσες κληρονομίες και αποποιήσεις, περίπου 5.000 διαμερίσματα είναι σήμερα κλειστά στο κέντρο της Αθήνας, χωρίς ουδείς να μπορεί να δώσει ακριβή στοιχεία, μια και ποτέ δεν έγινε συστηματική καταγραφή των ακινήτων αυτών, πόσο μάλλον να υπάρχει σχέδιο για την αποτελεσματική αξιοποίησή τους. Εν τω μεταξύ, με τον νόμο 4182/2013 (κώδικας κοινωφελών περιουσιών, σχολαζουσών κληρονομιών και λοιπές διατάξεις) είχε καθιερωθεί ήδη πριν από 13 χρόνια το Μητρώο Κοινωφελών Περιουσιών και Σχολαζουσών Κληρονομιών, έχοντας μεταξύ άλλων την αρμοδιότητα της καταγραφής και ενημέρωσης του αρχείου των ακινήτων και λοιπών περιουσιών για λογαριασμό του Δημοσίου.

Πριν από περίπου ένα χρόνο, ο υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κυρ. Πιερρακάκης είχε επισημάνει ότι «κατ' αρχήν θα πρέπει να μετρήσουμε τι έχουμε. Σε πρώτη φάση έχουμε καταγράψει 2.000 αδρανή ιδρύματα και 7.000 σχολάζουσες κληρονομίες. Είναι πολύ ενδιαφέρον ότι υπάρχει περιουσία στη χώρα που ακόμη δεν την έχουμε καταγράψει συστηματικά».

200.000 ακίνητα

Παράλληλα, σημαντικό ποσοστό των περίπου 200.000 ακινήτων που φέρεται να είναι υπό τον έλεγχο των δημοτικών αρχών ανά την επικράτεια αφορά κληροδοτήματα και δωρεές, χωρίς όμως να υφίσταται λογοδοσία ή ενημέρωση για την αξιοποίησή τους. Συχνά, μάλιστα, οι δωρεές αυτές έχουν γίνει για πολύ συγκεκριμένους σκοπούς, π.χ. να δημιουργηθεί ένα πάρκο, μια παιδική χαρά, ένα πολιτιστικό κέντρο. Η πραγματικότητα, σύμφωνα με πηγές της αγοράς, είναι ότι πολλά (αν όχι τα περισσότερα από αυτά τα ακίνητα) είναι ανενεργά, μη καταγεγραμμένα και σίγουρα δεν έχουν εκπληρωθεί οι επιθυμίες των δωρητών. Ακόμη χειρότερα, σε κάποιες περιπτώσεις έχουν αξιοποιηθεί για άλλους σκοπούς, ακόμη και εξυπηρέτηση ιδιωτικών συμφερόντων.

Ετσι, σύμφωνα με σχετική ανάλυση της εταιρείας BluPeak Estate Analytics, «δυστυχώς έσοδα από μισθώσεις ή αξιοποίηση ακινήτων δεν αποτυπώνονται ποτέ.

Εξοδα συντήρησης εγγράφονται χωρίς προτεραιοποίηση και χωρίς συνολική αποτίμηση κόστους - οφέλους. Την ίδια στιγμή, οι δήμοι δηλώνουν αδυναμία να χρηματοδοτήσουν βασικές λειτουργίες ή κοινωνικές πολιτικές. Έτσι, ο προϋπολογισμός παύει να λειτουργεί ως εργαλείο διοίκησης και μετατρέπεται σε τυπική λογιστική υποχρέωση, αποκομμένη από τον πραγματικό δημόσιο πλούτο που διαθέτει ο κάθε δήμος», τονίζεται χαρακτηριστικά.

Το χαρτοφυλάκιο της ΕΤΑΔ

Στο επίκεντρο της αξιοποίησης των δημοσίων ακινήτων βρίσκεται ασφαλώς και το χαρτοφυλάκιο της Εταιρείας Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤΑΔ), που εκτιμάται ότι περιλαμβάνει 36.000 μοναδικά ακίνητα και για το οποίο «τρέχει» διαδικασία καταγραφής. Τον Μάρτιο του 2025 επελέγησαν εννέα επιμέρους ανάδοχοι/σύμβουλοι, που προχωρούν την καταγραφή, τον νομικό και τεχνικό έλεγχο, τις αποτιμήσεις και την ωρίμανση του χαρτοφυλακίου. Στόχος είναι να γίνει αναλυτική αποτίμηση για έως 6.500 ακίνητα (από το σύνολο των 36.000), ενώ προς άμεση αξιοποίηση θα οδηγηθούν έως 1.000 ακίνητα. Τον φετινό Μάρτιο ολοκληρώθηκε η αποτίμηση των πρώτων 1.000 ακινήτων και πλέον η ΕΤΑΔ γνωρίζει ποια μπορούν να αξιοποιηθούν άμεσα, ενώ συνεχίζεται η αξιολόγηση άλλων 9.000 ακινήτων. Με βάση τα σημερινά δεδομένα, το σύνολο του έργου δεν θα έχει ολοκληρωθεί νωρίτερα από το δεύτερο εξάμηνο του 2028, ενώ θα ακολουθήσει η διαδικασία των μεταβιβάσεων, που επίσης μπορεί να απαιτήσει πολλούς επιπλέον μήνες, με δεδομένο ότι θα πρέπει να γίνουν οι απαραίτητες νομικές και τεχνικές «τακτοποιήσεις».

ΚΑΚΟΠΛΗΡΩΤΗΣ ΑΠΟΔΕΙΚΝΥΕΤΑΙ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ
ΣΕΛΙΔΑ9

08/10/2026

Τα χρέη της Γενικής Κυβέρνησης προς τον ιδιωτικό τομέα ανήλθαν τον Αύγουστο σε 2,8 δισ. ευρώ

Η αυγουσιάντικη ραστώνη επηρέασε και τις πληρωμές του Δημοσίου, καθώς στο τέλος Αυγούστου οι ληξιπρόθεσμες οφειλές της Γενικής Κυβέρνησης προς τον ιδιωτικό τομέα αυξήθηκαν και ανήλθαν σε 2,8 δισ. ευρώ, σύμφωνα με τα αναλυτικά στοιχεία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Τον Ιούλιο ήταν 2,642 δισ. ευρώ, άρα αυξήθηκαν κατά 158 εκατ. ευρώ σε έναν μόνο μήνα. Τους δυο προηγούμενους μήνες οι οφειλές μειωνόνταν. Η σύγκριση με το τέλος του 2025 είναι επίσης δυσμενής. Τότε τα ληξιπρόθεσμα ήταν 2,577 δισ. ευρώ, οπότε από την αρχή της χρονιάς έχουν αυξηθεί κατά 223 εκατ. ευρώ. Το υψηλότερο σημείο του έτους ήταν τον Μάρτιο, με 3,001 δισ. ευρώ.

Η πρώτη θέση

Τις περισσότερες οφειλές έχουν τα νοσοκομεία. Οι απλήρωτοι λογαριασμοί τους προς προμηθευτές αυξήθηκαν τον Αύγουστο κατά 93 εκατ. ευρώ και έφτασαν το 1,331

δισ. ευρώ, σχεδόν μισό του συνόλου.

Ακολουθούν οι Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης με 733 εκατ. ευρώ, από 681 εκατ. τον Ιούλιο. Από αυτά, τα 280 εκατ. ευρώ αφορούν τον ΕΟΠΥΥ.

Αύξηση είχαν και οι υπόλοιποι φορείς:

- Τοπική Αυτοδιοίκηση: 329 εκατ. ευρώ, από 314 εκατ.
- Λοιπά νομικά πρόσωπα: 250 εκατ. ευρώ, από 241 εκατ.

Η μόνη εξαίρεση είναι η κρατικός προϋπολογισμός, όπου οι οφειλές μειώθηκαν στα 157 εκατ. ευρώ από 167 εκατ.

Αυξήθηκαν και οι εκκρεμείς επιστροφές φόρου, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΑΑΔΕ. Το σύνολό τους έφτασε το 1,023 δισ. ευρώ τον Αύγουστο, από 629 εκατ. ευρώ τον Ιούλιο, δηλαδή 394 εκατ. ευρώ περισσότερα.

Το μεγαλύτερο μέρος αφορά τους άμεσους φόρους, όπου οι εκκρεμείς επιστροφές σχεδόν τριπλασιάστηκαν, από 181 σε 493 εκατ. ευρώ, λόγω των εκκαθαρίσεων των φορολογικών δηλώσεων.

Οι επιστροφές που καθυστερούν πάνω από 90 ημέρες ήταν 248 εκατ. ευρώ. Μαζί με τα ληξιπρόθεσμα, οι οφειλές του Δημοσίου προς ιδιώτες ξεπερνούν τα 3 δισ. ευρώ.

Δεν λείπουν τα χρήματα

Οι καθυστερήσεις δεν οφείλονται σε έλλειψη ρευστότητας, γιατί τα πρωτογενή πλεονάσματα παραμένουν υψηλά. Στο οκτάμηνο Ιανουαρίου-Αυγούστου η Γενική Κυβέρνηση είχε πρωτογενές πλεόνασμα 9,64 δισ. ευρώ, λίγο υψηλότερο από τα 9,625 δισ. της ίδιας περιόδου πέρυσι.

Το ίδιο ισχύει για τους φορείς που συσσωρεύουν οφειλές:

- Ασφαλιστικά ταμεία: πρωτογενές πλεόνασμα 1,603 δισ. ευρώ, σχεδόν τριπλάσιο από τα 580 εκατ. ευρώ πέρυσι.

• Δήμοι και Περιφέρειες: από πρωτογενές έλλειμμα 88 εκατ. ευρώ το 2025 σε πλεόνασμα 545 εκατ. ευρώ φέτος. Και στις δύο περιπτώσεις τα ληξιπρόθεσμα συνεχίζουν να αυξάνονται.

Η πλατφόρμα «Συνέπεια»

Το πρόβλημα, επομένως, βρίσκεται στις διαδικασίες: στη γραφειοκρατία, στις καθυστερημένες εκκαθαρίσεις και στην αδυναμία πολλών φορέων να ολοκληρώσουν εγκαίρως τις πληρωμές. Για τα νοσοκομεία και τον ΕΟΠΥΥ, το ΓΛΚ σημειώνει ότι τα ποσά είναι μικτά, γιατί δεν έχουν συμπληρωθεί ακόμη οι rebate και το clawback που οφείλουν οι προμηθευτές. Το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ετοιμάζει την πλατφόρμα «Συνέπεια», που θα λειτουργεί το έτος. Την ανακοίνωσε ο υπουργός Κυριάκος Πιερρακάκης, ο οποίος αναφέρθηκε ειδικά στις ληξιπρόθεσμες οφειλές του Δημοσίου. Η «Συνέπεια» θα δείχνει ποια τιμολόγια του Δημοσίου έχουν εξοφληθεί και ποια εκκρεμούν. Θα δείχνει επίσης ποιοι φορείς οφείλουν και πόσα. «Η πλήρης ορατότητα και η πλήρης διαφάνεια εκτιμούμε ότι θα βοηθήσει πάρα πολύ για να τρέξουμε όλοι μας ακόμη γρηγορότερα», είπε ο υπουργός.